

*Un tânăr curajos
vorbea în numele
viitorului*

Reportaj-evocare a unui semnificativ moment din lupta revoluționară a poporului român.

(paginile 6-7)

Vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județele Satu Mare și Maramureș

(Paginile 2-3)

Gindind la chipul de miine al țării — o imagine familiară și expresivă pentru istoria noastră de azi.

ÎNVĂȚAȚI DE LA EI!

Deschidem, în paginile acestui număr, în preajma apropiatului forum al țărănimii române, ciclul de reportaje și interviuri

Campioni ai marilor producții se destăinuie

C.A.P. BUCOV:

POVESTEA SIMPLĂ A UNOR LUCRURI BINE FĂCUTE

de Alexandru Șerban și Elena Ghera

COMTIM:

O ZI ÎNTR-O UZINĂ AGRICOLĂ

de Carmen Dumitrescu

Gala teatrului istoric

Manifestare bienală, ajunsă la a cincea ediție, Gala teatrului istoric a reunit în această lună în municipiul Craiova opt teatre și câteva dintre cele mai reprezentative titluri ale genului, în spectacole de remarcabil succes. O relatare despre această prestigioasă reuniune a teatrului românesc puteți citi în pagina 14 a revistei noastre.

Tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în vizită de lucru în județul Satu Mare

Imagini ale rodnicului dialog cu țara

Ca de fiecare dată când conducătorul partidului și statului nostru se află în mijlocul colectivului de oameni ai muncii din orice parte a țării, vizita de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarășa Elena Ceaușescu, în județul Satu Mare a prilejuit analiza, împreună cu organele locale de partid și de stat, cu cadre de conducere din economie, cu specialiști și cu muncitori din unitățile de producție a aspectelor esențiale ale dezvoltării economico-sociale a județului, stabilirea căilor și modalităților de perfecționare a activității în toate domeniile de care depind progresul material, prosperitatea celor care trăiesc și muncesc în această parte a țării. Pe agenda vizitei s-au aflat numeroase obiective: Fabrica de Instalații și de Utilaj Tehnologic din Carei, Cooperativa Agricolă de Producție Sanislău, Întreprinderea de In și Cînepă din Negrești-Oaș, comuna Odoreu, Întreprinderea Agricolă de Stat Odoreu, Întreprinderea „23 August” din Satu Mare, Întreprinderea de Confecții „Mondiala” din Satu Mare, noul centru civic al municipiului Satu Mare ș.a.

Pretutindeni, locuitorii acestor străvechi meleaguri românești i-au întâmpinat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu și pe tovarășa Elena Ceaușescu cu sentimente de aleasă stimă și prețuire. Iată, de pildă, cuvintele ce le-au fost adresate înălțurilor oaspeților la Carei: „Acum, la împlinirea a 50 de ani de la procesul comunistilor de la Brașov, cînd, desfășurînd o luptă eroică, v-ați afirmat ca un apărător dirz al intereselor poporului, oamenii muncii din Carei, asemenea întregului popor, au conștiința deplină că marile înfăptuiri obținute în anii socialismului, îndeosebi în luminoasa «Epocă Nicolae Ceaușescu», se datorează gândirii novatoare, acțiunii dumneavoastră — erou

al națiunii române, genial conducător al partidului și al țării, care de peste cinci decenii v-ați consacrat viața cauzei libertății și propășirii socialiste a patriei, păcii în întreaga lume. Exprimăm, de asemenea, profundul respect și aleasa noastră grațitudine tovarășei academician doctor inginer Elena Ceaușescu, proeminentă personalitate a vieții noastre politice, om de știință de renume internațională, pentru excepționala contribuție adusă la înfăptuirea programului partidului, la afirmarea pleneră a științei, învățămîntului și culturii românești. Această vizită, care se înscrie ca o filă de aur în cronică orașului și a județului nostru, reprezintă un minunat prilej de a vă asigura, mult stimată tovarășe secretar general al partidului, că și în viitor nu vom precupeți nici un efort, urmînd strălucitul dumneavoastră exemplu de muncă și de luptă, dînd viață sarcinilor și obiectivelor ce ne revin din hotărârile Congresului al XIII-lea al partidului, din Planul național unic de dezvoltare economico-socială a patriei, pentru înfăptuirea prețioaselor indicații pe care ni le-ați dat în această vizită”.

Astfel de indicații și orientări au fost date pe parcursul întregii vizite. Astfel, la Fabrica de Instalații și Utilaj Tehnologic, tovarășul Nicolae Ceaușescu a indicat să fie continuate acțiunile destinate creșterii productivității muncii, ridicării calității produselor și îndeplinirii în cele mai bune condiții a sarcinilor privind producția destinată exportului; la Întreprinderea de In și Cînepă, secretarul general al partidului a recomandat muncitorilor, factorilor de răspundere ca materia primă de bază să fie mai bine valorificată, să se accentueze preocuparea pentru ridicarea în continuare a calității produ-

selor, pentru reducerea consumului de materii prime și materiale; la I.A.S. Odoreu s-a recomandat factorilor de răspundere să se preocupe în permanență de mărirea numărului de animale și în zonele de deal și de munte, de îndeplinirea întocmai a prevederilor din programele speciale adoptate; la Întreprinderea „23 August” secretarul general al partidului a cerut să se continue procesul de modernizare a fabricației, perfecționarea tehnologiilor, să se ia măsuri pentru sporirea gradului de valorificare a produselor la export.

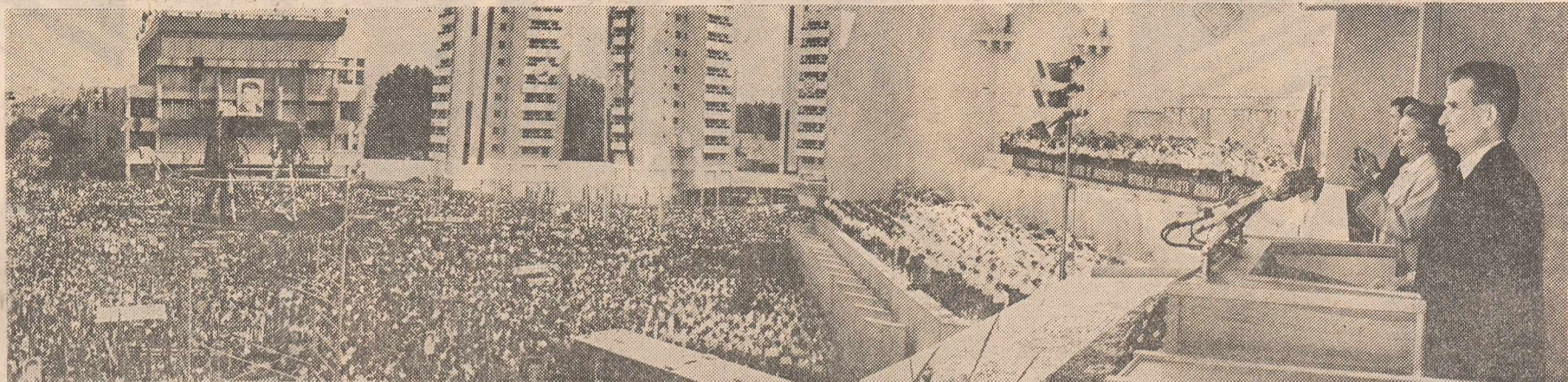
În cuvîntarea rostită la marea adunare populară din municipiul Satu Mare, tovarășul Nicolae Ceaușescu a subliniat preocuparea unităților vizitate de a îndeplini planul și de a înfăptui măsurile privind ridicarea nivelului tehnic și calitativ, o mai bună organizare a întregii activități. Toate acestea, a subliniat secretarul general al partidului, dau garanția că există toate condițiile ca și întreprinderile din județul Satu Mare să poată realiza obiectivele foarte importante stabilite privind ridicarea nivelului general de organizare, de eficiență economică, de nivel tehnic, de creștere a productivității muncii, astfel încît, cu mijloacele existente, să se poată realiza o producție mult mai mare decît prevederile din plan, o creștere mai puternică a productivității muncii și a eficienței economice. „Trebuie să avem în vedere — se spune în cuvîntare — că numai pe această cale, valorificînd la maximum mijloacele moderne pe care le avem în dotare și care au necesitat uriașe investiții, putem asigura creșterea avuției naționale, a venitului național — calea singură și sigură pentru dezvoltarea generală a patriei și ridicarea bunăstării poporului, esența so-

cietății socialiste multilateral dezvoltate pe care o edificăm cu succes în România!”. Apreciînd realizările din municipiul Satu Mare în domeniul construcțiilor orășenești, tovarășul Nicolae Ceaușescu a arătat că și înfăptuirile în domeniul locuințelor și al altor așezăminte social-culturale demonstrează cu putere faptul că tot ceea ce se realizează în construcția socialismului din patria noastră este destinat poporului, bunăstării și fericirii lui. De aceea, precizează cuvîntarea, întregul popor urmează, în deplină unitate, Partidul Comunist Român, care, în cei 65 de ani de existență, a făcut totul pentru bunăstarea și independența patriei și este hotărît să facă și în viitor totul pentru victoria socialismului și comunismului în România, pentru a asigura ridicarea bunăstării generale a poporului, întărirea continuă a independenței și suveranității patriei noastre socialiste.

La fel ca și colectivele de oameni ai muncii din unitățile din județul și din municipiul Satu Mare vizitate, la fel ca toți cei care l-au întâmpinat cu căldură și cu dragoste pe conducătorul partidului și statului pe întreg parcursul vizitei, cei prezenți la marea adunare populară din municipiul Satu Mare l-au asigurat pe tovarășul Nicolae Ceaușescu că toți locuitorii județului vor munci fără preget, cu devotament patriotic, pentru transpunerea exemplară în viață a hotărîrilor Congresului al XIII-lea al partidului, a indicațiilor și orientărilor date de secretarul general al partidului, menite să ducă la înflorirea continuă a județului și să contribuie, prin aceasta, la ridicarea patriei noastre pe noi culmi de progres și civilizație socialistă.

ION CODRU ■

Ca urmare a amplasării forțelor de producție pe întregul teritoriu, în toate zonele și județele patriei noastre s-au construit și dezvoltat noi întreprinderi industriale, noi unități agricole, noi școli, noi institute de învățămînt, spitale, locuințe, care au transformat țara noastră într-o țară înaintată, care asigură poporului condiții de muncă și de viață cum numai socialismul le poate realiza!

La marea adunare populară din municipiul Satu Mare

Vizita de lucru efectuată de tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, în județul Satu Mare s-a încheiat, miercuri la amiază, printr-o impresionantă adunare populară, desfășurată în piața noului centru civic al municipiului Satu Mare.

Peste o sută de mii de oameni ai muncii din oraș și din alte localități ale județului — muncitori, tehnicieni, ingineri, țărani cooperatori, intelectuali, elevi, tineri și vîrstnici — au fost prezenți la această mare adunare. Ei au venit să-și reafirme și cu acest prilej, sentimentele de profundă dragoste și recunoștință față de cel mai iubit fiu al națiunii noastre, tovarășul Nicolae Ceaușescu, de numele căruia sînt legate cele mai strălucite realizări din istoria țării.

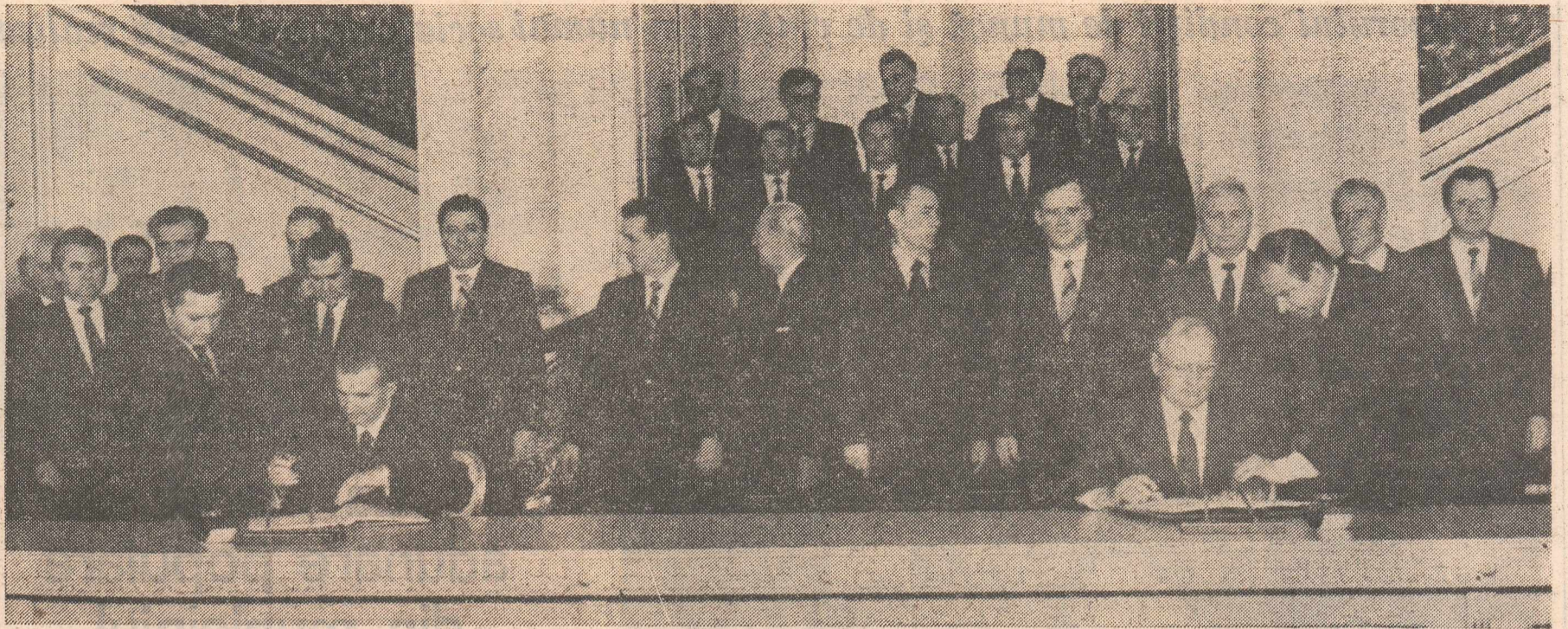
Participanții purtau steaguri tricolore și roșii, stegulețe, flori și eșarfe, stemele țării și ale partidului, portretele tovarășului Nicolae Ceaușescu și tovarăsei Elena Ceaușescu, pancarte cu urări de viață lungă adresate partidului, secretarului său general.

Caldă și entuziastă primire pe meleagurile maramureșene

În continuarea dialogului cu oamenii muncii din partea nord-vestică a țării, tovarășul Nicolae Ceaușescu, împreună cu tovarăsa Elena Ceaușescu, a început o vizită de lucru în județul Maramureș. Vizitele efectuate de secretarul general al partidului în acest județ au constituit de fiecare dată momente de cea mai mare importanță pentru transformarea regiunii într-un puternic și modern centru economic al țării. Indicațiile date și măsurile stabilite cu aceste numeroase prilejuri au făcut ca Maramureșul să-și înscrie numele în Epoca Nicolae Ceaușescu printre județele care au cunoscut ritmuri accelerate de dezvoltare. Industria și-a sporit volumul de 4 ori, iar agricultura de trei ori. Maramureșul ocupă acum primul loc pe țară la producția de minereuri complexe, asigură 80 la sută din producția de plumb și de zinc și 60 la sută din cea de metale prețioase. Peste 90 la sută din fondurile fixe au fost realizate în anii care au trecut de la cel de-al IX-lea Congres al partidului. Pe temelia tradițională a dezvoltării economice, orașele și satele maramureșene au cunoscut prefaceri innoitoare. Imaginea lor este dominată astăzi de modernele cartiere de locuințe, de miile de case țărănești noi, rod al creației și simțului estetic specific în acest colț de țară. Rețeaua școlară reînnoită, noile spitale și policlinici, modernele magazine, cinematografele, cluburile muncitorești și casele de cultură bine dotate asigură oamenilor muncii condiții tot mai bune de viață.

Populația acestui străvechi leagăn de istorie și cultură românească i-a primit pe conducătorul partidului și statului nostru, pe tovarăsa Elena Ceaușescu, cu cele mai alese sentimente de stimă și prețuire, exprimindu-și satisfacția de a-i avea din nou ca oaspeți dragi. La ora închiderii ediției revistei noastre, vizita în județul Maramureș continuă.

Vizita prietenească de lucru a tovarășului Nicolae Ceaușescu în U.R.S.S.

După cum este cunoscut, tovarășul Nicolae Ceaușescu, secretar general al Partidului Comunist Român, președintele Republicii Socialiste România, a efectuat, la invitația Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice și a Prezidiului Sovietului Suprem al Uniunii Republicilor Sovietice Socialiste, o vizită prietenească de lucru în Uniunea Sovietică. Cu acest prilej, conducătorul partidului și statului nostru a avut convorbiri cu tovarășul Mihail Gorbaciov, secretar general al Comitetului Central al Partidului Comunist al Uniunii Sovietice. În cursul convorbirilor, o atenție deosebită a fost acordată stadiului și perspectivelor relațiilor româno-sovietice. Tovarășii Nicolae Ceaușescu și Mihail Gorbaciov au exprimat hotărârea comună de a întări și în viitor, pe toate căile, prietenia și colaborarea multilaterală dintre România și Uniunea Sovietică, dintre partidele noastre comuniste, pe baza principiilor marxist-leninismului, solidarității internaționale, egalității în drepturi, respectu-

lui reciproc și intrajutorării tovarășești. Pornind de la scopurile și interesele fundamentale comune ale celor două țări, cei doi conducători au reafirmat hotărârea de a extinde și aprofunda cu consecvență colaborarea rodnică în domeniile economic, politic, ideologic, al științei și culturii, al apărării și în alte sectoare de activitate. Ei s-au pronunțat pentru îmbogățirea conținutului raporturilor pe linie de partid și de stat la toate nivelurile, au subliniat importanța studierii reciproce a experienței în construcția socialistă.

Abordându-se probleme privind relațiile comercial-economic, tehnico-științifice, a fost reafirmată dorința de a se acționa pentru extinderea în continuare și creșterea eficienței acestora. Posibilități favorabile deschise în acest sens Programul de lungă durată privind dezvoltarea colaborării economice și tehnico-științifice dintre Republica Socialistă România și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste pe perioada până în anul 2000, care a fost

semnat în timpul vizitei de tovarășii Nicolae Ceaușescu și Mihail Gorbaciov. După cum se menționează în Comunicatul cu privire la vizită, realizarea prevederilor programului amintit va asigura, în concordanță cu posibilitățile tot mai largi pe care le oferă economiile celor două țări, creșterea accelerată a schimburilor de mărfuri, adâncirea cooperării și specializării în producție, satisfacerea într-o măsură crescândă a necesităților economiilor naționale de materii prime, combustibili, mașini și utilaje, bunuri de larg consum, intensificarea conlucrării în domeniul științei și tehnologiei, fapt ce va contribui la soluționarea unor probleme economice majore de interes reciproc. Au fost discutate, de asemenea, probleme privind colaborarea în cadrul C.A.E.R.; legat de aceasta, s-a subliniat importanța desfășurării unei activități susținute pentru îndeplinirea Programului complex al progresului tehnico-științific al țărilor membre ale C.A.E.R. până în anul 2000. În timpul vizitei a fost semnat, de către

ministrii de externe ai celor două țări, Programul de aplicare a Acordului de colaborare culturală dintre Republica Socialistă România și Uniunea Republicilor Sovietice Socialiste pe anii 1986-1990.

Între tovarășul Nicolae Ceaușescu și tovarășul Mihail Gorbaciov a avut loc și un schimb de păreri în probleme internaționale. În acest cadru, au fost examinate căile de soluționare a problemei fundamentale a epocii contemporane, care este apărarea păcii, oprirea cursei înarmărilor, trecerea la măsuri concrete de dezarmare, în primul rind de dezarmare nucleară, încetarea experimentelor cu arma atomică și eliminarea pericolului unei catastrofe nucleare. S-a subliniat că țara noastră acordă o mare importanță și susține programul propus de Uniunea Sovietică privind lichidarea pe etape, până la sfârșitul secolului, a armelor nucleare și a celorlalte mijloace de distrugere în masă.

P. NICOARĂ ■

viața F.D.U.S.

În balanța economică a județului procente realizate de către „Electrocontact” cîntăresc enorm, căci unitatea deține o apreciazabilă pondere economică. Salturile valorice și calitative s-au făcut din mers. Într-un timp relativ scurt grație inițiativelor stimulate și de organizațiile componente ale F.D.U.S. s-au bătut toate recordurile de modernitate și tehnicitate și nici nu-i de mirare că pe buzele tinerilor specialiști auzi tot mai frecvent fluturînd cuvinte precum optimizarea și modernizarea producției. Mindria unității botoșăneze o constituie, la drept vorbind, generatoarele de aeroioni, botezate „Genion” (mai multe tipuri). Un simpozion național organizat în anul 1984 a avut ca punct de plecare tocmai generatoarele de ioni negativi. Al doilea simpozion se va desfășura în septembrie curent. Specialiștii au văzut și acum doi ani și vor putea vedea și în toamna lui '86 realizările de prestigiu ale acestui colectiv muncitoresc și ingineresc. Dacă generatoarele de aeroioni exprimă „spuma” activității lor, trebuie să informăm că producția s-a diversificat în anii din urmă, iar printre cele 743 de produse noi și vechi vom putea înfili aparataj opto-electric, perdele luminoase, relee foto-electrice, spectre vizibile și infraroșu, limitatoare de curse inductive, mașini de copiat „Ziaprint”, mașini de reproduc „Xerox” cu plăci, mai ieftine și mai fiabile, aparatură antiexplozivă pentru mină. Au intrat deja în lucrare de serie transformatoarele monofazate și trifazate, tablourile electrice și dulapurile de automatizare, comutatoarele și separatoarele, controlerele și microîntrerupătoarele capsulate, aparataj divers și unicatle.

Deși s-a scris sporadic despre domeniu, curiosii din fire ar putea întreba: pe bună dreptate, ce este generatorul de aeroioni „Genion”? Răspundem simplu, cum ni s-a spus: este un apa-

rat care produce ioni mici, negativi, asemănători celor naturali. Se știe că după o perioadă variată de timp ioni naturali dispar din aer, noxele au „darul” de a vicia atmosfera. În aceste condiții ionii negativi trebuie negreșit completați. Mai bine zis, ionii naturali dispăruți trebuie înlocuiți cu ioni negativi artificiali. Să trecem în revistă acești tineri ingineri membri

conf. univ. dr. Mauriciu Deleanu) au constatat, după ani de studii laborioși, că ionii mici, negativi, exercită o acțiune cit se poate de favorabilă asupra organismului uman, influențînd în bine numeroase funcții ale acestuia. Așa, de pildă, ei favorizează dezvoltarea și diviziunea celulară; procesele circulatorii, excretorii și trofice; schimbările în mucoasa respiratorie; produc

aeroionoprofilaxiei și aeroionoterapiei nu se introduc substanțe chimice și impurități în organism. Firește că domeniul nou ar merita o abordare mai amplă, nuanțată.

Cercetările nu s-au oprit, la urma urmei, aici. Directorul unității botoșăneze, Mihai Emil Alexa, ne relatează, deunăzi, că modernul aparat s-a experimentat cu excelente rezultate și în

ioni negativi constituie un mijloc ieftin și rentabil de îmbunătățire a condițiilor de habitat în adăposturile de animale. Particulele din aer încărcate cu sarcini electrice negative stimulează metabolismul energetic și schimburile gazoase la nivelul celulelor, activează asupra comportamentelor sanguine prin creșterea numărului de elemente figurate și a cantității de hemoglobină.

Prin utilizarea acestor moderne generatoare de aeroioni negativi în adăposturile cu vaci de lapte, în cele de creștere a vițelilor, a păsărilor, specialiștii au înregistrat o creștere a secreției de lapte, sporuri în greutate înregistrate la viței iar în cazul păsărilor, producția de ouă a crescut, eclezia s-a îmbunătățit procentual simțitor. Pierderile prin mortalitate în hala experimentală au reprezentat 12,44 la sută, iar în hala martor 16,94 la sută, înregistrîndu-se un procent de 4,5 la sută mai puține mortalități în halele experimentale. Nu e mai puțin adevărat că efectul benefic al aeroionilor s-a putut „detecta” și prin activitatea biologică a aerului ionizat asupra bacteriilor, fungilor și virusurilor, mărind rezistența organismului la boli.

Așadar, un colectiv tânăr s-a luptat din răsputeri și pînă la urmă a biruit într-un domeniu de pionierat pe mapamond. Cercetări asupra comportamentului omului ori al speciilor de animale față de ionii negativi se fac în anii din urmă cu reale succese în Japonia, U.R.S.S., S.U.A., România. Este un merit al specialiștilor români că generatoarele de aeroioni se exportă în multe țări ale lumii. Dacă imperativul zilei a cerut-o tinerii ingineri români au răspuns prezent la acest apelativ al tehniciții și ingineriei contemporane. Nu putem decît să-i felicităm din inimă și să promitem că vom reveni.

DORIN SĂLĂJAN ■

**Noul —
chemare
permanentă
a acestor
tineri frumoși**

de partid, uteciști, membri O.D.U.S., care semează generatoarele românești ultramoderne. Ei se numesc: Dumitru Iurea, Horst Zimmerman, Mircea Aioanei, Corneliu Andrișan, Traian Ivanovici, Gheorghe Sulgiuc.

Un colectiv de medici și cercetători de la Institutul de igienă și sănătate publică din Cluj-Napoca (prof. dr. A. Ivanof, prof. univ. dr. Salvator Cupcea, prof. univ. dr. Hugo Straus,

modificări vegetative și nervoase, în sensul bun al cuvîntului, influențînd pozitiv capacitatea de muncă fizică și intelectuală. Prin aplicarea aeroionoterapiei s-au obținut ameliorări simțitoare în rinita și bronșita cronică, în astm, cit și în tămăduirea ulcerului gastroduodenal. Notabile ameliorări s-au înregistrat în hipertensiunea arterială, în tulburările neuropsihice, în bolile endocrine, în stările alergice și arsuri. Prin aplicarea

sectorul zootehnic. Institutul agronomic din Iași a experimentat pe loturi de animale fiabilitatea ionizatorilor electrice de tip „Genion”, constatînd efectele benefice pe care sarcinile negative le exercită asupra organismului animal. Argumentele științifice, temeinice, pledează pentru necesitatea introducerii acestui tip de ionizator electric, în sectorul animalier. Deoarece, ionizarea artificială a aerului și îmbunătățirea acestuia în aéro-

Povestea simplă a unor lucruri bine făcute

Am ajuns dis de dimineață la Bucov, comună situată la vreo patru kilometri de Ploiești (din orice punct ai privi spre oraș vezi foarte bine marea platformă industrială ploieșteană), pe drumul care duce spre Buzău, într-o zonă de dealuri. Lumina dizolvă rapid, ca un acid, umbrele nopții. În timp ce pătrundeam în comună și observam că multe, foarte multe case sunt construite recent (mai tirziu aveam să constat că majoritatea caselor sunt noi la Bucov), șoseaua s-a umplut cu grupuri de oameni care, cu sapele pe umeri, se îndreptau spre cimp. Apoi, treptat, animația a început să scadă. Când soarele s-a ridicat deasupra liniei orizontului, incendiind ferestrele, Bucovul era aproape pustiu. Doar copii și bătrini se mai vedeau prin curți. Și, firește, m-am îndreptat și eu spre cimp.

Trebuie să spun că nu venisem întâmplător în această comună. Auzisem despre rezultatele de prestigiu obținute de bucoveni, rezultate care, cu cîțiva ani în urmă, au adus cooperativei lor înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste. De altfel, o simplă confruntare a bilanțurilor înregistrate în 1962, la înființare, și în 1985 arată cum nu se poate mai clar drumul parcurs, (de la producții modeste la succesele de azi), care face ca istoria Bucovului din ultimele două decenii să fie extrem de semnificativă. Să comparăm :

In 1962

- 1 200 kg. grâu la ha.
- 1 500 kg. porumb la ha.
- 18.000 kg. legume la ha.
- 3 500 kg. struguri la ha.

In 1985

- 5 100 kg. grâu la ha.
- 7 500 kg. porumb la ha.
- 40 000 kg. legume la ha.
- 8 000 kg. struguri la ha.

Să adăugăm la acestea două cifre, din multele posibile, care arată dezvoltarea sectorului zootehnic : cooperativa avea 60 de vaci în 1962 : azi are 700 de vaci de elită ; ea obține 1 200 de litri de lapte de la o vacă, în 1962 ; azi obține 4 700.

Să ne mai mirăm că valoarea unei zile-muncă a crescut în acești ani de aproape șase ori ?

Drumul meu la Bucov avea însă un scop mai dificil de atins decît acela de a înregistra conștiințios succesele cooperativilor din această comună prahoveană. Doream să descopăr partea nevăzută a cifrelor, să aflăm explicațiile rezultatelor bune și foarte bune obținute constant, și mereu în ascensiune, să înțeleg secretul (dacă se poate spune așa) locului frunțos onorat an de an. De aceea, o zi întreagă, de la răsăritul la apusul soarelui, am mers peste tot, de la cimp la sere, de la moară la ciupercărie, discutînd cu oamenii. Întrebînd, notînd. La sfîrșit, am încercat să schițez cîteva concluzii. Sigur, e destul de greu să înțelegi într-o singură zi o muncă atît de complexă, cum e cea desfășurată la Bucov, și nu am pretenția de a epuiza șirul răspunsurilor la întrebările „cum s-a ajuns la aceste rezultate ?”, dar am plecat cu convingerea că explicațiile la care m-am oprit ar trebui să figureze neapărat printre răspunsurile posibile. Deci :

„Adevăratul timp al țaranului trece pe cimp“

De la început, vîzîndu-i pe cei din Bucov grăbiți să ajungă la lucru în zori, mi-am dat seama că ei știu să prețuiască valoarea timpului. Mai tirziu, cineva mi-a spus jumătate în glumă, jumătate în serios că orășenii își pot potrivi ceasurile după ora la care bucovenii se duc la cimp. Și oriunde am mers prin sectoarele cooperativei, n-am întîlnit pe nimeni lucrînd, cum se zice, în doru' lelii sau așteptînd la umbră să treacă vremea. De altfel, Costică Mișcă, președintele cooperativei, cînd l-am rugat la sediu să-mi furnizeze ultimele cifre privitoare la dezvoltarea producției agricole, dădea vizibile semne de nerăbdare. Politicos, mi-a întins cîteva hîrtii, mi-a dat cîteva lămuriri, după care s-a ridicat de pe scaun, s-a dus la fereastră, a scrutat cerul, s-a întors la birou, rămînînd în picioare, masiv, ars de soare (impunîndu-și să fie calm, m-a întrebînd dacă mai doresc ceva), și în cele din urmă mi-a mărturisit fără menajamente că pentru el a sta de vorbă la o asemenea oră însemna o pierdere de timp. „Nu vă supărați”, s-a scuzat. Mi-am vîrît carnetul în buzunar și din clipa aceea am devenit mai apropiat. Eu l-am privit cu respect pe omul din fața mea, iar el a devenit mai îngăduitor față de reporter. L-am însoțit pe cimp și am înțeles că ziua sa de lucru se desfășoară în toate punctele de activitate ale cooperativei. Costică Mișcă e cînd la o parcelă, cînd la alta. Cînd la o brigadă, cînd la alta. „Ai luat îngrășămintele ?”, „De ce nu merge pompa aia ?” Pleacă și se duce să vadă cu ochii lui de ce nu merge. O echipă lucrează de zor să repare pompa. Costică Mișcă dă și el o mîna de ajutor. După care se îndreaptă spre cimpul din partea opusă a comunei. Să vadă dacă cei de acolo au răsaduri suficiente, dacă au ajuns camioanele la timp, dacă mai e nevoie de ceva. Pe drum, îmi spune că nu-i plac ședințele. „Asta ar însemna să chemăm toată ziua oamenii la sediul cooperativei. Or, nu oamenii trebuie să vină la mine, ci eu trebuie să mă duc la ei. De altminteri, eu nu țin audiențe în birou. Mă vîd cel puțin o dată pe zi cu fiecare cooperativ. Oricine are o problemă poate să mi-o spună și, dacă are dreptate, o rezolv imediat. La noi timpul nu se scurge în birouri, ci pe cimp. Acesta e adevăratul timp al țaranului“.

Ne ducem din nou să vedem dacă merge pompa. Reparația e terminată și apa curge pe canale. Plecăm spre grajduri. „Cit stați în cooperativă ?”, îl întreb, deși bănuiesc, acum, răspunsul. Îmi spune fără nici o emfază : „Toată ziua. Acasă sînt doar musafir la masă, și noaptea, pentru odihnă”. Se întoarce spre mine și adaugă, de parcă ar vrea să se justifice : „Eu am stat în agricultură pentru că mi-a plăcut. Altfel mergeam în oraș care e, vedeți, foarte aproape, și mă apucam de altă meserie”. „Și concediu ?” „N-am avut concediu în douăzeci de ani decît cîte șase zile pe an cînd plecăm mai mulți cooperativi, cîte șase-sapte sute de oameni, la mare, cu autocarele“. Am ajuns la grajduri. Președintele intră să discute cu ingrijitorii. Vrea să știe dacă e vreo problemă. În optica lui, nu există „să lăsăm pe miine“. Tot ce se poate face și trebuie făcut astăzi, se face. Între timp aflăm că nu se găsește un camion care trebuie să aducă niște îngrășăminte. Ne despărțim. Se urcă în Aro și demarează grăbit să vadă de ce nu pleacă nimeni în cursă. Aproape se inserase cînd Costică Mișcă a revenit la sediul cooperativei. Atunci a pus mina pe lopată și s-a apucat de lucru în livada de meri. „În birou nu mă simt în apele mele. Și nu sînt învățat să stau. Oamenii dacă nu mă vîd o zi știu că sînt plecat la vreo ședință“.

Îată, un exemplu al modului cum e văzut timpul la Bucov. „Dacă aduci un pumn de pămînt din Bărăgan și-l pui lîngă al nostru, vezi ușor deosebirea. Pămîntul nostru este mai pretențios, are nevoie de mai multă grijă. Dar cu atît mai mult ne-am ambiționat să facem fiecare bucată de pămînt să producă“

Cooperativa din Bucov nu poate fi inclusă în categoria cooperativei cu suprafețe de pămînt foarte mari. Cifrele, de altfel, sînt grătore. Numai 2 000 de hectare, din care pămînt arabil 1 650 și 180 hectare de vie. Un pămînt brun roșcat de pădure. Mult mai sărăcăcios decît cel din Bărăgan, să spunem. Un pămînt, însă, pe care cei din Bucov l-au silit să-i asculte, să producă mai mult, să fie mai darnic. Nici o bucată de teren, fie ea cît de mică, n-a rămas nefolosită. Totul este foarte bine împărțit, parcelat, potecile dintre culturi rămînînd singurele căi de acces de la un capăt la altul al cimpului. Și curtea interioară a cooperativei a devenit livadă de meri.

Să transformi un pămînt sărac într-unul fertil, care să concureze cu pămînturile cele mai rodnice, nu a fost un lucru ușor. Pentru a se ajunge aici, s-a muncit mult. Au fost săpate zeci de canale, au fost captate izvoare și eliminate bălțile, au fost transformate mărăcinșurile și gropile de lîngă albia Teleajenului în 150 de hectare de teren bun, pe care sînt plantate acum 85 hectare de vie și este amenajată o fineață pentru sectorul zootehnic. S-au făcut trei cartieri ale solului pentru a se determina compoziția exactă a fiecărui teren și pentru a se afla ce îngrășăminte sînt necesare. Nimic n-a fost lăsat la voia întâmplării. Totul a fost chibzuit, măsurat, corectat, îmbogățit. Respectul pentru pămînt se vede, de altfel, în modul în care bucovenii îngrijesc fiecare răsad, fiecare butaș, fiecare petic de iarbă. Neexistînd surse naturale pentru irigații, s-au săpat puțuri, unele foarte adînci, din care apa este scoasă cu pompele și trimisă pe canale. Și dacă este nevoie, se cară apă și se udă fiecare rădăcină. Este un dialog perpetuu aici, între om și pămînt. Omul „vorbește“ cu trudă, sudoare, hărnicie, dragoste. Pămîntul „răspunde“ la toate astea cu roade tot mai multe și mai frumoase.

„Aici nu este vorba de un secret pe care-l deținem noi și nu-l cunosc alții. Trebuie doar să muncești serios și să folosești toate posibilitățile“

Încă în primul an de la înființare — își amintește președintele de atunci și de acum al cooperativei, Costică Mișcă, Erou al Muncii Socialiste — am căutat să dezvoltăm legumicultura. Mă ocupasem cu grădăritul în gospodăria părintească și mă pricepeam la acest tip de cultură. Experiența mea și a altor consăteni ne-a ajutat să dezvoltăm repede un sector legumicol destul de bine pus la punct. Știam că legumele își aduc un cîștig aproape imediat. Ne-am asigurat astfel fonduri pentru dezvoltarea viitoare a cooperativei. Încă din 1967 n-am mai solicitat nici un credit de la stat, ne-am autofinanțat. Legumicultura este și azi un sector puternic al cooperativei. Am construit și două sere — fiecare pe cîte o suprafață de un hectar — pentru cultura tomatelor.

„Tot ce punem în cimp, roșii, ardei, vinete, — adaugă brigadiera Filofteia Tătaru — e semănat mai întîi în păhărele de plastic. Apoi, cînd răsadul e suficient de viguros, îl plantăm cu pămîntul în care s-a dezvoltat pînă atunci. Este poate o muncă în plus, dar eliminăm perioada de adaptare a plantei și cîștigăm așa două săptămîni bune“.

Președintele își amintește că următorul pas pe care l-au făcut cooperativii din Bucov a fost dezvoltarea viticulturii. A urmat zootehnia. A sosit de peste 11 ori numărul vacilor din grajduri și, totodată, incetul cu incetul, printr-o selecție științifică, s-a ajuns ca întreg efectivul să fie format numai din animale de mare productivitate, creîndu-se chiar un metis între două cunoscut rase: Bruna românească și Holstein. „Acum — zice Ion Barbu, șeful fermei zootehnice — avem și un mic sector de creștere a caprelor, de la care, o să vedeți, o să obținem mai mult lapte decît reușesc alții să obțină de la vaci“. Și trebuie să-l credem, căci Ion Barbu a cîștigat pînă acum de trei ori concursul de cel mai bun șef de fermă. De altfel, și pentru el timpul unei zile pare prea scurt. Ai senzația, urmărindu-l, că vrea să fie pretutîndeni în aceeași clipă. Și la sectorul de creștere a porcilor, și la stația de incubație unde se produc 350 000 de pui pe an și la staule.

„Banii pe care ni-i aduce activitatea industrială ne permit să facem investiții în agricultură“

Am avut surpriza să găsesc la Bucov nu doar imaginea clasică a unei unități agricole. Spiritul gospodăresc i-a îndemnat pe cooperativii să se îndrepte și spre alte activități, care, subordonate intereselor cooperativei, să contribuie la prosperitatea obștei. Ei și-au creat o mică industrie care este la fel de diversificată ca și sectorul agricol propriu-zis. „S-a început cu o cărămidărie, care astăzi produce 8 milioane de cărămizi, spune Costică Mișcă. Așa am aflat gustul activității industriale. Ne-am apucat apoi să facem o brutărie, care asigură piinea pentru tot satul. Trimitem piine și muncitorilor de la Ploiești. Pentru copiii noștri, brutăria trimite la școală, în recreația mare, o șaretă cu gogoși calde și covrigi proaspeți. Am amenajat o tăbăcărie, ne-am construit o moară și multe din femeile noastre lucrează la secția de tricotaje. Avem chiar contracte de export“.

Dezvoltarea micii industrii a cooperativei din Bucov nu s-a oprit însă aici. Mai există o secție de pufuleți, o secție de sucuri naturale foarte căutate la Ploiești. „În zilele toride — spune Rița Anton, șefa secției, cele 9 000 de sticle pe care le producem zilnic sînt vindute în aceeași zi. Și, de ce să nu spun? că doar sîntem mîndri de asta, nici o întreprindere producătoare de sucuri din Ploiești nu rezistă concurenței noastre“.

Există, de asemenea, o secție de produs înghețat și o alta de prăjit boabe de secară. Din toate aceste resurse locale, gospodărește și ingenios folosite, cooperativa își sporește veniturile și posibilitățile. „Ne-am cumpărat tractoare viticole, camioane, buldozere, excavatoare, ca să nu mai depîndem de nimeni“ — spunea, pentru a-mi da un exemplu, președintele.

„Odată dezvoltată activitatea am menținut-o și am trecut la dezvoltarea alteia. Și am învățat tot timpul din greșelile noastre. N-am căutat să le acoperim. Le-am discutat deschis, ca să învățăm cu toții din ele. Și să nu le repetăm. Am înțeles că buna organizare decide“

Firește, s-ar putea spune multe despre ce a însemnat buna organizare la Bucov. S-ar putea vorbi despre faptul că fiecare cooperativist din timp unde va lucra și ce va trebui să facă. Despre evidența ținută, la zi, a fiecărei lucrări. Despre faptul că orice problemă este rezolvată cu maximum de promptitudine. Toate acestea au fost sintetizate foarte plastic de nea Ilie Carabulea, care numai peste trei zile urma să implinească 65 de ani și să iasă la pensie. M-am ciocnit de el în toate drumurile mele prin sectoarele micii industrii. Cu pălăria pusă pe-o parte, mergînd de la un loc la altul cu bicicleta, nea Carabulea nu-și trăda prin nimic vîrsta. Cînd l-am rugat să-mi spună ceva despre munca lui mi-a răspuns că n-are vreme, că trebuie să se ocupe de niște foi de tablă. M-am așezat pe prispă și l-am așteptat. Într-un tirziu a venit. Nu mă uitase. „Tot aici sînteți ? Ce să vă spun ?“ Ezită o clipă. Apoi îmi explică : „Lucrez în cooperativă încă din prima zi. De la înființare. Am făcut de toate. Și nu numai eu. Toată familia. Cînd ne-am strîns în cooperativă, fiecare se pricepea la ceva. Unul știa mai multă agricultură, altul se pricepea la legume, altul cum se crește o vită. Ne-am pus mîntea și brațele la treabă, am învățat unul de la altul, și uite că acum avem o gospodărie milionară. Dar în primul rînd cu disciplină. Că fără disciplină nu se poate. Dacă am hotărît cu toții ceva în consiliu, apoi trebuie s-o facem. Brigadierii noștri au fost totdeauna un exemplu. Că brigadierul se cade să fie primul la lucru și să plece ultimul. Și pe urmă, e nevoie să ști și să vorbești cu omul. Că unuia trebuie să-i explici mai pe îndelete de ce e nevoie să facă așa și nu altfel. Altul te înțelege dintr-o vorbă. Dacă la început ne-am unit priceperile, incetul cu incetul ne-am unit și sufletete. Micile noastre succese din primii ani ne-au dat încredere, ne-au făcut să dorim mai mult, să îndrăznim mai mult. Chiar dacă ies la pensie, tot o să mă vin la lucru. Cit timp mai pot și nu încerc lucrurile pe aici“.

„Ceea ce facem noi pot face toți“ a mai spus Ilie Carabulea. Iar vorbele lui m-au făcut să mă întreb dacă „secretele“ pe care vroiam să le aflăm sînt într-adevăr secrete. Poate că nu acesta e cuvîntul cel mai potrivit, căci ceea ce am aflat în ziua petrecută la Bucov nu e decît imaginea obișnuită, corectă, a unei munci bine gîndite, în care se pune și pricepere și seriozitate și suflet. Dar cit de „miraculoase“ sînt efectele acestei munci bine gîndite! După ce i-am văzut pe cooperativii din Bucov la lucru, de la răsăritul la apusul soarelui, m-am îndreptat că rezultatele lor merită să fie considerate mai mult decît „spectaculoase“. Ele merită să fie considerate normale, urmarea logică a felului cum e privită munca în această comună frunțoasă.

ALEXANDRU ȘERBAN ■

In această pagină am lăsat cuvintele să exprime o mărturie despre Bucov, comună binecunoscută pentru rezultatele ce o situează pe un loc frunțos. În paginile 12-13 doi fotoreporteri oferă cititorilor o cronică în imagini a faptelor, adevărurilor și oamenilor din acest reportaj.

*Procesul luptătorilor comuniști și antifasciști de la Brașov,
din mai-iunie 1936 – o filă de aur în cronica eroică a luptei
revoluționare a poporului român*

**Un
tînăr
curajos
vorbea
în numele
viitorului**

„Mereu printre primii, Ceaușescu!”

În cartea vieții noastre, a oamenilor de la Dunăre și Carpați, momentele de răscruce, marile răsuciri istorice deschizătoare și decizătoare de epoci, nu sînt puține, dimpotrivă. Cartea aceasta grea de mîiere și de otrava veacurilor, de mîierea sufletului nostru fierbinte și de otrava celor ce-au vrut să-l inegureze, iar arhicristalizarea paginilor — suprapunerea de documente venind dintr-o strălună, continuă și grandioasă luptă a celor mulți pentru dreptate și libertate, pentru neafîrnare și demnitate — dă întregului o tîrie de rocă. Dintr-o astfel de rocă se clădește nu numai un zid de cetate, ridicat în fața potrivnicilor vremilor, ci și o spiritualitate.

Cu 65 de ani în urmă, seclara luptă a celor mulți a fost preluată de niște oameni de marcă ai spiritualității române. A fost preluată de niște oameni ai opțiunilor integrale, care au subscris, în mod deschis, pentru idealul ce a luminat ulterior destinul patriei, înfruntînd prigoana burghezo-moșierească, înfruntînd riscul supremelor încercări cu curajul pe care îl ai doar în clipele supremelor încercări. Acești oameni și-au făcut din încercările supreme un mod de viață, iar din luptă o profesie. Acești oameni sînt comuniștii. Sînt patrioții și revoluționarii români care, în mai 1921, au cîtorit acea forță politică ce s-a impus în vreme, tot mai robust, drept singura capabilă să-și asume istoria pentru sine și s-o transforme pentru popor. Fericită conjuncție a unor străvechi și arzătoare aspirații populare, purtate în lungul veacurilor, cu o programă de luptă precis definită, Partidul Comunist Român s-a dovedit fermentul ideilor celor mai nobile, opera lui revelînd marile noastre idealuri sociale și naționale, revelînd sensul spre care curgea istoria, o istorie care s-a scris cu sîngele atîtora dintre fiii lui. Fiind ecou al glasului țării, cei înrolați sub drapelul tinerei forțe n-au vorbit nicînd în pustiu, n-au fost profeți pe aiurea, ci aici, iar cuvîntul și fapta lor mărturisesc semnătura de sacrificii, de trudă, de sudoare și sînge din care veșnic, din capul vremii și pînă azi, a renăscut fără conținere acest popor.

Istoria, se știe, n-are memorie decît pentru lucrurile esențiale. Iar dintre astfel de lucruri ea pune într-o strălucire aparte, în aceste zile de sfîrșit de mai, unul care s-a petrecut cu cinci decenii în urmă. Și care — cu o iradiantă forță — relevă acea unică identificare cu țara și neamul care face gloria Partidului Comunist Român.

**„Un agitator comunist periculos” —
un luptător pentru țara și neamul său!**

...În acea dimineață de sfîrșit de mai — 27 mai 1936 — pe străzile Brașovului pășea un grup de tineri. Ei erau conduși pe drumuri ferite, cît mai departe de vîzul oamenilor, spre clădirea Tribunalului militar al Consiliului de război al Corpului V Armată. Aici urma să se declanșeze, la ora 9, unul din acele procese care aveau să facă vilvă în țară și nu numai în țară, coalizînd în jurul celor 25 toate conștiințele oneste ale vremii.

În fruntea grupului pășea un foarte tînăr militant al partidului. Avea doar 18 ani și procesul care urma

să înceapă îl înțea cu deosebire. Numele lui: **NICOLAE CEAUȘESCU.**

Documentele zilei au florul tragic și înălțător al fiilor ce alcătuiseră momentele decisive ale vieții istorice și ale ființei unui popor. Le citești cu sentimentul tulburător că asisti nu la procesul unor oameni, ci la un atentat împotriva istoriei inesei.

Dar să desprindem din ele.
...Ora 9. Cei 25, în boxele acuzațiilor, ascultă ordonanța definitivă de dare în judecată — un torent de învinuiri a cărui netemeinicie juridică e evidentă din prima clipă. Cele mai numeroase și mai înverșunate capete de învinuire îi sînt adresate tînărului din fruntea grupului:

„Acuzatul Ceaușescu Nicolae, din București, str. Vasile Lascăr nr. 3, este culpabil de faptul de infracțiune la Legea pentru reprimarea unor noi infracțiuni contra liniștii publice, prin aceea că în ziua de 15 ianuarie 1936, cu bună știință și cu intențiune frauduloasă a păstrat asupra lui broșuri clandestine incendiare, broșuri găsite cu ocazia perchiției ce i s-a făcut în comuna Ulmi, județul Dimbovița, și pe care le păstra în vederea răspîndirii în public, avînd bună știință că aceste broșuri, prin conținutul lor, îndeamnă cetățenii de a provoca război civil, ridicînd pe locuitorii de a se înarma unii contra altora, fapt calificat crimă, conform articolului 81 codul penal...”

„Acuzatul sus-numit este culpabil de participare la asociațiuni secrete, prin aceea că făcînd parte din partidul Uniunea Tineretului Comunist, partid dizolvat cu intențiunea culpabilă și bună știință, în scop de a eluda dispozițiile legii, a participat la consfătuiri clandestine ce s-au ținut în casa lui Dumitrache Gheorghe, în cursul lunii ianuarie 1936, cu care ocazie s-au recrutat noi aderenți în scopul de a înființa noi nuclee comuniste, fapt prevăzut și penal de articolele 13, 14 aliniatul a, b și 17 din Legea Apărării Ordinei de stat...”

Și acuzațiile continuă pe același înveninat și drastic ton.

Nu, nu era — sau nu era numai! — procesul unui om și al celor care-l aveau în frunte. Ce „crimă” și ce „atentat la siguranța statului” putea reprezenta o activitate politică al cărei țel — autorii „ordonanței definitive” o știau foarte bine! — era apărarea poporului și a țării de izbîrile unor forțe ostile, mai ostile ca niciodată, de pericolul mai acut ca orînd al înjosirii naționale și sociale, de spectrul întunecat al fascismului și războiului? Era procesul intentat istoriei inesei, zbaterii ei de a scăpa la lumină. Era procesul intentat adecvării la timp, la popor, a partidului comunist, pe care tînărul din fruntea celor 25 îl intruchipa cu neasemuit eroism.

Pe acest tînăr, reprezentanții prigoanei îl vinău de mult. Îl vinău încă din 1933, din vremea cînd, la vîrsta de doar 15 ani, fusese desemnat de partid în conducerea Comitetului Național Antifascist, ca reprezentant al tineretului revoluționar român. Îl vinău încă din 1934, din vremea cînd, la numai 15 ani, ducea la procesul de la Craiova al luptătorilor petrolști și ceferiști protestul muncitorilor bucureștene, fiind arestat de Consiliul de război al Corpului I Armată Craiova. Cercul reprimării, în acele zile, se strînge tot mai intens în jurul lui, pașii și faptele îi sînt urmărite cu strășnicie. Adăugat unei arestări anterioare, din noiembrie 1933, pentru incitare la grevă și sabotaj printre muncitorii unei întreprinderi bucureștene, ca și pentru alte acțiuni revoluționare, episodul de la Craiova neliniștește și alarmează, prinde rădăcini hotărîrea de a-l

Am făcut parte din grupul numeros de scriitori care, în aceste zile ale primăverii și speranțelor umaniste, au călătorit în inima țării, la Brașov, pentru evocarea unor evenimente istorice din lupta comuniștilor, reprezentată emblematic de procesul militanților comuniști și antifasciști, din urmă cu cincizeci de ani, și dintre care se profilează luminoasă figura tînărului patriot revoluționar, devenit conducătorul destinului prezentului și viitorului poporului român, tovarășul Nicolae Ceaușescu. Scriitorii au putut cunoaște, în itinerarul lor evocator,

tema cardinală a Patriei. La Brașov, scriitorii au afirmat încă o dată, hotărît că între fundamentalele principii ale artei se află adevărul și că respectarea istoriei este un înalt principiu etic care aduce literaturii și creatorului ei, demnitate deplină. Un scriitor aprofundează totdeauna spiritualitatea paginilor istoriei, căutînd să le transfigureze în interpretarea lor psihologică, să individualizeze estetic pe făuritorii sau personajele datelor istoriei. Poezia, cu antenele infinite sale sensibilități, explorează dincolo de scoarța în care mai sînt învăluite da-

Speranțe împlinite

complexa viață actuală a unor vechi cetăți ale istoriei, înfloritoare spiritual, economic și social, în anii contemporani ai socialismului.

La rîndul lor, la întîlnirile cu reprezentanții ai creatorilor de valori materiale și spirituale, scriitorii au demonstrat prin luările lor de cuvînt, prin operele lor de artă literară prezentate emoționant atît de numeroșilor și atențiilor lor ascultători, că ei caută să scrie istoria acestor zile și a omului care o făurește, suma realității și existenței contemporane.

Învățînd de la istorie, apropiați direct de viață, de adevăr și de realitate, crezînd puternic în finalitatea formativă a artei și în apartenența la imensa ființă colectivă a poporului, scriitorii aspiră să servească totdeauna, prin artă,

tele istoriei, însuflețînd documentele, omagiînd pe aceia care au fost activi pentru cucerirea libertății și a justiției sociale.

Omagiînd, la Brașov, istorice pagini din trecutul de luptă al partidului și al aceluia care astăzi este conducătorul poporului român, scriitorii și-au exprimat o dată mai mult deplină încredere într-un univers dimensionat de libertate spirituală și de echitate, în care se însumează toate energiile creatoare pentru gigantică operă comună, de construire a celei mai luminoase dintre orînduiri, și în al cărei creuzet umanist se modelează omul nou, făuritorul și stăpînul viitorului.

ALEXANDRU BALACI ■

izola pe tînărul comunist, cu acțiunile și cu influența sa, de clasa și de poporul pentru care lupta și împunău. Cu care lupta. La 20 septembrie 1934, la sediul de pe strada Foișor din București al Comitetului Național Antifascist, unde se ținea o importantă consfătuire, tînărul Nicolae Ceaușescu, alături de alți participanți, e arestat. Tămîia din strada Uranus se dovedește însă prea strîmtă pentru o mare inimă, pe care nici bita, nici vina de bou n-o pot sili să-și încetineză bătăile. E inima unui tînăr și a unei istorii tinere, o inimă care bate năvalnic odată cu cea a țării. „Agitator comunist periculos”! decretază organele de reprimare, decizînd surghiunirea sa din București.

„Din ordin, vă anunțăm că numitul Nicolae Ceaușescu, aflat la dv. în stare de arest preventiv, va fi trimis de urgență la urmă, în satul Scornicești, județul Olt. Trimiterea se va face conform regulamentului în vigoare, din post în post, legat și sub pază severă. Atragem atenția că numitul este un agitator, comunist periculos și veți urmări ca fiecare post în parte să raporteze data și ora sosirii, ca și data și ora plecării”.

Un ordin ce dictează „expulzarea” istoriei din cetate, întoarcerea istoriei înapoi! Orbirea claselor dominante, a forțelor drepte și a aparatului lor de reprimare n-are egal decît în spaima față de această istorie!

Lupta epocii împotriva negurilor ce-o apăsău tot mai greu se ducea în condiții dramatice. Fascismul, instalat la cirna Germaniei și Italiei, organizînd și stipendiînd fascisme mai mult sau mai puțin deghizate în alte țări ale continentului, își începuse, din plin, ofensiva naționalismului ucigaș, a înrobirii popoarelor, ofensivă care avea să începe lumea în baia mondială de foc și sînge. În România, Garda de fier instaurează teroarea asasinatului politic, dictatul șovinismului, încearcă cele mai cumplite atentate împotriva acelor valori pe care se sprijină ființa neamului, mindria și demnitatea lui. Lupta Partidului Comunist Român se intensifică, coalizînd în jurul forțelor democratice, masele populare din toată țara. Numele ardentului revoluționar Nicolae Ceaușescu revine tot mai frecvent pe listele negre ale reacțiunii. Militant al partidului, în anii 1935—1936, în conducerea Uniunii Tineretului Comunist, organizator al unor eroice acțiuni muncitorești în așezările Prahovei, Argeșului, Vîlcii, Dimboviței, este urmărit de agenții „ordinei” — ai „ordinei” rezemate de patul pustii — cu o înverșunare crescîndă. La 15 ianuarie 1936 este arestat, împreună cu alți uteciști și luptători antifasciști, într-o casă conspirativă din comuna dimbovițeană Ulmi. Pivniței postului de jandarmi de aici îi urmează Legiunea jandarmerească a județului Dimbovița, unde e anchetat, maltratat, supus unor sălbatiche presiuni fizice și morale, al căror efect e însă departe de speranțele schingiuitorilor. Organele de anchetă, spun documentele vremii, n-o să fie în stare să-i afle nici măcar numele, fiind nevoite să apeleze la agenții din București și la Siguranța statului pentru a-i stabili identitatea. O săptămînă de greva foamei, ca protest la violențele anchetatorilor, ni-l redescoperă pe luptătorul de aprigă intransigență cu sine, deșis să aperse cu prețul vieții, și nu doar o dată, ci de zeci de ori într-o singură viață, o cauză cu care se contopise pînă la confundare.

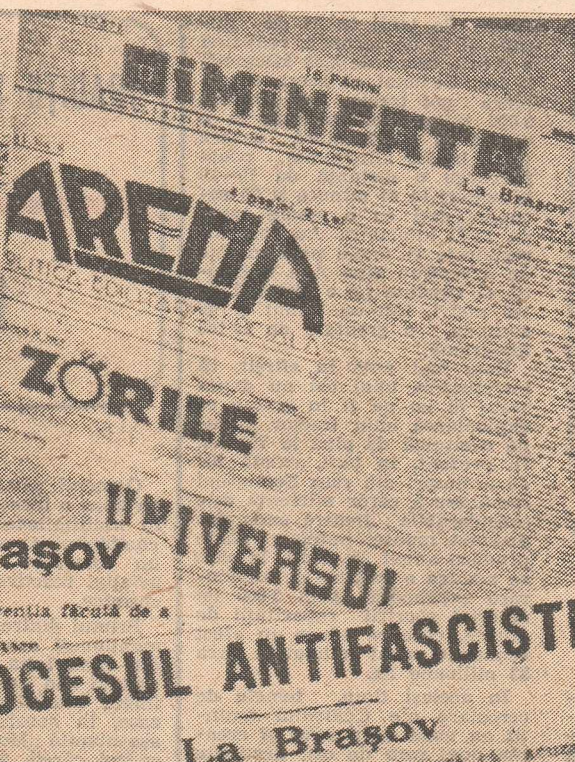
Ancheta va dura aproape cinci luni, cu întregu-i cortegiu de cazne, bătăi, insulte, șantaj, neizbutînd altceva decît să-i forjeze dirzenia. Ultima etapă a calvarului, ultimul popas intentat celor 25 de comu-

**Muncitorii martori
in procesul antifascistilor**

Sentința dela Brașov

BRASOV 5. — In sedinta de azi a Tribunalului de judecata din Brașov, s-a judecat procesul antifascistilor...

**CEREM
INGEREA PROCESULOR
ANTIFASCISTILOR
M POLITIC
HISORI**

Documente și ziare de epocă reflectind marile lupte revoluționare din anul 1936

niști și antifasciști, în frunte cu Nicolae Ceaușescu, va fi închisoarea centrală din Brașov, unde, din nou, tentativele de a-l încovoia pe neînfricatul militant se vor izbi ca de o stîncă. El, acest tânăr de 18 ani, stringea cu adevărat, la pieptu-i, o stîncă, stîncă idealului patriotic, revoluționar și antifascist, și nimeni, printr-un nici un mijloc, oricît de crîncen, nu-l putea desceasta de ea.

Și iată-l acum, în această dimineață de mai 1936, alături de cei 24 de tovarăși ai săi, în sala de judecată a tribunalului brașovean...

„...Se judecă sub regim fascist și cu porțile închise!”

Pe banda sonoră a „acelei zile și a zilelor ce i-au urmat, transcrisă după rapoarte, procese verbale, mărturii ale presei etc., bandă cu intreruperi, cu lacune, cu deteriorări (operate de „magistrații” teroarei), vocile se amestecă, se întretaie, se întregesc sau se bruiază reciproc, într-o patetică și fierbinte confruntare cu faptul.

Să ascultăm cîteva dintre ele.

— Nicolae Ceaușescu este membru activ și bun propagandist comunist și antifascist, cunoscut de mult timp ca atare de către organele Siguranței și ale Justiției (procurorul regal Butoiu, care, la cererea stăpînului său, își îndreaptă tălșul rechizitoriului împotriva conducătorului grupului).

— Am auzit cînd a fost bătut Dumitrache (acuzatul Gh. Dumitrache, n.n.)... Pe acuzatul Ceaușescu am văzut cînd a fost bătut (martora Elena Chițu, mama adoptivă a acuzatului Nicolae Chițu, denunțînd samavolnicile organelor de anchetă).

— Întrebuințez hipnoza în metodele mele... Am procedee speciale, pe care nu le pot divulga (plutonierul Mailat, unul dintre anchetatori, răspunzînd celor care, din boxele acuzaților, îl invinuesc pentru schinguirile la care i-a supus).

— Plutonierul Mailat ne-a bătut... Aceasta e hipnoza lui! (unul din tineri).

— Inculpat, pentru lipsă de respect față de Consiliu te condamn pe loc la 15 zile închisoare! (acuzatorul, intervenînd cu violență în disputa Mailat — tinărul acuzat).

În liniștea înghețată a sălii, buimăcită de arbitrarul sentinței, răsună cuvîntul ferm al tovarășului Nicolae Ceaușescu:

— Atunci, toți ne solidarizăm cu tovarășul nostru! Este exact ceea ce așteptau magistrații, care, știînd rolul pe care partidul îl incredințase tinărului conducător la acest proces, se precipită, judecîndu-l pe loc pentru „ultraș și necuviință în fața Consiliului”, condamnîndu-l la 6 luni de închisoare și excluzîndu-l de la dezbaterile procesului. Circumstanțe agravante — cuvintele răspicite de același tinăr conducător:

— La acest Consiliu se judecă sub regim fascist și cu porțile închise!

Dar „magistrații” reacțiunii încă nu-si spusese cel din urmă cuvînt. La 5 iunie, la încheierea procesului, sentința pronunțată la adresa tovarășului Nicolae Ceaușescu va fi una din cele mai aspre: 2 ani de închisoare, 2000 de lei amendă, 1 an interdicție de a părăsi satul natal; pedeapsă la care se adaugă cele 6 luni de detenție provocate de așa-zisul „ultraș”. Recursul îi este respins. Cu stupeoare, observatorii

procesului relevă că Nicolae Ceaușescu este singurul dintre inculpații căruii, în chip samavolnic, în contradicție cu legile țării, i se refuză scăderea din condamnare a celor 5 luni de prevenție dinaintea procesului. Practic, prin numărul total al zilelor de priver de libertate, pedeapsa foarte tinărului conducător al grupului e cea mai grea.

Temnița din Brașov îl reprimă între sumbrele-l ziduri, a căror poartă nu se va deschide decît spre întunericul și mai adînc al Doftanei, faimoasa „închisoare disciplinară”, faimoasa închisoare-cetate a regimului opresiv, zidită și echipată în intenția neascunsă a exterminării fizice și morale a celor zvirlîți pe lespezile ei.

Afară, la zi, ecoul inscenării de la Brașov este covîrșitor. Fusese astfel și în timpul anchetării celor 25, fusese astfel și în timpul procesului, dar acum, după rostirea durerilor și arbitrarilor pedepse, el se încarcă și mai intens de întreaga irradiație a ripostelor muncitorilor, ale țărănilor, ale cărturarilor, ale forțelor democratice și antifasciste, ale tuturor oamenilor de conștiință, de la noi ca și de peste hotare.

Iată doar cîteva din luările de atitudine ale acelor zile:

„Ce altă vină au sutele de muncitori și intelectuali antifasciști care, ingenunchiați de ani de ocnă, zac în celule negre, insingerați și fizici, decît că au înțeles să lupte pentru pacea lumii, pentru libertatea amenințată de fasciști, pentru ridicarea nivelului de trai al maselor largi?” (Alexandru Sahia, în ziarul „Dimineața” din 27 ianuarie, după ce luase act de arestarea de la Ulmi).

„Atunci cînd în politica externă (al cărei promotor era N. Titulescu, n.n.) se urmărește încadrarea României printre țările opuse fascismului revizionist și războinic, nu trebuie ținută în lanțuri cei care au luptat și vor lupta împotriva fascismului subversiv și pentru păstrarea păcii” („La Gazette Roumaine”, 28 martie 1936).

„Cînd noi spunem că justiția nu poate avea alt caracter decît de clasă, burghezia ne răspunde: «Justiția nu cunoaște clase», iar afirmația noastră este taxată drept o calomnie la adresa justiției. Ceea ce se petrece de cîteva săptămîni în România în legătură cu «imparțialitatea» justiției este pentru orice om cinstit destul de convingător că dreptatea este de partea poastră. La Tîrgu Mureș a avut loc un congres al Gărzii de fier. Acolo s-a hotărît asasinarea unei serii de oameni politici din partidele burgheze, inclusiv liberal. Siguranța, parchetele militare și civile, care sînt extrem de operative cînd e vorba de muncitorimea și țărănimea revoluționară sau antifascistă, nici pînă acum n-au putut descoperi pe inițiatorii acestui congres de organizare de asasinat, deși de numele autorilor vorbește chiar o parte din presa de dreapta” („Știința” ilegală, mai 1936).

„Inimă tinărară și generoasă, să ne mirăm că i s-au dat... șase luni de închisoare? (după așa-zisul „ultraș” din timpul procesului, n.n.). Va trece vara, va veni toamna și îl va prinde și lapovița. Ceaușescu, cu cei 19 ani ai săi (încă neimpliniți!), n.n.) nu le va putea simți și nu le va vedea...” („Cuvîntul liber”, 6 iunie 1936).

„În sprijinul celor mai adevărați prieteni din Europa (ai poporului nostru, n.n.), vă rugăm a pune capăt acestor scandaloase abuzuri, care aduc un prejudiciu incalculabil României” (scriitorul francez Romain Rolland, într-o scrisoare adresată premierului Gheorghe Tătărașcu, la o săptămîină după sentința în procesul de la Brașov).

„Socot că acești acuzați sînt reprezentanții unor partide legale... Martorul Vasile Iliina spune că îl cunoaște pe Nicolae Ceaușescu ca antifascist și că acesta i-a vorbit despre Frontul popular, Comitetul contra scumpetei și Blocul democratic” (ziarul „Universul” din 4 iunie 1936).

„Era într-o simbătă seara. La sedința comitetului antifascist din sectorul Negru erau adunați 40—50 de tineri. Ceaușescu printre ei. Poliția, cu vina de bou, fugărea și atunci pe antifasciști. Toți aceștia sînt arestați, tunși, bătuți și reținuți pînă luni dimineața. Luni seara sediul se deschide din nou. Mereu printre primii, Ceaușescu. Din nou poliția, din nou arestări, din nou bătaie, și după o detenție de două zile din nou eliberați. Și Ceaușescu iarăși printre primii la deschiderea sediului, la munca de organizare a tineretului...” (ziarul „Arena” din 11 iunie 1936, evocîndu-l pe protagonistul procesului de la Brașov):

„Mereu printre primii, Ceaușescu!”

Între zidurile tencuite cu singe ale Doftanei, tinărul erou va cunoaște, odată în plus, ura răzunătoare a aparatului dictatorial, va cunoaște celulele secției „H”, fără pereche prin caznele și cruzimile la care sînt supuși cei ce trec prin ele. Dar lupta continuă neșovăit, cu atît mai robustă și mai tenace cu cît barbaria zbirilor se întetea. Cadru de bază al falangei luptătorilor comunisti întemnițați, tinărul militant Nicolae Ceaușescu va avea un aport marcant la organizarea luptei deținuților politici, la transformarea Doftanei, din bastion al represiei, în citadelă a rezistenței și eroismului comunist și antifascist.

„Mereu printre primii, Ceaușescu!”

...1 Mai 1936. 20 000 de muncitori bucureșteni ies în stradă, manifestînd împotriva fascismului. E cea mai grandioasă manifestație de acest fel din Europa aceluia an și, în organizarea ei, un rol decisiv îl deține militantul Nicolae Ceaușescu, conducătorul comunist cu largă influență și înalt prestigiu în rîndurile muncitorimii, ale tinereii generații, ale forțelor democratice românești. Între cei ce mobilizează conștiințele tinereii generații, luminîndu-i drumul marilor bătălii de clasă și al marilor lupte antifasciste, se află și tovarășa Elena Ceaușescu (Petrescu), unul dintre conducătorii comisiilor de organizare a Uniunii Tineretului Comunist din sectoarele Bucureștilor.

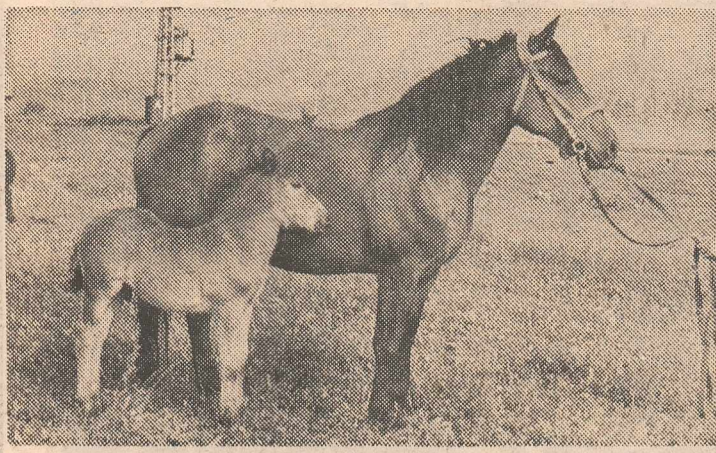
„Mereu printre primii, Ceaușescu!”

Primul bărbat al României socialiste, omul care numește cu numele lui o epocă, secretarul general al P.C.R. și președintele Republicii, acoperă cu statura sa mai bine de cinci decenii din istoria partidului și a neamului; deceniile cele mai zbuciumate, dar și cele mai dense, cele mai glorioase din trecerea prin vremuri a românilor. Ce dăltă va sculpta această statură, ce dăltă va izbucni să surprindă încordarea eroică, bărbătească, neslăbită de cinci decenii, efortul de smulgere — vezi „Gigantul” lui Paciurea! —, cu doar două miini, a pămîntului românesc din chîngile beznelor și de proiectare a lui cu fața spre soare, în universal și în viitor?

Nimic nu i-a fost și nu-i este mai sfînt decît partidul, poporul, țara. Pe care nimeni altul nu le-a slujit cu atîta credință, cu atîta neșovăire, cu atîta ardoare, umplînd pînă la desăvîrșire un străvechi ideal popular, cel al Eroului preocupat nu de sine, ci de cei mulți.

Nicolae Ceaușescu — Erou între eroii națiunii române.

ILIE PURCARU ■

După 34 de ani de cercetări, un rezultat de răsunet:

SEMIGREUL ROMÂNESC

După mai bine de trei decenii de studii și cercetări, de operații succesive de încrucișare, metisare, reproducere și finisare, specialiștii Centrului republican de creștere a cabalinelor au obținut o nouă rasă autohtonă de cai, este vorba de „Semigreu românesc”, omologat la finele anului trecut. E locul să amintim că 34 de ani (1951—1985), pentru crearea unei rase de cabaline reprezintă un interval foarte scurt, timpul mediu necesar fiind în medie de 40—50 de ani, deoarece, prin dictatul naturii, la acest patruped, perioada de gestație (11 luni) și momentul de intrare în reproducție (4—5 ani) fac ca procesul genetic să se realizeze mult mai încet. Se poate vorbi, cu alte cuvinte, de un record, cu toate că cercetătorii n-au avut în vedere, de la bun început, scurtarea timpului, ci dobândirea unui exemplar cu calitate de performanță.

Semigreu românesc a fost plămădit în paralel în trei colțuri de țară, la herghelile din Rușeti (Județul Buzău), Bontida (Județul Cluj) și Beclean (Județul Bistrița-Năsăud).

Ei bine, cititorii noștri vor fi interesați probabil să afle, în primul rând, ce foloase se mai pot trage astăzi din munca cabalinelor? Răspunsul e simplu: străvechii prieten și tovarăș de muncă al omului nu intră în competiție cu tractorul, nici cu autovehiculele de transport, dar, în același timp, acestea nu sînt capabile să-l substituie în toate activitățile. Cei care au gândit aleva cîndva că mijloacele mecanice vor duce la dispariția calului s-au înșelat, greșit au procedat și unii dintre specialiștii noștri care nu au muncit îndeajuns pentru conservarea unor rase locale de

mare valoare, între care celebrul cal moldovenesc. (În paranteză fie spus, acest patrupe, care a făcut cîndva gloria cavaleriei otomane, ar fi și el printre ancesorii Pur singelui englez. Documentele vremii atestă că un armăsar moldovenesc, așa numitul Byerley Turk, capturat la asediul Vienei, a fost folosit pentru crearea faimoasei rase de cai englezi).

Pentru formarea semigreului românesc s-a folosit o metodă de încrucișare originală cu două variante: una birasială (Ardenez cu Trăpaș românesc și Ardenez cu Furioso North-Star și Ardenez cu Lipișan) și una tririasială (Ardenez cu cal ialomitean și Trăpaș românesc). De la toți aceștia a împrumutat calitățile dar nu și unele trăsături morfo-fiziologice nepotrivite pentru condițiile de climă și travaliu din țara noastră. Ardenezul este un cal de forță, dar greoi, cu mersul încet, extrem de sensibil la temperaturile ridicate din sudul României. El este docil, ușor de dressat, la fel ca rasele locale, dar acestea se recomandă prin vioiciune și rezistență. Exemplarul rezultat se distinge printr-un format corporal dreptunghiular, torace larg, crupă dublă puternică, fluier și compact și masă apropiată de cea a Ardenezului. Dezvoltarea lui este precoce, realizind la 3 ani 96—98% din dezvoltarea adultului. În același timp, el se dovedește îndeajuns de modest, multumindu-se și cu furaje fibroase de o calitate inferioară și nu necesită amenajări speciale pentru cazare. Deosebit de semnificative s-au dovedit însă probele de tracțiune grea și ușoară. Astfel, înhămat la o căruță, încărcată cu 1500—2000 kilograme, el poate parcurge o distanță de 10 kilometri, pe

drum de țară, în 68 de minute și 30 de secunde, realizind o medie orară de 8,49 kilometri la oră. De notat că aceste exemplare pot tracta cu ușurință 5000 kilograme. Înhamat la o căruță cu încărcătură ușoară (pînă la 500 kilograme), poate parcurge o distanță de 15—20 kilometri în 47 minute și 65 secunde, deci cu o medie orară de 19,02 kilometri. Au fost înregistrate și unele performanțe de excepție: Iapa Ada a izbutit să tracteze pe o distanță de 195 metri, într-un minut și 46 secunde, o greutate de 19165 kilograme!

Vom mai nota în sfîrșit, că întreținerea unui cal nu depășește 70 lei pe zi în vreme ce exploatarea unui tractor impune cheltuieli de pînă la 700 lei. În prezent, în țară, există 264 de armăsari din rasa Semigreu românesc a căror eficiență este considerabilă: fiecare exemplar destinat monei publice poate produce anual 25 minți, la care se adaugă o valoare de ameliorare exprimată prin 5000 lei datorită sporirii capacității de muncă, ceea ce aduce un efect economic anual estimat la circa 33 milioane lei.

În același timp, temele de cercetare ale Centrului amintit au vizat deopotrivă și crearea unei rase de cai, destinate de data aceasta competițiilor sportive de obstacole și dresaj. Calul pentru sport și agrement se află, cum bine se știe, la mare cinste în numeroase țări ale globului. Exemplarele de elită se vînd la prețuri exorbitante.

S-a procedat la fel ca în cazul relatat mai sus prin preluarea unor calități și evitarea unor componente nepotrivite pentru parametri urmăriți, de la următoarele rase: Pur singe englez (nervos, rapid, greu de condus), Arab (rapid dar cu talia joasă), Gidran (vioi, plin ca temperament, dar încăpăținat, greu de dressat), Furioso (capricios, slab săritor) și Trăpaș românesc (docil, rezistent, rapid). Exemplarul rezultat se caracterizează prin talie ridicată (peste 165 cm. la greabăn), dezvoltare corporală proporțională cu talia (550—600 kg), aptitudini de săritor peste obstacole, mersul corect, elegant, docil, ușor de dressat și cu o viteză de galop apropiată de cea a pur singelui englez. Herghelia Jegălia unde se crește calul românesc de sport, furnizează anual exemplare valoroase de cai, cluburilor sportive de profil din țară. Cu asemenea cai au fost cîștigate mai multe campionate balcanice de obstacole, iar în 1985 în R.D.G., calul Matorz, a sărit la un concurs internațional 2 metri.

Iată deci că, bunul și străvechiul nostru prieten, revine în actualitate, își reia locul în cadrul tradiționalei, sentimentalei și atât de necesare comuniuni dintre om și animale.

LIVIU TIMBUS

Buleci nu se-astîmpără!

În toate județele au fost realizate, în prima etapă cu titlu de experiment și de demonstrație, instalații de biogaz unite. O mai veche idee și dorință a inginerului Petre Buleci de la Șantierul Naval din Brăila este ca o întreagă comună să realizeze instalații de biogaz în toate gospodăriile. Într-o asemenea situație, demonstrație, dacă mai e ceva de demonstrat aici, ar fi și mai convingătoare. Eficiența economică ar ieși și mai pregnant în evidență. Să ascultăm, deci, propunerile lui Petre Buleci: — Cheia succesului într-o astfel de acțiune este să ne bazăm pe forțe proprii și pe resursele locale. Pentru o comună sau pentru mai multe, la un lot de ordinul sutelor este obligatoriu să fie promovate modelele care au dat cele mai bune rezultate și care sînt accesibile. Consiliile populare județene, prin specialiștii în problemă trebuie să se documenteze care sînt cele mai reușite modele și să decidă pe care le promovează. Rezultatele de pînă acum pot permite tragerea unor concluzii bazate pe date certe. S-au experimentat modele de diferite capacități care pot fi adoptate în funcție de posibilitățile de alimentare, de materialele care se găsesc în zonă, de tradiția de a construi în zona respectivă. Una din cele mai importante probleme este formarea unui grup de specialiști, capabili să învețe și să îndrume pe cei dornici să-și realizeze astfel de instalații. Realizarea

unor instalații de biogaz în școli sau în unitățile militare ar putea să fie o metodă de învățare extrem de eficientă. Consiliile populare comunale trebuie să se implice mai serios în această acțiune. Un eventual test la care să răspundă primarii cred că ar fi în multe cazuri edificator. Aș îndrăzni să sugerez următoarele întrebări: Ce știți despre biogaz? Ce părere au oamenii comunei dumneavoastră despre biogaz? Dumneavoastră sau unul din membrii consiliului aveți instalație de biogaz? Cu ce puteți ajuta gospodăriile care doresc să-și construiască astfel de instalații? Cînd credeți că va putea comuna să beneficieze de o astfel de lucrare? Și acum propunerea mea: ofer proiecte, asistență tehnică și îndrumare unei comune dornice să construiască un număr mai mare de instalații de biogaz. Modelele pe care le propun MBP 3-5, MBP 3-10 și MBP 3-20 funcționează cu rezultate foarte bune în comunele Uzun — Covasna, Agighiol și Jijila, județul Tulcea. Instalațiile pe care le propun funcționează din anul 1980, în 10 județe, și oamenii sînt mulțumiți de ele.

Dăm mai jos cîteva caracteristici ale celor 3 instalații. Modelul P 3-5 (bazinul executat din cărămidă). Debit: 0,5—1 mc pe zi; materiale: 500 bucăți cărămidă, ciment 100 kg, var 400 kg, nisip 0,5 mc, cenușă: 3 saci, tub diametrul 250 milimetri 1,5 metri; manoperă, în ore: săpături 10, zidărie 16, tencuiești 20, etanșări 20. Total manoperă 66 ore. Varian-

ta mai mare P 3-10 (bazinul executat din cărămidă). Debit: 1—2 mc pe zi; materiale: 800 bucăți cărămidă, ciment 200 kg, var 500 kg, nisip 1 mc, cenușă: 3 saci, tub diametrul 250 milimetri 1,5 metri; manoperă, în ore: săpături 20, zidărie 28, tencuiești 40, etanșări 40. Total manoperă 128 ore. În sfîrșit, modelul P 3-20 (bazinul executat din beton, radiatorul și din cărămidă, cupola). Debit: 2—4 mc pe zi; materiale: 740 bucăți cărămidă, ciment 750 kg, var 200 kg, balastru 2 mc, cenușă 5 saci, tub diametrul 250 milimetri 2 metri; manoperă, în ore: săpături 100, zidărie 210, tencuiești 80, etanșări 40. Total manoperă 430 ore. Instalația MBP 3-5 este echivalentă energetică cu o butelie de aragaz.

Să mai reținem următoarele idei: părerea că un bazin e mai bun cu cit e mai mare este numai parțial fundamentată. Importantă este exploatarea lui. Există dimensiuni optime pentru fiecare tehnologie, dar nu trebuie neglijată calea instalațiilor mici, fabricate în serie. Eficiența pentru economie a mii de exemplare este mai mare decît cea care rezultă din instalații mari, mai reduse ca număr. Instalațiile mici din gospodăriile populației nu le exclud pe cele mari, cu caracter industrial.

Deci, inginerul Petre Buleci, de la Șantierul Naval Brăila își oferă priceperea, experiența și timpul liber gospodarilor unei comune dornice să promoveze instalațiile de biogaz în număr cit mai mare. El rămîne pe recepție.

OPREA GEORGESCU

TRADIȚII ȘTIINȚIFICE ȘI TEHNICE ROMÂNEȘTI

Rachetotehnicienii

Oamenii pămîntului românesc au adus o însemnată contribuție în multimilenara istorie a rachetotehnicii, ajunsă astăzi la un adevărat apogeu în era aviației reactive și a zborurilor cosmice.

Primul dintre cei care trebuie menționați este **Ioan Românu**, din Alba Iulia. În cadrul arsenalului din acest oraș, deci în inima Transilvaniei, el organizează, în secolul al XV-lea, o așa-numită „Moaară valahică”, în cadrul căreia a elaborat rețete destinate, între altele, unor proiectile propulsate reactiv, într-o vreme cînd zona intracarpatică era mereu supusă năvălirilor tătarilor și altor seminții care pustiau satele și orașele.

În secolul următor, tot în Transilvania, s-a produs o cotitură de seamă în istoria rachetotehnicii, ceea ce nu s-a știut mult timp, mai exact pînă ce un manuscris aflat la Arhivele Statului din Sibiu (astăzi expus la Muzeul de Istorie Națională din București) a fost interpretat adecvat de un specialist. Ultima parte a manuscrisului, elaborat între anii 1529 și 1569, elaborată de **Conrad Haas**, pirotehnician și șef al pulberăriei orașului Sibiu, cuprinde elemente foarte precise ale unei veritabile „științe a tehnicii reactive”. Paginile manuscrise, în care textul e însoțit de numeroase schițe tehnice, descriu nu mai puțin de 17 tipuri noi de rachete, concepute și experimentate de acest inventator timpuriu, printre care cele dintîi rachete multiple (cu mai multe trepte de aprindere), rachete „bumerang” (care se întorc la locul lansării), baterii de rachete, „lânci zburătoare” de mai multe feluri, „buzdugane zburătoare” (și ele diferențiate), în fine un vehicul denumit „căsuța zburătoare”, prefigurind nava cosmică a zilelor noastre. Rachetele lui Haas utilizau combustibili solizi și lichizi, de asemenea aripioare de ghidare în formă de delta (coadă de rîndunică), asemenea celor ale navelor reactive moderne. Cea mai importantă invenție a gardului sibiian este fără îndoială aceea a celei dintîi rachete multiple cunoscute, cu trei trepte de aprindere imbinată una într-alta, anterioară cu 120 de ani rachetelor multiple ale lui K. Siemienowicz, căruia i se atribuie adesea această invenție.

În veacul al XVII-lea întîlnim o altă figură interesantă, aceea a lui **Valentin Frank** (1643—1697), sibiian și el, judecător al orașului, comite al sașilor din Transilvania, poet talentat și admirator al folclorului românesc. A avut și pasiunea tehnologiei chimice, creînd rețete tehnice originale, destinate în primul rînd rachetelor. În breviarul pirotehnic pe care l-a scris în limba latină, unica ilustrație este aceea a unei rachete.

Sîntem nevoiți să facem acum un salt peste secole (dătorat desigur lipsei de informație, căci rachetele au continuat să fie folosite la noi ca arme de apărare, mai ales în Transilvania, de asemenea la focurile de artificii) — și astfel ajungem la secolul al XIX-lea, cînd problema zborului fascina multe minți cuțetătoare. Cel mai de seamă inventator român al veacului în domeniul de care ne ocupăm este fără îndoială **Alexandru Ciuru** (1854—1922). Am scris despre el în mod special într-un articol publicat în „Flacăra” nr. 3 din 17 ianuarie 1986 și vom spune de aceea doar că „propulsorul reactiv” creat de el, în colaborare cu francezul Just Buisson, a dus la o triplă prioritate mondială: cea dintîi ambarcațiune reactivă din lume, primul vehicul pe șine propulsat reactiv și cel dintîi motor cu reacție destinat aeronauticii.

Prea puțin cunoscut este faptul că naturalistul și filosoful științei **Ștefan C. Michăilescu** (1846—1899) a adus și el o contribuție interesantă în această direcție, elaborînd proiectul unui motor reactiv, împreună cu schemele tehnice și calculele anexate, foarte riguroase. Spe-

cialiști renumiți, printre care **Ermil Pangrați** și **C.I. Istrati**, au apreciat pozitiv proiectul amintit, iar Academia Română a premiat lucrarea **Virtej cu aburi**, în care a fost prezentată. În ce îl privește pe inginerul și profesorul de matematică din Cluj **Martin Lajos** (1827—1896), cunoscut prin studiile sale de mecanică a zborului, el a construit și brevetat, între 1856 și 1890 mai multe tipuri de rachete, pe care le-a și experimentat (în paranteză fie spus, el este și inventatorul primului aparat de zbor acționat prin pedală — expus la Muzeul de Istorie a Transilvaniei din Cluj-Napoca — experimentat cu succes în 1896, o performanță care se atribuie de obicei ultimelor decenii). În ceea ce privește primele aeromodele reactive (1906—1907), experimentate la început de veac XX, ele se datoresc unui alt prea adesea uitat, aerodinamicianul autodidact **Ion Stroescu** (1888—1961), profesor de desen și gimnastică, ulterior colaborator al profesorului **Elie Carafoli**.

Cea mai de seamă contribuție în tehnica reactivă a veacului XX a adus-o, cum se știe, marele inventator și om de știință **Henri Coandă** (1886—1972), creatorul primului avion cu reacție (1910) și părintele aviației reactive, dar despre el ne vom ocupa într-un articol separat, întrucît se apropie centenarul nașterii sale (7 iunie 1886). Un pionier emfrent al rachetotehnicii și aeronauticii mondiale este **Hermann Oberth** (n. 1894), născut la Sibiu; el a stabilit încă din 1914 ecuația fundamentală a zborului rachetelor, a conceput primele rachete cu propergol lichid și a adus o contribuție de bază la fundamentarea programului spațial al zilelor noastre.

Să nu-l uităm nici pe **Gheorghe Botezatu** (1883—1940), reputat constructor de elicoptere, autor de calcule detaliate (1930—1940) pentru parcurgerea traseului Pămînt-Lună cu nave reactive, utilizate din plin în era spațială, la realizarea programului american „Apollo”. Un modest radiotehnician- amator din Orăștie, **Nicolae Văideanu** (1911—1981) a proiectat și brevetat în perioada celui de al doilea război mondial o originală rachetă cu propergol lichid („Udovilul”), preconizînd soluții tehnice de un mare interes. Meritul subliniat și faptul că primul „rucsac reactiv pentru zbor” a fost inventat și construit tot în România (1958), de către **Justin Capră** și **Ion Munteanu**, fiind vorba de un aparat individual propulsat de două rachete.

Lucrări importante au fost efectuate în ultimele decenii în cadrul programului spațial românesc, constituindu-se Comisia română pentru activități spațiale, iar Observatorul astronomic din București fiind reorganizat ca Centru de Astronomie și Studii Spațiale. Aporturi importante aparțin unor oameni de știință notorii, ca regregatul academician **Elie Carafoli** (ales în 1967—1971 președinte al Federației Internaționale de Astronautică) și **Victor Mercea**, care a realizat și experimentat mai multe dispozitive originale de aparatură spațială. În 1981 inginerul **Dumitru Prunariu** a devenit primul astronaut român, iar în anul 1982 România a construit (sub licență britanică pentru motoare) avionul de linie „ROMBAC 1—11”, cu performanțe superioare, de nivel mondial. Industria aeronautică românească cunoaște astăzi un avînt care continuă și duce mai departe cele mai bune tradiții ale trecutului.

În fine, tot ca un element de continuitate, să relevăm succesele tinerilor rachetomodeliști români, care au obținut realizări cu totul remarcabile, printre care chiar recorduri mondiale la diferite categorii de aeromodele, omologate și răsplătite prin diplome ale Federației Aeronautice Internaționale.

I.M. ȘTEFAN

Cântarea României

Douăzeci de inimi pe scenă

„Acum zece ani, cînd s-a născut ideea unei formații de teatru de amatori a Casei de cultură a municipiului Craiova, am fost nevoit să aleg „actorii” direct de pe stradă, după figură. Îi opream și îi întrebam: dumneata n-ai vrea să joci teatru? Cei mai mulți mă cunoșteau și, chiar dacă se lăsau mai greu, nu prea ziceau nu. Unii au plecat, alții au rămas — cum se întâmplă și astăzi cu noii veniți”.

Dorel Stoia este actor la Teatrul Liric din Craiova și o figură binecunoscută a orașului. Cu palaria sa de iluzionist în vacanță, cu expresia jovială calmă, bonomă, el e și spiritul bun al... Casei de cultură și, de multe ori, paznicul ei de noapte. Pentru că repetițiile formației de teatru pe care o conduce durează adesea mult peste miezul nopții. „Filothalia” — iubirea de teatru. Într-adevăr, asta îi adună pe cei douăzeci-douăzeci și cinci de membri permanenți ai formației de patru ori (!) pe săptămîna la repetiții, seara, după ora șase pînă... cînd se termină. Cum se face că acești oameni care au unei familii (unii și le-au întemeiat chiar în cadrul formației — lucru firesc de vreme ce Casa de cultură le cam e și casă și masă), acești oameni care au meserii alte de diferite de teatru, care fac naveta, care mai sînt uncoi obosiți, alteori gripați, că fiecare — cum se face că rezistă a acestui maraton voluntar? „Am încercat întotdeauna să pun între oameni și formația noastră plăcerea de a juca teatru. Au rămas numai cei care au descoperit-o în ei, în sufletul lor și asta ține loc și de somn și de mîncare, de orice”.

Să spunem, cum se spune de obicei, că actorii amatori de la Craiova alcătuiesc o familie. Dincolo de locul comun, se as-

cund de fapt o mulțime de ruci argumente emoționante: în deplasări („Filothalia” susține spectacole în județul Dolj, precum și în localități ale unor județe învecinate), fiecare are răspunderi bine stabilite — în rucsacul personal, se află un scaun pliant necesar în decor,

fie perdelele subțiri din care se montează fundalurile, fie „recuzita consumabilă” pe care respectivul firește că nu are voie să o consume înainte de vreme și așa mai departe. „Cînd e nevoie, știu să fiu foarte sever. Eu sînt bănățean și chiar dacă m-am mai „oltenizat”, disciplina o am în singo și „elevii” mei trebuie să o aibă și ei”. La Casa de cultură a Craiovei nu se glumește cu disciplina. Numai așa au reușit cei din „Filothalia” să ajungă la un repertoriu curent de cinci-șase titluri și la trei-patru spectacole simultan în repetiție. Principiul este „să aibă fiecare de lucru”. Drumul spre viață, de Dorel Stoia, Lăcustele și trandafirii, de același, Iu-

birile de-atunci, de Paul Ioachim, Soacra cu trei nurori, după Ion Creangă, Refacerea vieții și Vederea, spectacol coupe de Ion Băieșu se joacă în această stagiune în mod curent, în vreme ce repetițiile pregătesc pentru premieră. Poveste studentească, de Mihail Sorbul, Comedia zorilor, de Mircea Ștefănescu, Lupii la stîna, de Dumitru Solomon și comedia muzicală Să mărităm fata, de Dorel Stoia.

Neavînd o scenă proprie, inimioșii actori au o bogată activitate itinerantă: în sălile teatrelor craiovene, pe platforme industriale, în școli, licee, oriunde se poate amenaja o scenă cu tot dichisul. Oamenii îi așteaptă, îi iubesc, îi apreciază. De altfel, formația de amatori craioveană se autofinanțează fără probleme, aducînd și unele venituri Casei de cultură. „Premii? Ajungem de fiecare dată în faza finală a Festivalului „Cîntarea României”, cu premii mai mici. N-am luat niciodată premiul I. Noi tot mai sperăm și, pentru că acum ne aflăm într-o formă deosebită mergem cu încredere la apropiatul festival al teatrului de amatori de la Slănic-Moldova”.

Ion Guță e lăcătuș mecanic la Electroputere. Cornel Marinescu — student la Electrotehnică. Popescu Rodica e metrolag la Termocentrala Turceni, iar soțul ei, Popescu Adrian, este instalator sanitarist la TAGCM Dolj. Adriana Pieptănațu este încă elevă. Mița Fota, funcționară la EGC, Ion Vilela, operator chimist la Combinatul chimic, Mircea Ștefănescu, Jeni Nicolau, Bălăsoiu Ovidiu, Floarea Bildău, Nadu Rareș au și ei meserii dintre cele mai diverse.

Și toate, fată, toate duc... la teatru.

TANIA RADU ■

Sub literele cerului

Era o noapte tihnită în Bărăgan. În imperiul cimpei. Deasupra cerul semănat cu stele, ca niște seminte strălucitoare. Și omul acela viguros, tăcut, ascultînd șaptele porumbului, ce-și legăna discret trupurile vegetale... Și ridicîndu-și ochii spre stele. Nu, nu ca să caute urmele norilor. Pentru ivirea lor nu era nici o speranță atunci. Cerul ținut cu stele anunța vremuri zgircite în ploaie. Dealtfel, privirile omului nu erau în nici un fel persecutate de deznădejde. Sub lumina cerului, în timp, în plină noapte aspersoarele torceau neostenit firele de răcoare ale apelor; semn de veghe pentru drumul normal al porumbului spre rod.

Omul privea pur și simplu cerul. Și se ogîndea în imensitatea lui.

— „Cîtă pace!”, a spus revenînd, din contemplarea tăcută, pe pămînt. „Cîtă pace!” O simplă exclamație dar cîtă cuprindere, cîtă sete pentru veșnicie în aceste cuvinte.

Grave întimplări ale vieții internaționale ce au agresat liniștea lumii, în ultima vreme; implătăsarea cuvintelor în armura ostilității mi-au readus în memorie imaginea statuară — simbol de statornicie și înțelepciune — imaginea aceluia trudit și stăpin al cimpului, al Bărăganului, care citea în imensitatea cerului un semn de pace. Sufletul lui se rostea întru lumina eternității. Acolo, lingă fapta muncii lui, ce năzuia spre rod, el, țărănul român, își arcuia gîndul spre bolta cerului ca să cuprindă în orizonturile cuvîntului bunul cel mai de preț, dintre toate — pacea.

Și, asemeni lui, oamenii — fie că au prilejul ori nu să-și înalțe privirile să citească, uimiți, cu ele literele nenumărate ale universului —, oamenii, auzorii ai atîtor minuni ale muncii, ai piepturilor semețe de baraje, năzuind apelor un alt destin, de lumină, auzorii ai atîtor opere constructive, oamenii ce aduc cuvintele în lumina metaforelor,

toți se unesc în spațiile cuvîntului esențial — pacea.

În numele căruia s-a rostit, răscolitor prin luciditate și spirit umanist, constructiv, președintele României la adunarea solemnă consacrată jubileului eroicului nostru partid. S-a rostit chemînd la rațiune, la înălțurarea pseudo calculului și pseudoargumentelor, spunînd cu franchețe adevăruri ce nu pot fi ignorate decît de cei ce și-ar asuma greaua povară de „călăi ai umanității”, ai civilizației, ai vieții însăși.

Iar cuvintele au aflat făgăș adînc în conștiința fiecăruia dintre noi. Pentru că, într-adevăr, „pierderea de sub control” a energiei nucleare — în cazul unei conflagrații — ar fi catastrofală pentru condiția umană. Pentru că, într-adevăr, este timpul, este timpul necesității vitale, de a nu se uita trista experiență a Hiroshimei, de a se face totul pentru a înlătura orice „șansă” a „supremației radioactivității”, pentru a înlătura „teroaarea amenințării nucleare”.

Omul este neîndoișor capodopera supremă a naturii. Omul a făcut toate cite sînt în acest final de mileniu, toate cite alcătuiesc mindria civilizației umane. Dar...

Opera invincibilă a lui Shakespeare cuprinde citeva zeci de mii de cuvinte. În lume sînt azi, peste 50 000 de încărcături nucleare. Cam cite o încărcătură nucleară pentru fiecare cuvînt al lui Shakespeare. Vor putea cuvintele să fie ucise? Nu, pentru că ele sînt ale oamenilor. Și oamenii, sînt convins, vor și să păstreze mereu în spațiul existenței lor, în demnități, dintre cuvintele și adevărurile supreme ale existenței neînvins cuvîntul pace. Către cuvîntul pace se îndreaptă legitim, cu gravă responsabilitate, metafora și gîndul scriitorului român.

NICOLAE DRAGOȘ ■

Scriitorul — o conștiință a vremii sale

Al. Andrițoiu

„Pentru noi, gorunul lui Horea și Iancu are simbol de templu”

— În 1965, stimate Al. Andrițoiu, cînd impliniserăți 35 de ani și publicaserăți 10 cărți de poezie, ați devenit redactorul șef al revistei FAMILIA din Oradea. Vă propunem o reintoarcere în timp asupra aceluia moment care, de bună seamă, a marcat hotărîtor viața dumneavoastră.

— Pînă în 1965 trecusem prin mai multe redacții fără însă să visez sau să tind spre șefia unei reviste, șefie în care vedeam mai mult o funcție decît un act de cultură. Ideea numirii mele la conducerea „Familiei”, încă din perioada ei de reparație s-a bizuit, cred, pe cultura dar și pe vocația mea gazetară-rească, destul de bogată și de îndelungată chiar de atunci, în urmă cu 20 de ani. Așa că nu știu dacă cele vreo zece cărți de poezie (cu traduceri cu tot) cîntăriseră ceva în noua mea ipostază, fără poate numai în deschiderea revistei spre o poezie frumoasă și adevărată.

— Așa v-ați reintors, deci, în orașul în care, pînă mai ieri, alături erați erai adolescent, liceean, vîsînd prin preajma staturii lui Iosif Vulecan, marele dirigiuitor al Familiei, descoperitorul lui Eminescu. Sînt convins că erați copleșit de emoție, de visuri...

— Despre acele emoții și acele visuri ce m-au încercat atunci și care încă mă mai încearcă și azi aș vorbi cu nesăț și și-o noapte și tot n-aș termina. Dar nu cred că asta ar fi chiar așa de important. Important ar fi faptul că am marșat, cum se spune, pe încrederea ce mi se acordă, intrucît gazetarul și omul de cultură din mine simțeau încă din prolog noua deschidere a politicii noastre culturale proaspăt legiferată spiritual de Congresul al IX-lea, — „Familia” fiind prima revistă cîntărită imediat după istoricul Congres. În noua atmosferă culturală, am putut alcătuia o redacție solidă, de oa-

meni tineri cu toții, culti și serioși, nu numai prin formația mea culturală și prin flerul meu de gazetar, ci și printr-o confrerie literară pe care as dori-o perpetuă. Ioanichie Olteanu mi l-a recomandat pe Nicolae Balotă. Titus Popovici, pe Ovidiu Cotruș, Eugen Barbu, pe Ion Popovici, ca secretar de redacție. Pe Radu Enescu l-am adus de la Cluj și l-am acclimatizat total, făcîndu-l orădean pe toată viața. În Oradea am găsit oameni de cultură bine pregătiți și la fel de serioși, deși binișor mai tineri decît noi. Pe Gheorghe Grigurcu îl știam de cînd era elev ca pe un adevărat fenomen de însumare și de fină decantare a culturii, drept pentru care i-am incredințat încă de la primul număr cronică literară pe toate genurile literare. De peste două decenii a rămas cronicarul revistei, publicînd în paginile ei, cu fluență, peste 250 de cronici, așa că mă miră „dezamăgirea” pe care i-aș fi produs-o, cum zicea el, recent, în interviul din revista dumneavoastră. Dar nu mă supăr, îl iubesc și-l prețuiesc în continuare și rămîne același, al nostru, mereu. Dumitru Chirilă, după mine unul din cei mai buni cronicari dramatice din România, era la angajare, un condei format. Stelian Vasilescu, istoric al teatrului, un pasionat încă de pe atunci. Iar François Pamfil, pe care mi-l recomandase, Mircea Bradu, un condei bine exercitat în cronică plastică. Adăugați, vă rog, la acestea, modestul meu merit de a-l convinge pe fostul meu coleg de liceu, Mircea Malița, să se urnească din lumea cifrelor și din dialectica diplomației în aria ademenitoare a frumosului

transfigurat, încă la zenitul ei și azi, care este eseu de filozofie a culturii și, în mare, la colaborarea foștilor cenacistați de la Sibiu, polarizați în destinul revistei și vă veți da seama că am avut șansa și mi-am creat șansa de-a alcătuia o redacție și un cerc de colaboratori în sensul cel mai fericit al cuvîntului. Tot într-un interviu (că românul, cînd n-are treabă, ia sau dă interviuri) spuneam că, privită acum, din perspectiva inversă, a posterității, alcătuirea redacției și a cercului de colaboratori de atunci îmi dă senzația stenică a seriozității cu care se alcătuiesc sau trebuie să se alcătuiască un colectiv.

— Care credeți că sînt acțiunile de publicistică de anvergură susținute de revista „Familia”? Care sînt poezii care, de-a lungul a aproape 25 de ani, au publicat, aidoma marelui Eminescu, pentru prima dată în paginile revistei „Familia”?

— Consider că revista noastră a avut ambiția și și-a împlinit-o în a publica periodic materiale care să se constituie mai apoi în cărți. Cărți publicate integral în „Familia” au iscalit Mircea Malița, Ovidiu Cotruș, Mihai Șora, Gheorghe Grigurcu, Coriolan Gheție, Radu Enescu, Nicolae Balotă, Stelian Vasilescu, Nicolae Ștefănescu. Iar parțial, dar totuși mult din conținutul cărților lor, atîția și atîții colegi de adevăr și vise. Prin resurecția eseului (Balotă, Cotruș, Mihai Șora, Șt. Aug. Doinaș, Radu Enescu, Mircea Malița, cum și studiile lui Virgil Căndea, cronicile sociologice iscalite de Traian Herseni și cele ale ideilor iscalite de H. Wald, fișele de istorie literară ale lui Cornel Regman) și prin fundamentarea filosofică a criticii și istoriei literare, toți esciștii de mai sus, cu care consună și cei din generațiile următoare, revista noastră și-a atins scopul pro-

pus, acela de-a se deosebi intruciva de suratele ei din Brașov (Astra), Tirgu Mureș (Vatra), Bacău (Ateneu), Pitești (Arges) și Constanța (Tomis), reviste înființate sau reînființate în acei ani de impetuoașă revenire la lumină și adevăr artistic. Din poezii de azi, au debutat cîțiva și în revista noastră, așa cum au debutat destui alții în alte reviste. Lista e lungă. Cum însă „Familia” a fost reeditată, în cea de-a cincea ediție la Oradea, pentru talentele de pe valea Crișanei, cred că succesul nostru constă în impunerea unor valori poetice ca: Nicolae Brîndea, Teodor Crișan, Ion Davidescu, Viorel Hurj, Ion Tepelea și alții. Unii s-au dovedit a fi mai prompti și mai diligenți cu editarea versurilor în volume. Alții, din păcate, nu prea. Noi ne-am străduit să-i ajutăm. Țin minte că pentru a-l urni pe Gheorghe Grigurcu să-și publice versurile în carte, am profitat de prezența la Oradea a excelentului editor Ion Bănuță și l-am adus la Grigurcu acasă, la un pahar de vorbă, cum se spune. Grigurcu este un foarte bun poet, dar se vede că și acolo unde valorile nu au nevoie de „pile”, ele trebuie împinse de la spate, în vreme ce grafomanii asaltează și chinuie editurile. Aș adăuga însă la acest capitol faptul că redacția noastră are la ora actuală o nouă pleiadă de colaboratori, cu toți foarte tineri și foarte înzestrați. Dar, din nou, ca odinioară, mai toți în domeniul criticii literare și artistice. Se pare că gîndirii critice îi este dat să rămînă în continuare punctul forte al revistei. Cum noi, cei de astăzi, sîntem cu aproape 25 de ani mai bătrîni decît la reeditarea revistei, trebuie să ne gîndim serios la cei ce

(Continuare în pag. 14)

VICTOR NIȚĂ ■

Viața culturală la zi

Farmec și caracter

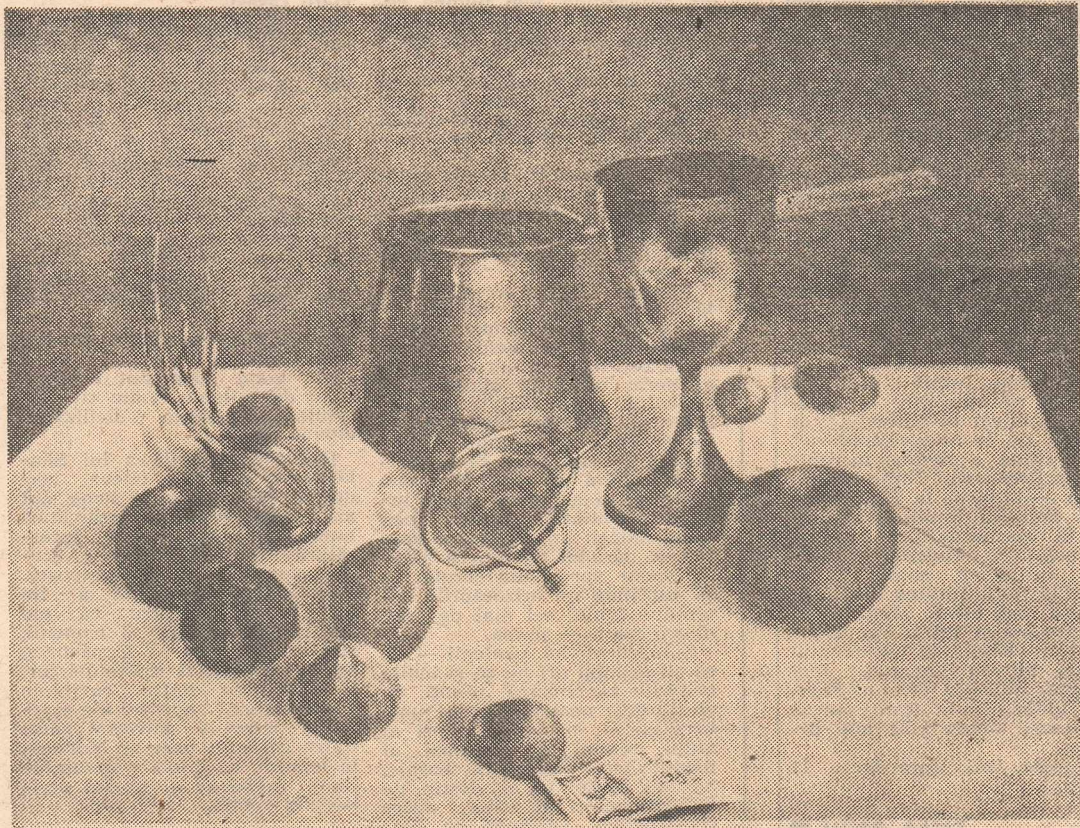
Realități alegorice

Ca orice fapt artistic marcat, pictura lui Zamfir Dumitrescu produce simpatii foarte stabile și, mai mult ca efect al acestora ori, mai bine zis, ca reacție, nu la metoda artistică, în sine, ci la sentimentele stărnite de ea, un soi de înțelegere. Nu pictorul, cum spuneam, e în cauză, fiindcă Zamfir Dumitrescu e o persoană ce impune prin gravitate și corectitudine, printr-un vizavi civilizată, aproape pedant. E pizmut succesul creației lui, e considerat demersul polemic al somptuosului său realism și, în consecință, artisticul e măsurat cu cele mai severe criterii.

flori și fructe, naturi statice în peisaj — e una a maximumului de confort optic și tactil, dar un confort motivat de o construcție a imaginii riguroasă, cu îndrăznețe soluții spațiale, și o picturalitate fină, cu nostalgia meșteșugului maștrilor din baroc.

O astfel de creație, omaghiind arta unor timpuri ce clamau idealuri de frumos, ce trăiau cu ideea armoniei, e firesc să fie comentată. Și dacă nu e comentată, totuși, cit ar trebui, e neîndoios că atât publicul, cit și artiștii sau criticii îi simt provocarea. Chestiunile de fond ale poziției estetice a lui Zamfir Dumitrescu sînt, de fapt, ale veacului. Mulți se întreabă ce e important și numai puțini se

ca imaginii (urmare a unui mod viu și neliniștit de a cunoaște realitatea), numai că în alte timpuri. Zamfir Dumitrescu predă la Institutul de Arte Plastice un curs (Structuri geometrice și plastice) spre care trebuie să-l fi dus atât nevoia de a fantaza în sens baroc, o trebuință aproape presantă de fast și acumulare liberă de impresii, cit și o altă nevoie, la fel de acută, de ordine, de rigoare cu momente de asceză. Din acest dublu spiritual, din sesizanta stare antinomică iese o pictură de echilibru tensionat, un echilibru atât de șocant uneori, că senzația de descompunere a imaginii în componentele ei, de atomizare a impresiei te însoțește și te obligă să revii, să contempli

Ca să înțelegem natura problemelor pe care le pune orice manifestare spirituală bine definită, avînd adică și farmec, și caracter e necesar să observăm că excesul de atitudine, pe care-l vădese, îndeosebi confrății, în discuția valorii, e provocat de ambițiile considerabil mai mari, decît acelea ale generației, dezvăluite aici. Calitatea cea mai mare a picturii lui Zamfir Dumitrescu e că își rostește cu claritate scopul. Un alt merit e că, la un țel formulat cu toată limpezimea, aflăm mijloace artistice adecvate. Pictura lui Zamfir Dumitrescu — portrete, naturi statice cu obiecte,

incumetă să spună: iată, așa e important! Zamfir Dumitrescu a deschis recent o expoziție la Muzeul de artă din Constanța. O selecție din lucrul ultimilor ani, în care, deși nu se poate vorbi de o înnoire semnificativă, totul e atât de nuanțat, încît echivalează cu o înnoire. Urmăresc de la debut, din 1970, pictura aceasta și mărturisesc că tumultul ei îmi pare plin de fructuoase interogații. Între un tablou din 1986 al artistului și unul din anii '70 multe asemănări nu prea par să încapă. O cercetare mai atentă arată că ideea se păstrează: aceeași pasiune pentru dinamici-

intrigat și în mod egal, cîștigat de neașteptate dificultăți. În ciuda aparentei lor simplități, cele mai izbutite tablouri ale lui Zamfir Dumitrescu te copleșesc prin aglomerarea de repere, de locuri de trecere condiționate, de capcane optice și afective. Realismul său e încărcat de alegorie, realitatea înfățișată pe pînă e una utopică, frumosul în tot ce ni se înfățișează e o imposibilitate pe cale de a se intrupa și stînd totodată sub semnul celor ce nu se intrupează nicicînd.

TUDOR OCTAVIAN ■

De pe scenă pe disc

Succes de durată

Povestea micului Pan, opera comică pentru copii de Laurențiu Profeta (libretul și versurile de Eugen Rotaru după Matthew James Barrie) umple în continuare pînă la refuz sala Operei române din București ori de cite ori se reprezintă. Spectacolul realizat ingenios de regizorul Al. Tocilescu cu ajutorul reputatului cor „Voces primavera”, condus de profesorul Claudiu Negulescu, a soliștilor și orchestrei Operei române, își păstrează farmecul și la doi ani de la premieră. Recent, „Electrecordul” a oferit o surpriză celor care îndrăgesc această inspirată lucrare a compozitorului Laurențiu Profeta, caracterizată prin cantabilitate, prin alternarea meșteșugită a pasajelor lirice cu cele pline de vervă: un disc cu înregistrarea în întregime a operei, o noutate în domeniu dacă ținem seama că marea majoritate a interpreților sînt copii.

Lansarea lui a avut loc într-o atmosferă sărbătorească luni, 19 mai, în foaierea Operei române, în pauza unui nou spectacol cu Povestea micului Pan. Ireproșabil realizat tehnic și muzical, discul confirmă crezul de o viață al compozitorului Laurențiu Profeta: „Ritmuri și culori

timbrale ne înconjoară peste tot în natură, le găsim și-n mersul trenului, și-n cîrișul păsărilor... MELODIA însă este în exclusivitate creația Omului”.

Printre spectatori s-a aflat și Nicola Wallis, directoarea Festivalului pentru tineret din Aberdeen, care a avut amabilitatea să ne declare: „Sînt de-a dreptul entuziasmată de performanța micilor interpreți din ansamblul „Voces primavera”. Nu numai de înzestrarea lor vocală dar și de jocul lor pe scenă, neînhibat, de parcă ar mai fi evoluat în sute de spectacole. N-am asistat niciodată la reprezentarea unei opere pentru copii jucată de copii. Cred că Povestea micului Pan de la Opera română este un unicat, o bijuterie de mare preț, care ar figura la loc de cinste în repertoriul oricărui teatru liric. Dar cel mai mult m-a impresionat numărul mare de copii din sală. Este de-a dreptul uluitor că dumneavoastră ați găsit o modalitate atât de atractivă pentru a-i familiariza pe copii cu muzica și a le face cunoscîntă cu Opera de la vîrstele atât de fragede. Îi felicit din inimă pe toți cei care au contribuit la împlinirea acestui act artistic de mare valoare”.

Laurențiu Profeta și Eugen Rotaru oferind autografe

Povestea micului Pan, o poveste plină de tandrețe despre imposibilitatea de a renunța la teritoriul fabulos al copilăriei, se anunță drept un succes de durată.

GEORGE ARION ■

Vorbiți, și scrieți românește

O greșeală veche

Desori se întîmplă să sesizăm în vorbirea copiilor greșeli de care, nemaiavînd prilejul să le observăm în viața de toate zilele, am uita poate cu totul că ele există. Dar copiii, imitatori fideli ai limbii adulților, constituie un adevărat dicționar „vîu” de greșeli și ne pun în situații uneori derutante atunci cînd încercarea de a înlocui/corija o formă sau o construcție incorectă este întîmpinată cu neîncredere sau cu un interminabil șir de întrebări, de tipul „Da’ de ce?”

E greu de spus cum e mai bine să explici unui copil de opt ani, care nu are noțiuni de gramatică, de ce nu este corectă propoziția „Eu am decît două caiete”, cînd înșiși adulții se exprimă astfel. Este greu, fiindcă, în această privință autoritatea exercitată de ei asupra copilului este, în mod firesc, absolută. Iar dezorientarea crește și mai mult cînd le auzi pe colegii mamei vorbind la fel: „L-am văzut decît în două filme.” „Ieri am terminat de citit decît primul capitol”, în loc de: „Eu nu am decît două caiete” ori „Eu am numai/doar două caiete”. „Nu l-am văzut decît în două filme” sau „L-am văzut numai/doar în două filme.” „Ieri nu am terminat de citit decît primul capitol” ori „Ieri am terminat de scris numai/doar catalogul.”

Greșala amintită este una dintre cele mai vechi în limbă și a devenit astăzi mai frecventă parcă decît oricînd, cu toate că a fost semnalată de nenumărate ori de către specialiști.

În exemplele de mai sus, decît și numai sînt adverbe care indică restricția sau exclusivitatea, iar confuzia dintre ele este explicabilă prin folosirea lor paralelă: decît se întrebunțează corect doar după o formă verbală negativă („Nu am decît trei

casete.”), iar numai după un verb afirmativ („Am numai trei casete.”). Utilizarea adverbului numai după o negație presupune o catalizare a enunțului, o amplificare a acestuia: „Nu am numai trei casete, ci mai multe.” Numai poate apărea decît în condiții distincte, atît după un verb negativ, cit și după unul afirmativ. El nu poate fi însă înlocuit decît prin adverbul doar nu și prin decît, a cărui posibilitate de întrebunțare este limitată la contextele în care urmează după o negație. Prin urmare, este corect să spunem: „Dimineața mîncîm numai tartine” sau „Dimineața mîncîm doar tartine”. În: „Dimineața mîncîm decît tartine” utilizarea adverbului decît este greșită. Și este greșită exprimarea restricției prin decît nu numai în acest ultim context sau în exemplele menționate la început, ci în orice situație în care verbul apare la forma afirmativă. În loc de: „(Mai are decît un frate.” / „Vine decît Ion.” / „(Mai) avem decît zece zile de concediu.”) etc., trebuie spus: „Nu (mai) are decît un frate.”, „Nu vine decît Ion.” / „Nu (mai) avem decît zece zile de concediu.” etc. Sau: „(Mai) are doar/numai un frate.”, „Vine doar Ion.”

În ciuda frecvenței cu care apare decît în locul adverbului numai, deprinderea corectă a întrebunțării lui este la îndemîna tuturor și, mai ales, a copiilor, prin intermediul școlii (Surprinzătoare ni se pare utilizarea — foarte răspîndită în ultima vreme — a adverbului decît cu valoare temporală: „Noi am sosit decît la (orele) două”, pentru „Noi am sosit (de-)abia/toamna la orele două.”)

Așadar, în construcțiile de tipul „Eu nu am decît două caiete” și „Eu am numai două caiete”, avem a face cu un caz de sinonimie gramaticală, în care restricția se exprimă corect prin adverbul decît folosit după o negație sau prin adverbul numai/doar, după un verb afirmativ. Ceea ce nu înseamnă că putem adăuga la seria de sinonime lexicale, formată de adverbele numai și doar, și adverbul restrictiv decît.

COMAN LUPU ■

Semnal

Începem prezentarea cîtorva apariții la Editura „Univers” cu o nouă carte de cunoscutul romancier sovietic Boris Polevoi, În căutarea dragostei pierdute, transpusă în românește de Natalia Radovici și publicată în colecția de mare succes „Globus”. Chiar dacă nu strălucește prin finețea stilului, chiar dacă nu face apel la cele mai sofisticate mijloace narative, romanul prezintă tulburător o frumoasă poveste de iubire desfășurată pe fundalul războiului și care marchează decisiv destinele eroilor multă vreme după terminarea lui. Mariana Lăzărescu ne propune o întîlnire cu citeva dintre povestirile care l-au impus pe Eduard von Keyserling. Traducerea se intitulă Case în amurg. Cartea înfățișează „cu disonanță ironică necesară o lume condamnată la dispariție: casta aristocratică baltică căreia autorul — inșuși i-a aparținut prin naștere”

XIX-lea ● „Edith Wharton este profund preocupată de influența copleșitoare a convențiilor sociale asupra individului. Observațiile atentă a realității, scriitoria zăgrăvește forța distructivă a acestor convenții — și chiar dacă omul nu piere neapărat din ciocnirea cu ele, rămîne grav marcat și fericirea îi e mutilată” — aceste aprecieri ale lui H. Straumann pot fi citite pe ultima copertă a romanului Obstacle de Edith Wharton și aparțin, ca și Lordul Ormont... tot în prestigioasa colecție „Clasicii literaturii universale”. Traducere — Maria Vonghiză ● Scriitorul canadian Morley Callaghan este prezentat cititorului român cu unul din cele mai cunoscute romane ale sale: Ei vor moșteni pămîntul. O afirmație categorică a lui Edmund Wilson îl plasează pe Morley Callaghan alături de Cehov și Turgheniev. Cine parcurge traducerea semnată de Georgeta Pădureleanu se poate convinge de justetea acestei aserțiuni ● Poetul Valery Larbaud spunea despre romanele lui Italo Svevo: „Ceea ce este fascinant la Svevo este neobosită anchetă pe care personajele sale o întreprind asupra lor însele, precum și eternul monolog interior în care sînt angajate, fără să înceteze vreodată de-a observa ce se petrece în jur, fără să în-

ceteze de-a acționa”. Conștiința lui Zeno, Senilitate, O viață sînt romane cu care cititorul român a făcut deja cunoștință. De această dată, Editura „Univers” ne propune să-l cunoaștem pe prozatorul italian prin intermediul scrisorilor sale (selecție, note, traducere și prefață — Ștefan Crudu) ● Din vasta creație a lui Luigi Pirandello, Tudor Moise ne prezintă în traducere două romane: Caietele lui Serafino, operator și Unul, nici unul și o sută de mii, în care, după cum observă Grazia Maria Griffini, autorul italian se folosește „de o formulă nouă — interpretarea personală pe care personajul o dă lumii inconjurătoare — ce a caracterizat evoluția prozei din primele decenii ale secolului nostru, mutînd accentul de pe un realism exasperat pe un nou tip de subiectivism, care capătă nuanțe diferite: lirice (Proust), de spasmodică aderență la realitate (Joyce) sau de accentuată cerebralitate (Kafka) ● O utilă Antologie a criticii literare hispano-americane ne pun la dispoziție într-o versiune românească Ruxandra Maria Georgescu și Paul Alexandru Georgescu. Printre autorii antologați — Ernesto Sabato, Alejo Carpentier, Augusto Roa Bastos, Julio Cortazar.

A. GEORGE ■

Jocul de-a adevărul

Portretul adolescentului miop

Al patrulea gard lingă debarcader — regia, Cristiana Nicolae, scenariu, Nicolae Cristache — continuă seria „exgezelelor” despre adolescență ale regizoarei. Un film curajos, riscând imaginea duos penibilă a ieșirii din copilărie. Patru adolescenți, în echilibru pe muchia tăioasă a vieții de trecere, cu pasul încă nesigur, citeodată cu bălăbăneli caraghioase, citeodată cu grația unică a acrobatului la înălțime, descoperă singuri adevăruri dulci-amare ale vieții. Izolați în propriul efort al metamorfozei, singuri cu noua lor ființă — deși părinții le sînt mereu în preajmă, ocrotindu-le singurătatea — Cornelia (Rodica Horovet), Milică (Bogdan Alexandru Manea), Mișu (Bogdan Alexandru Uritescu), Bibi (Raluca Iordăchescu) își exersează fiecare personalitatea într-un joc de-a adevărul, de-a dragostea, de-a prietenia, din care se nasc chiar adevărul, chiar dragostea și chiar prietenia. O idilă ro-

manțică, între Cornelia și Milică (banalitatea numelor ne obligă să nu pierdem din vedere intenția de generalitate a filmului), consumată propriu-zis într-o singură zi de vară pină-n seașă, la strand, lingă al patrulea gard de la debarcader, constituie „mobilul” acțiunii. Fără o narațiune propriu-zisă (n-timpările sînt puține: două incidente cu „smecherii” de strand, care se rezolvă... de la trambulină, o întîlnire cu Bibi, o mică dispută între nedespărțiii prieteni Mișu și Milică), filmul Cristiane Nicolae are totuși consistența unei proze (o proză cinematografică, desigur): planul strict faptic reverberază dincolo de gesturi și dialoguri în zona reflexivă, a trăirilor, pe care cei patru foarte tineri interpreți le transcriu cu destulă subtilitate, fiecare după posibilități (mai mult Bogdan Uritescu și ceva mai puțin Bogdan Alexandru Manea, a cărui partitură este însă și mult mai dificilă; in-

gal, pe parcursul filmului în cazul celor două fete — Rodica Horovet și Raluca Iordăchescu, cu o mențiune deosebită pentru cea din urmă, excelentă în alinările dintr-un registru emoțional în altul).

Senzația de plauzibil, de autentic pe care o lasă filmul vine din bunicele intuiții ale autorilor: întii de toate, sînt decupate cu finețe diferitele virste ale adolescenței — aceea ultratrăgionistă și colțuros-teoretică a băieților, față în față cu cea pronunțat ludică, înțelept-afectuoasă a fetelor. Pe de altă parte, statutul acordat de scenariu și de regie personajelor adulte — acela de raisonneuri din umbră — este și el consecința unei binevenite intuiții. Filmul evită astfel capcana didacticismului. Paradoxal, „lecțiile” le țin aici copiii, și nu părinții, care nu mai au decît să remarce că tinerii sînt „cam prețioși în exprimare”. Răsturnarea e simpatică și profitabilă. Dorind să evite „fardul” estetizant, Cristiana Nicolae plusează însă prea mult, după opinia noastră, cu unele note de „antietetism”. Cruzimea aparatului de filmat (mînuit de Florin Paraschiv) înregistrează fără milă silueta stîngaci articulată a lui Milică, făcînd prea des din ea obiectul unei nedorite compasiunii; depășirea complexelor acestui miop de bunăvoie (cum aflăm din film) este de așteptat, dată fiind superioritatea lui de ordin intelectual, nu însă și la fel de convingătoare sub raport strict dramaturgic. Mesajul acestei „chei” în care se interpretează rolul lui Milică este cu toate acestea inteligibil (poate nu la fel de mult pentru spectatorul adolescent) și filmul rămîne — cum spuneam despre o altă peliculă de succes de factură asemănătoare — de partea tineretii.

Muzica lui Marius Teicu subliniază plăcut atmosfera filmului, la care contribuie, discret, dar adecvat, decorurile și costumele semnate de Marcel Bogos.

TANIA RADU ■

Valoarea nu așteaptă numărul anilor

Trei tineri, trei speranțe

Descoperirea, formarea și cizelarea talentelor ieșite din comun, dublate cu deprinderi de muncă stăruitoare, a devenit o permanentă a școlii muzicale românești din ultimii 15 ani, iar rezultatele obținute pînă acum, în confruntările artistice internaționale sînt pe deplin edificatoare, România situîndu-se necontenit pe podiumul de onoare! Așadar, explozia unui număr impresionant de interpreți, unii aflați încă la virstele copilăriei, alții abia intrați în adolescență, nu trebuie să mai surprindă pe nimeni; fapte inedite și în concerte ce au avut loc în această perioadă, protagoniștii lor fiind trei tineri, trei valori autentice.

Recitalul pianistului Constantin Sandu a fost alcătuit din lucrări de o mare dificultate, atît ca stil cit și ca tehnică instrumentală; și, spre deplina satisfacție a publicului, aflat în număr neobișnuit de mare în sala Ateneului Român, acest adevărat examen a fost trecut cu brio. La 22 de ani, Constantin Sandu are un palmares de invidiat, el participînd la 11 concursuri naționale și internaționale, unele de mare anvergură, printre ele situîndu-se „Viotti” (Italia, 1981), „Johannes Brahms” (Hamburg, 1983), „Marta Canals” (Barcelona, 1985) etc. Este laureat al Festivalului național „Cîntarea României” și deținător al mai multor premii care — de obicei — aduc și afirmarea continentală. Ceea ce s-a și întîmplat, tînărul nostru susținînd concerte în Italia (Roma, Torino, Verona, Vercelli), Spania (Santander, Barcelona), Franța (Paris, Epinal) adăugîndu-se și faptul că 7 dintre orchestrele noastre simfonice (Filarmonica „George Enescu”, Orchestra Simfonică a R.T.V., Filarmonica din Cluj-Napoca etc.) l-au invitat să colaboreze cu ele, în ultimele două stagii. Explicația constă în maturitatea demonstrată prin înțelegerea stilului și arhitecturii clasice, așa cum s-a vădit în felul în care au fost abordate

sonatele opus 31 nr. 2 și opus 78 de Ludwig van Beethoven. Respectarea tradiției interpretative germane, atacurile fără ostentație, despărțirea frazării în așa numitele „întrebări — răspunsuri”, creionarea melodiei calde, născută din acordurile armonice — procedee specifice de creație al Titanului din Bonn — folosirea mîinii stîngi ca un adevărat metronom, dezvoltarea celor mai potrivite nuanțe, jocul pedalelor în arpeggiile modulante, toate la un loc au demonstrat profunzimea cu care au fost cercetate amănuntele gîhirii marelui creator; iar dacă ajungi pe această cale la Beethoven, atunci se cheamă că ai deprins aproape toate „secretele” clasicismului. Să mai amintim și tehnica fără reproș, observată mai ales, în cele Trei Studii, nr. 8, 10 și 12 de Franz Liszt, în care temperamentul solistului s-a arătat vulcanic sau gingaș, gradația pornind de la șoaptă pînă la tumult sălbatic, mina stingă parcurgînd un drum lung, de la murmurul bașilor și pînă la clocoț, în timp ce mina dreaptă intona, asemenea unor sunete de clopote, tema conducătoare; toate la un loc, atribute specifice ale curentului romantic, dar cit de temerari sînt cei care pornesc spre ascensiunea piscurilor semețe și cit de puțini dintre ei le cuceresc... Iar Constantin Sandu este, neîndoiește, unul dintre aceștia!

Horia Mihail, un copil din Brașov, avînd doar 14 ani, care s-a afirmat mai întii pe plaiurile natale iar mai apoi în concursurile internaționale de la Llangellem (Marea Britanie) și Senigallia (Italia), ne-a pus pe gînduri ascultîndu-l ca solist în Concertul pentru pian și orchestră nr. 20, în re minor, K.V. 466, de Wolfgang Amadeus Mozart, în cadrul Festivalului „Mozart”, organizat de RTV, orchestra fiind aflată sub bagheta lui Iosif Conta. Creînd, pentru început, o atmosferă gravă, semn al prevestirii apariției mai tirzii a marelui Beethoven, trecînd apoi la cadența senină a

primei părți, cîntînd simplu și tînerește „Romanza”, cea de-a doua parte, veșnic tînără a peren tînărului Mozart, încheînd întreg opusul cu „Rondo”-ul grăbit și jucăus, Horia Mihail a relevat o tehnică bine pusă la punct, un joc chibzuit al pedalelor, o destul de fină nuanțare a gradației sonore; mai are încă multe de învățat, de experimentat și de disecat, avînd însă la bază indiscutabilul său talent. Diamantul a fost găsit, el se cere a fi doar șlefuit pînă la perfecțiune!

Ruxandra Vodă, solistă în cadrul aceluiași festival (care a atras o sală plină pînă la refuz, în „concurență” cu concertul de la Ateneu în care apărea marele pianist sovietic Bașkirov), este încă studentă la Conservatorul „Ciprian Porumbescu” din București. La cei 24 de ani ai săi, ea a participat și la multe confruntări internaționale care i-au adus distincții importante obținute în Italia („Toti dal Monte” — Treviso) și Spania („Francisco Vinas” — Barcelona). Vocea sa de soprană are amplitudine, culoare egalizată pe întregul diapazon și strălucire în registrul mediu și acut. Este foarte muzicală, sensibilă și comunicativă cu sala, publicul „simțînd” că interpreta are ceva de spus! Deși restrîns la doar două arti mozartiene, cea a Contesei (act II) și a Despînettei (act II) din operele „Răpirea din Serai” și, respectiv, „Così fan tutte” (spectatorii prezenți trebuînd, de fapt, să ghicească ce se cîntă, intrucît Programul de sală nu insera vreun titlu), arii dificile din toate punctele de vedere, stil, atac, intervalică, expresie etc., Mozart fiind — precum se știe — unul dintre cei mai „periculoși” compozitori ai genului muzical-dramatic tocmai prin simplitatea sa aparentă ca și prin totala descoperire vocală, repertoriul ales, deci, ne-a înfățișat o speranță autentică a scenei lirice, căci toate atributele expuse mai sus o pot propulsa spre firmamentul veritabilelor primadone.

Trei tineri, trei speranțe ale școlii muzicale românești.

CLAUDIU NEGULESCU ■

Cronica literară

de Al. Piru

Poezia simbolistă românească

Acum două decenii Lidia Bote publica *Simbolismul românesc*, studiu devenit încă de atunci de referință despre importanta școală literară inaugurată teoretic la noi de Alexandru Macedonski și care a dat în literatura română pe Ștefan Petică, Dimitrie Anghel, Ion Minulescu, George Bacovia și alții cuprinși de aceeași autoare în *Antologia poeziei simboliste românești* (1968). Este interesant că tot o femeie, Zina Molcuț, a reluat studiul curentului pe plan mai larg în *antologia* cu un studiu introductiv de 170 de pagini *Simbolismul european* (volumele I—II, 654+610 p., 1983, privind simbolismul francez, belgian, olandez, englez, suedez, norvegian, danez, finlandez, islandez, portughez, italian, spaniol, român și grec, la care se adaugă un al treilea volum de Magdalena Laszlo-Kuțuk de 514 pagini cu *antologia simbolistilor germani, austrieci, ruși, ucraineni, cehi, slovaci, polonezi, sîrbi, croați, sloveni, bulgari și maghiari*). Lucrarea Adrianei Iliescu, *Poezia simbolistă românească* (Minerva, 1985) e anticipată de două cercetări anterioare ale autoarei asupra revistei lui Macedonski *Literatură* (1968) și *Reviste literare la sfîrșitul secolului al XIX-lea* (1972).

Ar fi să ne întrebăm ce aduce nou în cartea sa despre simbolismul românesc Adriana Iliescu! Și-a conceput lucrarea, după cum mărturisește în introducerea, pe un dublu plan, prezentîndu-ne o privire pe orizontală a temelor și o privire pe verticală a poezilor care le ilustrează, înșirați cronologic, în ordinea anului de naștere, mai întii cei cinci mari maestri, apoi cei de rangul al doilea și chiar de al treilea rang pe care însă istoria literară îi menționează. Cunoscînd metodele critice noi, autoarea s-a ferit de preluări mecanice, în considerarea că nu metodele fac pe critici și că metodele criticilor mari sînt de neimitat. Adriana Iliescu este, așa declară deschis, pentru amestecul fertil de genuri critice: „Tematism, psihologism, stilistică, bachelard-ism, iată cîteva concepte ce ar putea caracteriza metoda noastră, fără să o cuprîndă însă. Am fi mulțumiți dacă s-ar observa că e vorba de o linie metodologică începută în monografia noastră *Literatură* — aceea a analizei unor teme și motive literare în evoluția lor cronologică și în funcție de specificitatea personalității creatorilor mari, cu relevarea tendinței spre imitație a minorilor sau epigonilor, cu sublinierea scîlcirilor și salturilor calitative imprevizibile prin niște condeie mediocre, în alte împrejurări cu descrierea atmosferei socio-culturale, cu precizarea unor amănunte biografice, dacă ele au marcat opera, cu semnalarea exigențelor ori opacității publicului cititor, dacă acestea au lăsat urme memorabile asupra scrișului”.

Din lectura poezilor școlii simboliste, autoarea deduce, mai totdeauna plauzibil, cu numeroase exemple, neevitînd să se repete, în zece capitole, care este arta poetică a reprezentanților, cum concep ei noțiunea de poet, preocuparea lor de parfumuri, culori, sunete, corespunderi și sinestezii predominarea la simbolisți a stărilor de melancolie, spleen, ennui, urit, prezența unor metafore obsedante (termenul e al lui Charles Mauron), tendința evaziunii, eroica simbolistă, perspectiva ironică și existența ca spectacol, orgie sau carnaval, comicul și tragitul, cum se structurează poezia elementelor (pămîntul, apa, focul și aerul, după Bachelard, *La Terre et les reveries de la volonte*, *essai sur l'imagination des forces*, *La Terre et les reveries du repos*, *essais sur les images de l'intimité*, *L'eau et les rêves*, *essai sur l'imagination de la matière*, *La Psychanalyse du feu*, *L'air et les songes*, *essai sur l'imagination du mouvement*), cum apar spațiul și timpul în poezia simbolistă (Bachelard, *Poétique de l'espace*, Poulet, *Etudes sur le temps humain*, Blanchot, *L'espace littéraire*). Cu oricîtă grijă, granița aspectelor nu este totdeauna respectată, din cauză că fenomenele sînt interpretate din perspectiva lor simbolică, multilaterală. Astfel culorile simbolisților investigate în capitolul al treilea revin și în capitolul al patrulea despre melancolie (verdele speranței de a cunoaște și verdea decepție a eșecului inițierii la Minulescu). Capitolul al VII-lea, eroica, înregistrează o sinestezie minulesciană („Într-un amurg de toamnă orchestrată / În violet, în alb / În roz / Și-n bleu...”) care nu apare în capitolul al treilea unde se află sinesteziele. În fine, pietrele prețioase trecute printre metaforele obsedante în capitolul al cincilea, revin în capitolul al IX-lea la poezia elementelor cu observația lui Bachelard că scriitorii Renașterii au înțeles ca pe o sfidare aruncată lumii tenebrelor. Este cazul de a spune că studiul poeziei elementelor nu duce la nimic dacă nu indică elementul fundamental care caracterizează pe un poet. În acest sens Macedonski e un poet al pămîntului, Bacovia al apei, focul și aerul fiind mai puțin apropiate de simbolisții. De asemenea, metaforele obsedante trebuie să conducă la descoperirea unui mit personal cum se întîmplă cu pietrele prețioase la Macedonski care voia să-și publice toată opera sub titlul *Cartea nestematelor*. Mitul lui Euforion (saltul uranotropie) și mitul faunului (simbol al artei, lucidității și senzualității) se subordonează metaforei obsedante centrale: nestematetele. Alte metafore obsedante sînt detectate, dealtfel, de autoare tot în titluri de volume sau poezii: la Anghel floarea (*Moartea narcisului*), la Petică fecioara și vioara (*Fecioara în alb*, *Cînd viorile tăcură*), la Bacovia plumbul (*Plumb*), la Stamatiad, discipol al lui Macedonski, mîrgăritarele și trimbișele (*Din trimbișe de aur, Mîrgăritare negre*), la Eugeniu Ștefănescu — *Est Eldorado*, la Ion Pillat, *Asfodela*. Desigur, metaforele obsedante sînt interesante în măsura în care atestă un mit personal, convingător sub raport artistic numai cînd ne aflăm în fața marilor poeți, nu în fața unor simple mimetisme. Adriana Iliescu face dovada unei exegete avizate cînd analizează *Noaptea de mai drept* un „manifest macedonskian privind poezia și menirea sa” („Poezia este acea magie prin care omul are acces la cunoașterea **corespondențelor** între sensibil și spiritual, la înțelegerea analogiilor de senzații revelatoare pentru analogia universală”) sau reanalizează *Romanța noului venit* de Ion Minulescu („Că lumea din care porcede poezia nouă este cu totul deosebită de cea comună se vede concret doar din modificarea culorilor: Eu viu din lumea-n care / Nu-i ceru-albastru / Și copacii nu-s verzi așa cum sînt la noi. În rest, lumea originilor este definită prin abstracțiuni și vag, pînă la pierderea definitivă a coordonatelor spațiale (lumea celor patru vînturi / Și patru puncte cardinale), tocmai spre a se vedea că e vorba de un tărîm al spiritualității”). Faptul că noul venit se prezintă în togă, cu sandale și cere foi de laur și să i se cînte din lire de aur este înțeles ca o apropiere de școala română a lui Jean Moréas propagînd idealul fuziunii esteticului cu eticul al kalokagatiei de care nu e străină nici *Noaptea de mai*. Referințe creditabile și profitabile.

Nu doar o simplă intrare, ci una a muncii și a hărniciei, un adevărat arc de triumf al bunăstării

Cine se scoală de dimineață face multe norme!

Aceste imagini au fost luate într-o singură zi. O zi de mai, absolut obișnuită, în care, ca de obicei, dimineața i-a găsit pe cei din Bucov în drum spre cîmp, iar seara i-a aflat soțotind gospodărește ce aveau de făcut în ziua următoare. Dar aceste instanțanee au, credem, o semnificație ce depășește limita unei zile. Într-adevăr, Bucovul, această frumoasă și prosperă, azi, comună prahoveană, se mîndrește cu o cooperativă agricolă de producție care a dat o valoare superioară și pămîntului, și muncii, și vieții oamenilor. În ziua cînd reporterii noștri au fost acolo s-au convins că nici unul din rezultatele de prestigiu ale acestei cooperative nu este întîmplător. Toate sînt explicația logică a unui anumit fel de a munci

Fotoreportaj de
ELENA GHERA și
ALEXANDRU MOISE

Un stup numit Buc

Roșiile de seră — sau rațiune de a fi a unui sat aflat între două orașe

„Prin livezi albinele...”, pe cîmp, asemenea lor, femeile!

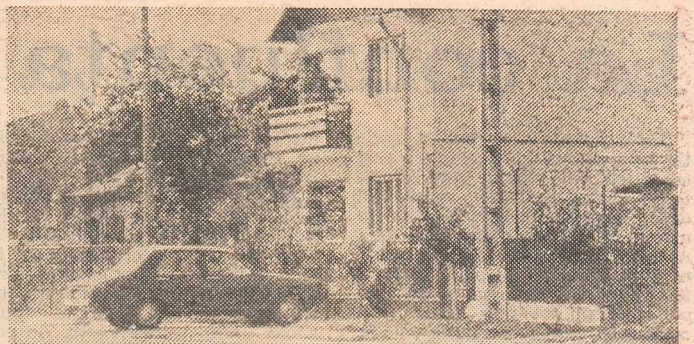
Aici la Bucov, la 4 km de Ploiești (ale cărui insemne industriale se văd în zare) agricultura românească are una din mărturiile ei cele mai elocvente că valoarea valorii rezultatelor

Constantin Mișcă — un președinte pe care nu-l găsești niciodată în birou

Filofteia Radu nu s-a dat la o parte nici de la treburile mai grele și e firesc să aibă o casă atât de frumoasă

Ca pensionar, Ilie Carabulea, arată la 65 de ani ca la 45. „Munca, zice el, nu te lasă să îmbătrânești“

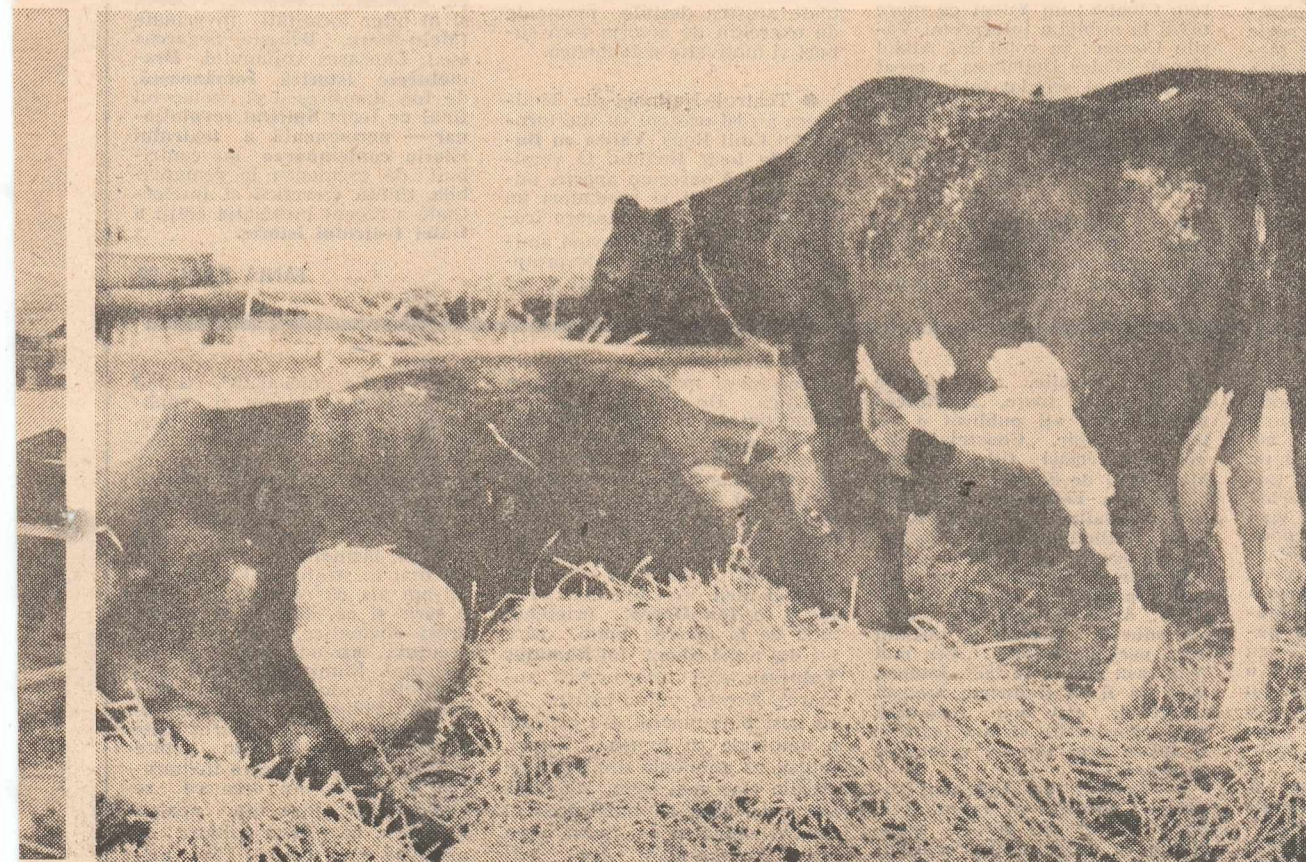
Mica industrie a depășit de mult stadiul de experiment. Ea dă activității continuitatea și cooperativei beneficii pe tot parcursul anului

Cele mai bune soluții, cele date la fața locului

Un adevăr bine înțeles aici: la țară începe adevăratul drum al pînii

Toate vacile cooperativelor din Bucov sunt de elită

O altă ipostază în care agricultura devine industrie — cultura ciupercilor

GALA TEATRULUI ISTORIC

La confluența unor tradiții strălucite

Teatru istoric — teatru politic. Iată termenii unei dezbateri teoretice care animă lumea critică și artiștii teatrali românești deja de multă vreme. Nevoia de a face să conlucreze aceste două noțiuni ilustrează de fapt însăși evoluția lor: pe de o parte, teatrul istoric dovedește că și conștientizează tot mai mult (în relația cu exegeza critică, cu cea regizorală chiar) dimensiunea politică, devenită treptat ax și criteriu de evaluare a textului; pe de altă parte, teatrul politic atrage tot mai mult în efortul de elucidare a sensurilor dinamicii politice a societății noastre, perspectiva istorică, dacă nu chiar, uneori, previziunea istorică. Granitele, altădată ferme, între teatrul istoric și teatrul politic, tind astfel să fie abolite, în ideea unei dramaturgii angajate și angajante, care înlocuiește ilustrarea cu dezbateră și schema cu modelul dinamic.

De altfel, o simplă privire retrospectivă asupra celor cinci „gale” ale teatrului istoric desfășurate din 1976 încoace (cea mai recentă — abia încheiată la Craiova), argumentează deja o astfel de evoluție. La nivelul repertoriului, se observă o evoluție netă către teatrul-dezbateră, către multiplicarea formelor și formulelor dramaturgice care aduc în scenă subiecte istorice. De la punerea în replică a unor momente tradiționale de istorie națională (*Viforul*, de Delavrancea, *Petru-Rares*, de H. Lovinescu, *Vlaicu vodă* de Al. Davila, *Io Mircea-Voievod*, de Dan Tărbilă, *Cuza-vodă* de Ion Luca S. a. m. d.), galele teatrului istoric au programat treptat tot mai multe texte dramatice originale de o factură mai puțin „canonică” (Marin Sorescu, de pildă), până la a aduce în scenă, la ultimele editii, dramaturgie contemporană cu subiect contemporan, dar căreia evoluția receptării, a orizontului nostru de așteptare, îi impune ca element vertebrant **ordonată istorică**.

Cea de-a cincea editie a **Galei teatrului istoric**, desfășurată la Craiova în perioada 12—18 mai a.c., a etalat cel mai bogat repertoriu. Opt spectacole, prezentate de opt din cele mai bune teatre ale țării, au adus pe scena Naționalului craiovean cu precădere **teatru politic de meditație asupra istoriei**. Am putut vedea, de această dată, două dramatizări după proza lui Dinu Săraru — *Toamna roșie*, de Mihaela Tonitza și *Martorii sînt de față*, de Virgil Stoescu —, două piese din ciclul dramaturgic al lui Teodor Mănescu — *Trestia gînditoare* și *Aventura unei arhive* —, piesa lui Ion Brad, *Arheologia dragostei*, precum și *Valiza cu fluturi*, de Iosif Naghiu. Cu aceasta din urmă — mai aproape de teatrul istoric prin păstrarea ceva mai „clasică” în timpul istoric — putem socoti că am trecut deja în categoria pieselor istorice propriu-zise, ilustrate în această a cincea gală de **Iarna lupului cenușiu** de Ion D. Sirbu și de **Dezertorul** lui Mihail Sorbul — devenită piesă istorică prin depărtarea în timp de momentul real al acțiunii. Mult regretată a fost, în acest an, absența din competiție a Teatrului Național din București, anunțat inițial cu spectacolul *Despot-Vodă*, de Vasile Alecsandri, la care s-a re-

nunțat însă din motive obiective (îmbolnăvirea unuia dintre protagoniști).

Așadar, repertoriul curajos, neînhibat de categorisiri rigide, a oferit publicului, juriului și criticilor dramatici prezenți în gală o nouă viziune asupra teatrului istoric, solicitînd aproape o omologare. Și, trebuie spus, acolo unde a fost vorba de calitate atît la nivelul textului, cît și al montării regizoral-scenografice, ea s-a făcut.

● Teatrul „C. I. Nottara” din București a fost prezent în gală cu spectacolul **Martorii sînt de față**, de Virgil Stoescu, dramatizare după proza lui Dinu Săraru, în regia lui Cristian Hadjiculea și scenografia lui Dragoș Georgescu. Bine primit și la București, spectacolul s-a bucurat de succes și pe scena Naționalului din Craiova. Sprîjinită pe „epică” fluentă, în general bine ritmată, a textului dramatic, viziunea lui Cristian Hadjiculea are marele merit de a fi păstrat un echilibru just între cheia interpretării realiste și cea detașat-ironică. Accentele spectacolului subliniază adecvat scara valorilor morale. O creație remarcabilă îi aparține actorului Ștefan Radof, în rolul activistului Dumitru Dumitru, din care face nu numai a personaj credibil, ci și unul cu profunde motivații comportamentale. În rolul lui Petre Nobilu, Lucian Dinu aduce ceva din hitrul umor al unui filozof-tăran, în timp ce Petrică Popa (în rolul lui Mihalache Dometie) reușește să rețină atenția publicului minute în șir printr-o interpretare plină de culoare, atentă la alunecările în anormal, în obsesional ale personajului. Partea a doua a spectacolului, ceva mai grăbită pe panta dinspre final a textului, leagă mai puțin momentele, secvențele, fără a șterge totuși prea mult din impresia de reușită esențializare și scenicizare a unei proze complexe, cu tipuri umane percutante.

● O versiune ceva mai austeră (dar și ceva mai schematică la nivelul creațiilor actoricești) ne-a oferit Teatrul „Ion Vasilescu” din Giurgiu, **Toamna roșie**, de Mihaela Tonitza (după romanul *Dragostea și revoluția* al lui Dinu Săraru), în regia lui Constantin Codrescu și scenografia Răducană Dulhan Roiban. Spectacolul mizează pe sugestia multîmii — prezente potențial tot timpul în jurul eroilor. Silite să acționeze în fața celorlalți, personajele își gîndesc gesturile, faptele prin prisma unei acute responsabilități. Scena înmormîntării lui Ghită Praz, cea în care Manuil Păianu se dezecilibrează sub impresia neașteptatelor sale evenimente familiale sînt momente de reținut, într-un spectacol în care actorii de la Giurgiu au evoluat peste așteptări, bine puși în joc de o regie ingenioasă, preocupată de metafora scenică, de multiplicarea sensurilor textului.

● Două spectacole de tinută artistică remarcabilă au fost prilejuite de **Trestia gînditoare** și **Aventura unei arhive**, ambele din ciclul dramaturgic **Politică** de Teodor Mănescu. Stimulați de dificultățile maiore pe care cele două texte le ridică la punerea în scenă (lipsa unor situ-

atii dramatice explicite, a relațiilor direct dramatice dintre personaje, miza foarte mare pe dramatismul interior al deliberrilor personajului masculin), cei doi regizori — Mircea Cornisceanu pentru **Trestia gînditoare**, la Teatrul Național din Craiova, și Silviu Purcărete pentru **Aventura unei arhive**, la Teatrul Mic din București — au găsit fiecare soluții inteligente, care încarcă spațiul scenic de tensiuni — chiar dacă abstracte — și stabilesc acea necesară stare de comunicare cu publicul prin flux emoțional. Cei doi interpreți principali din spectacolele amintite — Nicolae Pomoje (Teatrul Mic) și, respectiv, Petre Gheorghiu-Dolj (Craiova) — au reușit două ipostaze credibile ale eroului lui Teodor Mănescu: cel dintîi, într-o variantă interiorizată, distilînd combustii interioare nu atît în gest, cît în inflexiunile vocii (de altfel, soluția scenică aleasă de Silviu Purcărete îl „condamnă” pe Bărbatul din **Trestia gînditoare** la sederea aproape neclintită la masa de lucru); Petre Gheorghiu-Dolj ne propune un personaj mai mobil, care șterge firesc granițele dintre prezent și amintire, dintre trecut și proiecția viitorului, ajutat în acest sens și de mișcarea celorlalte personaje în scenă, mai naturală, mai simplă în spectacolul craiovean. Chiar dacă paralela riscă mult punînd alături două texte diferite, conștientizarea lor rămîne un argument. Teatrul lui Teodor Mănescu propune o formulă nouă — teatrul-dezbateră, teatrul-document — o formulă densă (pe alocuri prea densă pentru a asigura participarea egală pe tot parcursul spectacolului a publicului), dar, în același timp, generoasă și stimulatoră pentru imaginația scenică a regizorilor noștri. În alte roluri, s-au distins în spectacolul de la București Nicolae Dinică și Tatiana Iekel (Bărbatul și, respectiv, Bătrîna).

● **Iarna lupului cenușiu**, de I.D. Sirbu, spectacolul Teatrului Național din Craiova, în regia lui Mihail Manolescu și scenografia lui Viorel Penișoară-Stegaru este întîia de toate o montare respectuoasă față de text. Captivant (în ciuda lungimilor, care trebuie că i-au dat de furcă regizorului), textul lui I.D. Sirbu se înscrie în linia teatrului istoric tradițional, reconstituind situații, fapte, personaje care au interesat conjunctura Războiului de independență de la 1877. Un spectacol curat, bine condus, interpretat cu profesionalism, oferînd momente emoționante și chiar de suspans, dar și lungi scene declarative, care păstrează cu greu tonul participativ. În rolurile boierilor români Andrei și Elena Rudeanu, au evoluat cu distincție Tudor Gheorghie și Mirrela Ciobăbă; un Yusuf cu mare priză la public a interpretat Vasile Cosma; în rolul lui Abdul Hamdi, Valer Dellakeza a creat un personaj scîndat între datorie și sentiment; în alte roluri, de mai mică întindere, Leni Pîntea-Homeag, Tania Filip, Emil Borghină, Lucian Albanezu s.a.

● Un spectacol cuminte, fidel textului (care cerea poate, acum, la aproape șaptezeci de ani de la premieră, o viziune dinspre

Petre Gheorghiu-Dolj, un interpret de neuit în spectacolul craiovean cu **Trestia gînditoare** de Teodor Mănescu

Doi interpreți (Tatiana Iekel și Nicolae Dinică) — două destine călîte în iureșul revoluției (**Aventura unei arhive**, de Teodor Mănescu. Fotografia din pag. 1)

noi, mai puțin credulă față de datele pur textuale) a fost cel al Ancăi Florea la Teatrul de Stat din Reșița cu piesa **Dezertorul**, de Mihail Sorbul. Prezența lui în Gala teatrului istoric a fost însă binevenită, ca o lecție de „înapoi la text!”, întotdeauna utilă. Păstrînd în conducerea jocului actorilor tot naturalismul textului, fără a rezista cu toate acestea unor tentante alunecări către lumea caragialiană a mahalalelor, **Dezertorul** a prilejuit foarte bune partituri interpretative. Ovidiu Cristea (Silvestru Trandafir), dar mai ales George Drăgulescu — un actor inteligent, capabil de compoziție la cel mai înalt nivel (Schwalbe); mai puțin „găsite” rolurile interpretate de Coca Mihalache (Casiope Buzatu) — fără îndoială, plină de vervă dar puțin caricată — Ecaterina Toth-Cristea și Marian Stan (Aretia Trandafir și Lică Chitaristul) Grigore Alexandrescu (Hermann) n-a avut la dispoziție decît un simplu (dar exact) crochiu.

● La Brașov, **Arheologia dragostei**, de Ion Brad, în regia lui Mircea Marin și scenografia Doinei Antemir, a cîștigat mult în unitate și a exploatat filonul într-adevăr productiv al piesei — cel de meditație asupra istoriei. Pus în cheie poetică, spectacolul lui Mircea Marin dă sens situației dramatice pe care se sustine piesa (un tinăr arheolog are un mic accident — cade în catacombele ruinate ale unei vechi cetăți — și coboară pentru un timp în trecut, în timpul obsesiilor și amintirilor sale și ale strămoșilor săi). Rămîn cu toate acestea destule momente de exercițiu de actorie fără suport și motivație psihologică.

● Teatrul Național din Timișoara a fost prezent cu spectacolul lui Emil Reus, **Valiza cu fluturi**, de Iosif Naghiu. O versiune scenică oarecum aparte, punînd între text și spectatorul în inselător filtru de detașare ironică. Montarea timișoreană amînă mult clarificarea adevăratei relații dintre personaje și ale

fiecărui personaj în parte față de intriga piesei: o întîmplare din activitatea ilegală a partidului nostru în perioada ocupației germane. Viziunea ironică se strecoară pretutîndeni în interstițiile textului (uneori cu efecte interesante, alteori cu îngroșări de prost gust). Foarte bună interpretarea lui Ion Haiduc (Șandru) și de reținut efortul Margaretei Avram (în rolul Anei). În rolul lui Alin, Cristian Cornea rămîne totuși prea în afară, singularizînd personajul pînă la a-l scoate din „cadru”. Finalul, răsturnat către sensurile reale ale textului — grave, dramatice — se regăsește cu dificultate. Laborioasă, scenografia Doinei Almășan-Popa este de efect și slujește bine intențiile regizorale.

● Cîteva spectacole, „hors concours”, au fost prezente pe scena Galei craioveane. Teatrul Național din București a prezentat **Ionestii**, de Platon Pardău, iar Teatrul Național din Craiova a oferit o microstagionă cu **Cerul instelat deasupra noastră**, de Ecaterina Oproiu, **Năpasta**, de I.L. Caragiale și **Nu ne naștem toți la aceeași vîrstă**, de Tudor Popescu.

Cele șapte zile ale **Galei Teatrului istoric** de la Craiova au fost punctate de o serie de întîlniri ale oaspeților — critici dramatice (Natalia Stancu, Margareta Bărbuță, Victor Parhon, Paul Tutungiu), dramaturgi (Platon Pardău, Iosif Naghiu, Tudor Popescu, Teodor Mănescu, Eugenia Busuiocanu), regizori, actori, secretari literari, ziariști, cu publicul municipiului Craiova și al altor localități învecinate (Malu-Mare, Breasta, Segarcea etc.). Lansarea volumului **Dramaturgie istorică românească**, de Ion Zamfirescu și colocviul final pe tema **Spiritul revoluționar — permanent a teatrului istoric contemporan** au contribuit de asemenea la remarcabila tinută teoretică și intelectuală a recent încheiatei editii a **Galei teatrului istoric**.

TANIA RADU ■

Al. Andrițoiu

(Urmare din pag. 9)

ne vor lua locul în toate articulațiile revistei, de la corector la redactor șef, căci, vai, am și început cu pensionările, ritmate an de an. Mă bucură, deci, că tradiția valoroasă a publicației noastre orădene rămîne în mîini bune și pe seama unor minți luminate, serioase și moderne.

— Dacă ar fi să alcătuiți o antologie a poeziilor publicate în revista „Familia” de la începuturile ei, care ar fi, în opinia dumneavoastră, cele mai importante piese ale acestei antologii?

— Păi, nu prea aș vrea o asemenea antologie din simplul motiv că la capitolul poezie stăm cam peștriș și deficitar. Din păcate n-am avut o școală și o perspectivă distincte în materie de poezie, așa cum am avut în toate valențele criticii:

literară, dramatică, plastică, muzicală. Am publicat poezie de toate nuanțele (fără cădere în libertinaj, însă!) și bine am făcut! Nu am urmărit însă un anumit program estetic, mai limpede și mai ferm, și aici am făcut rău! Să fie, oare, de vină faptul că redactorul șef, ca poet, pendulează între subiectivitate și neutralism liric?! Nu cred! Aurel Rău, la Steaua, și Ioanichie Olteanu, la Viața Românească, sînt și ei poeți, dar publică poezie, în orice caz, cu mult mai mult program, deși o constanță în acest domeniu nu se prea poate. În concluzie, nu vreau o antologie poetică a „Familiei”. Mi-e chiar frică, estetic de așa ceva.

— În 1986, în prestigioasa și foarte tinăra pe atunci colecție „Cele mai frumoase poezii”, ați publicat o plachetă intitulată „Versuri”, în fapt o antologie de autor. Cîțiva ani mai tîrziu, în 1974, o altă antologie, „Pe drumul meu”, la Editura „Albatros”. Recent, într-o altă pres-

tigioasă colecție, cea mai de seamă dintre toate, „Biblioteca pentru toți”, ați publicat o a treia antologie, „Constelația literă”. Cu același titlu ați publicat mai de demul un volum la Editura Eminescu. Revenind la Constelația literă din BPT, această ultimă antologie începe și se sfîrșește cu același poem (sfîrșește în sensul că poemul este reproduș pe coperta a patra!). Arta poetică, din care reproducem primul și ultimul vers, același în fond: „Cea mai frumoasă lună e în lac”. Lumea, dacă ar fi să traducem această metaforă, este mai frumoasă cînd adevărurile ei sînt înțelese și trăite prin poezie, prin artă în general?

— Cîrticica din „Cele mai frumoase poezii” e speculativă. Reia puțintel din cărțile anterioare ca să strecoare, complementar, poeme inedite cu sfîntă grijă de a repara masca. Să vă spun sincer, fac parte dintre poezii care se îngroșesc mereu de ceea ce au scris și încearcă

mereu să-și machieze imaginea artistică. De aici, o adevărată autodebusoladă. Tudor Cristea, tinărul care mi-a înteles și dumicat cu cea mai surprinzătoare, mai nufantată și mai din interiorul ei poezia, mă admonestează că am antologat prea mult. Azi mă văd în situația, iarăși aceeași, de a mă distanța de selecția eterogenă din **Pe drumul meu**. Era mai bine să fi făcut ca Ion Horea, prietenul meu de la facerea lumii, care i-a dat mină liberă lui **Romulus Vulpescu** să-și întocmească sumarul. Acesta, vulbe bătrînă și cu gust bine marcat, i-a alcătuit o antologie ca lumea. Totuși, totuși, cu antologia din BPT lucrurile stau mai bine. Mai întîi îmi pare bine că publicarea ei mi-am amînat-o eu însumi vro cîțiva ani la rînd. Apoi îmi pare rău că n-am amînat-o măcar încă un an sau doi. M-am hotărît totuși de groaza ca nu cumva, vorba lui Arghezi, „altă-

dată” să fie „niciodată”, tinînd cont de lenca de aur și zăpăceala de poet ce mă caracterizează. Pînă la urmă am dat manuscrisul. Plivit de ochiul sincer și experimentat al prietenului drag **Nicolae Teică**, el s-a tipografiat așa cum e. Putea fi încă bine forfecat, cum zicea Tudor Cristea, lăsîndu-se astfel decantat mai în straturile-i pure. Dar mi-am zis că ceea ce am scris e scris și că, dincolo de marile erori dogmatice, rămîne buna credință într-un ideal artistic constant. Eliminînd așadar partea total caducă, uneori de-a dreptul ridicolă, a unei perioade, m-am căznit să păstrez niște așchii de lumină, niște pepite de aur (să mi se ierte îngîmfarea metalică) din ceea ce se mai poate alege din neales. Tot ceea ce a fost tulbure și alandala mai înainte, în primele cărți, a fost omis cu cea mai bună credință. Nu că acolo n-ar fi fost nimic de reținut, dar că valoarea era atît de

atelier literar

de G. Dumitrescu

M. Marin: Explorări (promițătoare) în alte registre și modalități: „Sentimental”, „Iluzie”, „Autosugestie”, „Felinar” etc.
L.C.M.: „Cireșe amare”, „Fotografie”, „Napoleon”, „Iubindu-vă” (cu o oribilă Pasăre Chist?... — ce poate fi asta?), poate și „Mai ști” (sic! — prelungind agramatismul pină dincolo de marginile îndoiștii!).

L.C.-va: Lucru de serie, repetat, monoton. Mai convingătoare, „Idilă”.

George R.O.: Ați părăsit, se pare, vechiul făgaș al comunicării, optind pentru o industrioză și facilă mimare a poeziei, pe rețete și standarde fixe, între „dodii” și ostentativă metaforică. „Icoană pe sticlă”, „In căutarea poeziei” — câteva pagini, înșelătoare, care adăpostesc și un rest de sens... Prea puțin, față de promisiunile de odinioară!...

Ciprian Răducanu: Ați cit se poate desluși deocamdată, auspiciile par să fie favorabile, atât în versuri, cit și în însemnă-

rile de jurnal. Merită, deci, să vă continuați explorările și experiențele.

Fl. Ionescu: Ar putea fi ceva („Mai departe, în miezul”, dincolo de aspectul rebarbativ, trucat, ce se refuză (cu intenție, parcă, și efort!) recepției, ce pare alteori un joc mimetic, o simulare... Încă nu e clar.

Paul Sirbu: „Dar, de la o vreme”.

L. Budău: Încă 3—4 plicuri fără noutăți, cu același delir verbal interminabil. Am primit și textele bătute la mașină. În ce privește semnătura, trebuie să decideți și să ne comunicați.

Glumbo: Versificări relativ modeste, cu destul de rare zvonuri de poezie. Mai încercați, totuși... Versurile lui S.F. le puteți descoperi mai degrabă prin librării sau biblioteci.

N. Codin: Semne bune, fără doar și poate (cu o respirație încă timidă, reticentă, dar cu perspective majore): „Blindă”, „Viața”, „Toamnă”, „Stinghere”. De dactilografiat

și retrimis, cu semnătura definitivă.

V. Vasilescu: „Cit mai e”, din celălalt, „Cântălenă”.

Ov. Picco, M. Oșoteu, L. Dorneanu, Gr. Gusti, V. Stănilă, D. Budetti, D. Sade, Al. Crețan, Ingrid Munt, Ela Mia, C. Ouaș, Cr. Negrii, I. Domșa, L. Cioată, R.M. Klaus, Ariana, Cl. Cioba, C. Lieșteanu, DNC, E. Cărare, Adrian F., Luminița, A. Lalescu, L. Pană, T. Stăniloiu, S. Iusomur, Gh. Cristescu, R. Huțanu, L. Ungureanu, D. Maxim, M.V. Dumitrache, V. Axentoi, Marius, C. Roșu, E. Nicușor, Natalia G., D. Keneth, M. N. Celin, S. Popa, A. Burzac, O. Fescu, E. Diradurian, E. Butuc, Șt. Țigănaș, C. Cătușanu, E. Copăceanu, A. Uesemeg, M. P. Gabriela, R. Beltechi, L. Șteică, Mihai B., Sp. Florescu, C. Buțnărașu. Încercări de nivel modest.

GEO DUMITRESCU
N. R. Manuscrisele nu se inapoiază.

LA RASARIT

În zori
Răstignit în iarbă
Cu pieptul ud
De respirația ta
Și de aburii pământului.
Eram muritorul.
Atita doar.
Eram
Și scormoneam cu unghiile singerind
Și căutam în pământul răscopt
Semintele din care
Răsare
Soarele.

OVIDIU CLANCA

E BINE

Mă gindese că-i bine
Să scuturi, așa ca mine
De prea puțină noapte
O plapumă de atlas roz
Și soarele apunind
Prin casa ta
Să te lase
Puțin gânditoare și tristă
Lustruind o oglindă.

NINA VODA

VALURI DE ALB

Era atât de frig încât vorbeam intruna
să te-nălzeze cu respirația mea albă
care-ți așezase un sal peste umeri
și cobora încet ca o pasăre caldă
tulpini singerau de seva tăioasă
și focul înghețat l-am rupt ca pe-o
creangă
atit de frig era și mă temeam
ca în sărut buzele să nu ți se spargă
de ce să ne fi-nțors dacă valuri de alb
ne legănau uitați într-o betie caldă...?

VARUJAN VOSGANIAN

LUCRURILE

Lumina năpădește lucrurile
ca un mușchi indicind
nordul vederii
— și-aceia iluzoriu...
pentru a le vedea
așa cum sint într-adevăr
ar trebui să dăm deoparte
pojghita de lumină
de deasupra
crusta de adevăr lucios
care le face să pară
neverosimil de reale.
Să jupum lucrurile
de orice sens
de orice logică
de orice nume chiar
să le lăsăm așa cum sint
/ goale, necioplite și absurde /
să se mai descurce
— măcar pentru o vreme —
Și singure.

IULIAN BOLDEA

CUMPANA

Cimpiei suspendate la amiază
între orbita apelor și nori,
tâș de-aripă fulgerind în zbor
acele fire galbene rețază.

Și-aozi prin țeva spicelor cum suie
în așezarea leșezii de lut
lumina lunii care a căzut
din noapte, în fiftini, ca o gutuie.

Cu toate ard fără de glas, pe cind
doar lanțul, zornăind, se desfășoară
de pe grumazul vitei de povară
ce trage duhul zilei în pământ.

IRACLIE BOGHERU

Despre patrie, despre dragoste

Cu calm, cu răbdare, cu atenție, Lucian Avramescu își rotonțește o operă poetică ce tinde să devină raft de bibliotecă. Și nu numai cantitativ. E un prolific, dar ceea ce frapează la el, delimitându-l de alți colegi de generație, este construcția lirică întreprinsă cu mijloace arhitectonice care-i dau sens, unitate și perspectivă, volumele sale așezându-se asemenea unor pietre, de valori și de densități diferite, într-un mozaic slefuit și ritmat, în care esențială e coerența întregului. Ultima sa carte, a treia din ciclul „Nu cer iertare”, apărută sub egida Editurii Eminescu, își are și ea locu-i vădit în această construcție. O aspră și robustă nevoie de certitudine, de echilibru, de metodă conformată unei viziuni anterior dobândite, nevoia de a descifra și compune o sintaxă lirică personală, care să-i ordoneze viguros înțelesurile și tumultul interior, mai evidentă aici ca în scrierile dinainte, îi conferă cărții și o strălucire autonomă, o tensiune și o ardență aparte.

Unora, Lucian Avramescu le apare ca un teribilist. Luându-te după titlurile cărților sale („Ei, așa! spunea poetul” e unul dintre acestea) și după imaginile șocante și asociațiile îndrăznețe ce-i colorează versul, uncori debordante, succedându-se în amețitoare cascade de-a lungul paginilor, nu mai puțin după sensul polemic închis în ele, ești ispitit să-i întărești eticheta. Polemica poetului se poartă însă nu cu valorile „clasice” ale poeziei, la care se raportează nu doar o dată, aparent respingându-le, ci cu mausoleele și cu corbii lor. Poetul se vrea liber de orice constrângeri, de orice zei tutelari, refuză să jure pe

altceva decit pe viața care intră în el și-l cutreieră tumultuos: „deschide fereastra și cuvintele / vor intra din stradă / tăioase, vulcanice și rebel / colțuroase ca o piatră cu silabele sparte / sau chele // miroase-a murături aerul străzii, / o prospețime de pivniță foșgătoare / te ia-n stăpînire / și această prospețime e viața / vie și mare”. Se poate însă ușor observa că poetul ce vrea să-și „aerisească”, după cum exclamă în aceeași bucată, „plămîni literari”, prea expus intoxicației livrești, e un livresc, dar în sensul fertil al cuvintului. În fapt, Lucian Avramescu se vedește posesorul unei culturi poetice solide, însușită printr-un dialog tenace și rezolut, din care și-a dedus o personalitate, o atitudine, un stil.

Clavitura pe care se exersează poetul e amplă. Imaginile surprinzătoare, derutante, șocante, punînd bruste piedici lecturii, uneori de extremă sugestie, altele doar amuzante, alternează cu cele în care, ca într-o pagină „clasică”, prezidează o profundă subsumare a ornamentului liniilor de forță ale trăirii, o distilare superioară a trăirilor în cifrul figurărilor delicate, proaspete. Între cele mai frumoase bucăți sint, pe această linie, cele dedicate patriei, văzută și ca o bazilică a datinei, dar și ca o mereu ideală proiectie a viitorului, ca o „frumoasă statuie a zilei de mîine”, apropiată și depărtată ca și un veșnic pămînt al făgăduinței, cerînd închinărilor lui efortul cunoașterii de tip inițiatice („care-și caută, asemenea izvoarelor subterane, drumul”). Poemele de dragoste, cele mai multe din carte, se circumscriu aceleiași viziuni, care ies deasupra efervescentelor spumos-juvenile ale limbajului

ca și untul de lemn, grea și gravă. Este vorba de funcția magică a iubirii, privită ca o forță ce transcende sentimentele și ridică actul trăirii la o valoare rituală: „și i-am zis: altar de smerenie / este inima mea / și trupul meu limbă de clopot / și i-am zis: pășunile mele / sint iarba dragostei tale, / ochii mei / brațele cu care te mingii mai întii / cum o unealtă de arat pămîntul / o mingii / cu o dragoste aspră / și i-am zis: tu ești cerul / de deasupra cuvintelor mele, / țarina de sub tălpile mele goale, / aerul unei peșteri / în care-ți affi refugiu și moartea / și i-am mai zis: / așa cum pasăre seamănă cu pasăre / și viața seamănă mai mult cu viața / iar moartea s-o lăsam pentru mai tirziu”. În viziunea poetului omul intră, prin iubire, în marea concordanță cosmică, integrîndu-se în celelele-i și necunoscutulele-i ritmuri, definîndu-se și implinîndu-se prin ele.

Lucian Avramescu știe să rețină ferm, în chenarul paginii, starea lirică dar știe, în același timp, ca, atunci cînd această stare ajunge la maxima ei cristalizare, riscînd să se transforme într-un prea rece confort estetic, să spargă — fără să-și ceară, vorba lui, jertare! — construcția, risipînd-o în așchii și pulberii multicolore, ca și o lacrimă de cuarț. Poemele devin, în asemenea circumstanțe, panouri fragede de culoare, cu preț strict decorativ, deși, în suită, ele transcriu un geamăt surd, ca un efect serial de muzică.

Lucian Avramescu e un poet care s-a căutat atent pe sine și care, credem, s-a găsit.

ILIE PURCARU

La Opera Română

● Anne Marie Vretos în Odetta-Odilia și Ștefan Bănică în Siegfried din **Lacul lebedelor** de vineri 12 mai (ora 18), alături de Tiberiu Almosnino (Rotbart) și Gheorghe Angheluş (Bufonul). La pupitru Lucian Anca.

● Din operele lui Verdi, sîmbătă 24 mai (ora 18) — **Trubadurul**. Interpretează: Emil Iuraşcu, Victoria Bezetti, Lucia Cicoară-Drăgan, Florin Farcaş. Dirijor Constantin Petrovici.

● Gabriel Opincaru și Mihaela Țigănuş sint protagoniștii din baletul **Petrică și lupul** de Serghei Prokofiev; în feeria coregrafică **Crăiasa zăpezii** de Liana Alexandra apar Gheorghe Angheluş, Mihaela Țigănuş și Doina Acșinte. Un matineu (duminică 25 mai, ora 18) adresat copiilor.

● Duminică seara, la ora 18, **Traviata** cu Silvia Voinea (Violetta), Florin Diaconescu (Alfredo) și Lucian Marinescu (Germont). Dirijează Constantin Petrovici.

● Luni 26 mai, la ora 18, un **Spectacol extraordinar Iulia Bucuiceanu** cuprînzînd fragmente din operele **Aida** și **Carmen** precum și un bogat program de aril. Mezzosoprana Iulia Bucuiceanu va beneficia de concursul unui grup de prim-soliști ai Operei bucureștene: Valentin Teodorian, Elena Dima, Lucia Becar, Gerda Radler-Anca, Elena Simionescu, Constantin Ene, Pompei Hărășteanu, Dan Zancu. În spectacol notăm și participarea actriței Tamara Bucuiceanu-Botez. Dirijează Carol Litvin și Paul Popescu.

● Marți 27 mai, ora 18, **Bal masecat** de Verdi. În distribuție: Constantin Ene, Lucian Marinescu, Monica Teodorescu, Lucia Cicoară, Gerda Radler, Nicolae Constantinescu, Valentin

Loghin, Ion Grigorescu, Cristian Mihăilescu, Iuliu Truția. Conducerea muzicală: Constantin Petrovici.

● Sub bagheta dirijorului Cornel Trăilescu, miercuri 28 mai (ora 18) — **Povestirile lui Hoffmann** cu Eleonora Enăchescu (Olimpia), Elvira Cirje (Giulietta), Liliانا Ciobanu (Antonia), Mihaela Agachi (Niklaus), Adina Iuraşcu (O voce), Ionel Voineag (Hoffmann), Pompei Hărășteanu — Dan Zancu (Lindorf etc.), Cristian Mihăilescu (Andreas etc.), Corneliu Fănățanu (Spalanzani), Adrian Ștefănescu (Crespel), Ștefan Teodorescu (Luther), Nicolae Bratu (Nathanael), Alexandru Moisiuc (Hermann), Ion Grigorescu (Schlemihl).

● În cadrul „Primăverii culturale bucureștene”, joi 29 mai, la ora 18, **Opera Română** prezintă un spectacol sub titlul generic **Seară românească de balet**. În partea I figurează o serie de miniaturi coregrafice pe muzică de Vasile Jianu și Mircea Chiriac, un pas de deux din baletul **Primăvara** de Cornel Trăilescu și **Rapsodia Română nr. 1** de George Enescu. Partea a doua a **Serii românești** cuprinde premiera baletului **Curtea veche** de Mihail Jora. Punerea în scenă și coregrafia aparțin artistei emerite Alex Mezincescu, scenografia este semnată de pictorița Adriana Urmuzescu, iar conducerea muzicală este asigurată de dirijorul Carol Litvin. Nădăjdum că atit muzica lui Jora, cit și noutatea punerii în scenă sau aceea a interpretării (Eugenia Cotovelea, Roxana Cursaru, Andreea Mezaros, Leda Popescu, Nicolae Denes, Gabriel Opincaru, Tiberiu Almosnino, Mihai Spiridonescu) vor incanta.

subțire și atit de steersă, încit nu se mai putea repara nimic.
— N-aș prea zice că mi-ai răspuns la întrebare, dar se vede treaba că vă obsedează acea continuă refacere a imaginii poetice. Cum se face însă că v-ați instăpînit de foarte multă vreme într-o formă clasică a versului, cînd alți poeți din generația dumneavoastră mai cochetează, ca să zic așa, și cu versul liber?

— Modernă în liniile ei de trîire temerar-modernă în liniile ei de cuget și simțire, dacă nu poezia mea, măcar a unor confrăți ai mei de cumpănire și armonie într-un frumos, nu prea eprizată și nici măcar amintită de unii, cu toate că, dincolo de ritmurile spumoase (și frumoase!) ale altei maniere poetice, există totuși și frumosul ca silnicie pe verb și ca înaltă suferință. De fapt, stilul e omul. Există temperament liric. Convertirea mea de la linia Goga, Cotrus, Benic la cea a armoniilor neoclasiche co-

respunde, cred, unui temperament și unei formații culturale. Îndreptarea conștiinței mele artistice spre poezia clasică latină (spre cea elegiacă, mai ales) poate fi privită și după principiul vaselor comunicante. „Cea mai frumoasă lună e în lac” este în acest sens, pentru ultima mea antologie — vedeți că vă răspund, totuși?! —, exaltarea idealului clasic, dar și un fel de oglindire indirectă, prin derivare, în genul unui joc secund, cum remarcă cu finețe Tudor Cristea.

— Prin poezie, prin exercitarea zilnică a acestui inefabil mod de-a cunoaște lumea, de-a intra în posesia marilor ei frumuseți, v-ați apropiat de marea literatură latină din care ați tradus numeroase poeme. Aceșori în poezia dumneavoastră faceți trimiteri la această superbă poezie ce v-a cotoplit sufletele. Ați tradus, însă, și din lirica elină, din cea canadiană, dar de expresie franceză. Ați tradus, ciudat, chiar și din mai

vechea sau mai noua poezie vietnameză. Ce ați dobîndit, pentru poezia dumneavoastră, din aceste contacte lirice?

— Am tradus din latinește și voi continua. Am și predat unor reviste traducerea unor poeme mai extinse din Ovidiu. Am tradus din elină, cu Dimos Rendis, și vizez continuarea poeziei grecești, cu traducerea scolii alexandrine și apoi bizantine. Sint pe cale de-a încheia, într-un an de zile, o scurtă antologie a poeziei franceze de la origini și pînă astăzi, pentru uzul general, fără oretenții de întîndere și selecțiuni severe. Ea va cuprinde, în genere, poemele cele mai vestite și mai ales „antologice” cu care ne-am făurit cultura și ne-am încălzit tinerețea. Cit despre poezia vietnameză, cum și despre cea chineză, ele corespund visele noastre orientaliste din adolescentă și junețe, dar de data aceasta pe coordonatele culturii. Am mai tradus, și încă mult, din poezia maghiară.

— Ați călătorit mult în lume, în Vietnam și în China, de unde și acele traduceri. Dar ați călătorit mult și în țara noastră, de unde și numeroasele reportaje cu care păstrați contactul cu lumea ziaristilor. Adică ați bătut țara în lung și-n lat. Credem că un aname loc v-a fascinat în mod deosebit. Care este acest loc?

— Nu m-am gîndit niciodată dacă un anumit loc din țară m-a marcat mai profund și mai aparte. Prin sentimentalism și conveniență, acel loc este, de obicei, chiar vatra natală. Și totuși, odată pusă întrebarea, am scotocit prin geografia mea sentimentală, mai cu seamă că am pe masa de lucru manuscrisul viitoarei mele cărți de reportaje care se vrea o replică socialistă la România pitorească deci un fel de nouă Românie pitorească. Ispitit, deci, de întrebare, cred că locul e drumul care pleacă din Vascău spre Brad și apoi spre Deva. Drumul porneste de sub coastele munte-

lui Moma-Codru așezat pe mari zăcăminte de marmură policromă, apoi trece prin două sale cu olărit străvechi, Cărpînat și Criscior, urcînd Dealul Mare prin măgura cu cireși a satului Groși, spre Hălmaș, ca apoi, la iesirea din Baia de Cris, să ingenucheze, cu toate drumurile țării în fiintă-i, la mormîntul lui Avram Iancu. Mormîntul e privegheat de gorunul erou, gorunul sub care își adunase încă Horia ostirea. Să nu se nărute, putred, de bătrînețe, trupul gorunului a fost cuprîns într-o puternică platoasă de beton. Și iată că, printr-un miracol, din bătrînețea betonată a gorunului, o creangă puternică inverzește și infloresce an de an, ca dintr-o sevă blagoslovită. Pentru noi, cei din Apuseni, gorunul lui Horia și Iancu are simbol de templu. Acesta ar fi locul — acesta este, fără indoială — în care fiinta mea și poezia mea intră în rezonanță totală cu marile cîntec al patriei.

— Vreți să-mi arătați miinile ?
 — Cu plăcere, știți să ghiciți ?
 — Nu, dar am citit undeva că un chirurg trebuie să aibă miini de pianist, fine, grațioase. Așa-i ?
 — Să nu vă supărați, dar ori nu vă amintiți bine, ori ați citit o prostie. Un chirurg trebuie să aibă miini de chirurg, alt. Restul e poezie.
 — Și cum sint miinile lui ?
 — Abile, puternice și, tocmai pentru a fi în formă, muncite, antrenate. N-am pretenția că spun vreo nouăte, dar când încep să-ți tremure miinile, ești gata ca chirurg. Sfârșitul e acolo sau, în cel mai fericit caz, pe aproape. La fel e și cu ochii, trebuie să te țină.
 — Dumneavoastră cum ie antrenat ?
 — În tinerețe, am făcut mult sport, schi, tenis, inot, de toate. Treceam Dunărea, pe malul căreia am copilărit, cit ai zice pește. Treptat însă, am renunțat și, de când am casa de la Homoriciu, imi mențin tonusul lucrind pământul și pomii. Sap, ud, plivesc, tai. Imi întrețin manualitatea, care e obligatorie în meseria mea.
 — Adică nu e nevoie și de talent ?
 — Capul conduce mina, e adevărat, dar și mina joacă, în chirurgie, un rol de seamă. Dacă o ai, e bine, o poți șlefui. Dacă n-o ai, e mai greu, poate chiar imposibil. Un chirurg despre care se zice, poate că ați auzit expresia, că are două miini stingi, nu-i ce trebuie. E circaci.
 — Asta se vede repede ?
 — Eu mă lămuresc după două, trei luni, până se duc emoțiile. După aceea începe să-mi fie clar dacă tinutul care se vrea chirurg va ajunge să fie unul de ispravă. El, ca să rezum, trebuie să știe carte și, totodată, să fie indemnatic.
 — Dumneavoastră ați fost ?
 — Da, cred că da. Am avut talent la orice lucru manual. Am dat la rindea, am tăiat cu fierăstrăul, ba am pus și pingele.
 — Dacă n-ați fi devenit medic, ce-ați fi putut deveni ?
 — Un bun meseriaș. Ai mei, însă, au vrut să mă fac inginer.
 — Cum așa ?
 — Am terminat liceul la „Sfintu Sava”, în 1936. S-a întâmplat ca, în ultimii ani, să locuiesc pe Bulevardul Cuza, fiind vecin cu „Gazeta matematică”, găzduită pe atunci în Grivița, la numărul 158. Apoi m-am mutat chiar în bloc cu „Gazeta” și, împrietenindu-mă cu cei de acolo, secretar era Zapan, am ajuns un fel de bibliotecar. Viitorul meu era ca și trasat : pe el scria inginer ! Totul până într-o zi.
 — Când ?
 — M-a dus careva să văd Școala politehnică, în Polizu. M-a dezamăgit.
 — De ce ?
 — Băncile Politehnicii semănau leit cu cele de la „Sfintu Sava” și asta nu mi-a produs nici o impresie. M-a înspăimântat gândul că nu voi face decât să schimb o școală cu alta, o uniformă cu alta, iar eu doream altceva.
 — Ce ?
 — Să visez.
 — Și ? Medicina v-a îngăduit să visați mai mult ?
 — Nici vorba, ea mi-a scos în calc. O muncă titanică la care, după ce am ezitat o vreme, m-am înhamat ca un palmas. Înțelegeți-mă, eram foarte tânăr, ce știam eu, la 17 ani, despre viață ?
 — Acum ce știți ?
 — Că numai muncind poți urca. Că prima condiție a victoriei este sacrificiul.
 — Frumos spus, dar nu vă aparține ! E...
 — Galsworthy, așa-i, dar cită dreptate în cit de putine cuvinte ! Ca student, mi-am alcătuit un plan, pe care nu l-am trădat niciodată. Aș îndrăzni chiar mai mult : nimic din ce-am făcut n-a fost și, vreau să cred, nu e înfrânt. Am urmărit să fiu, în meseria pe care mi-am ales-o, cel mai bun, ferindu-mă de ispite și de crori. Poate că n-am izbutit totdeauna, dar am măcar scuza de a fi încercat.
 — Asta nu v-a obosit ?
 — Obosete munca vreodată ?
 — Da.
 — Poate, dar satisfacțiile pe care ți le oferă o muncă implinită sînt fără egal. Știi ce fac cînd ies dintr-o operație care mi-a reușit ?
 — Vă scoateți masca și mănușile, nu ?
 — Cînt. Mă comport adică și azi, la 69 de ani, ca un puști. Melodia aceea, de regulă intonată fals, e semnul victoriei. Cit de mică, o victorie tot asta rămîne. O victorie.
 — Ce vă place să cîntați ?
 — Fredonez ce apuc, dar cel mai adesea începutul concertului de vioară de Beethoven. Singurul dealfel pe care marele com-

pozitor l-a scris pentru instrumentul acesta, la care am cîntat și eu cîndva. Il iubesc pe Beethoven, dar îl și urăsc pentru zgircema de a nu fi compus mai mult pentru vioară ! Cunosc fiecare frază a concertului respectiv, care durează cit de la mine de-acasă, din București, pînă la Homoriciu.
 — Apropo : sinteți meloman ?
 — Imi merge la suflet muzica bună. Mi-a parvenit de curînd „Lacul lebedelor”, cu Gheorghe Zamfir la nai. Te duce parcă în altă lume, te tulbură.
 — De la cine ați învățat dumneavoastră să operați ?
 — Primii pe care i-am văzut au fost Cristide, care era medic primar la „Brăncovenesc”, și Făgărășanu, profesorul de mai tîrziu, pe atunci secundar. Primul opera cu o viteză nemaipomenită, abia dacă-l puteai urmări, celălalt cu o eleganță divină. Deși încă tatonam, mi-am dat seama că adevărul trebuie să fie la mijloc, ca totdeauna, nu-i așa ? Imi mai aduc aminte, referitor la Făgărășanu, de cursurile lui de anatomie topografică. Umplea o tablă întreagă cu desene colorate, avea o redevabilă colecție de crete, iar acestea erau parcă mai corecte decît în atlas ! I-am mai avut profesori pe Rainer, pe Litarczek, bătrînul, pe Niculescu, pe Nișescu, am fost extern și intern la Vereanu, la Lupu etc., dar cei care au mar-

tehnica, unele afecțiuni erau dificil de abordat. Puțini se încumetau.
 — Am înțeles. Suportați, o întrebare banală ?
 — Cum de nu, de-o oră ce altceva fac ?
 — Vă mulțumesc. Cînd, la ce vîrstă ajunge un chirurg să știe totul ?
 — Niciodată.
 — Poftim ?
 — Eu am ajuns stăpin pe mine după 50 de ani, dar n-am încetat să citesc, să caut. Nu sint puține situațiile cînd, înaintea unei operații grele, neobișnuite, petrec un ceas, două în bibliotecă. Revăd, de regulă, tratatul de anatomie topografică Testut-Jacob și o carte, dacă nu mai multe, de tehnică, indeobște cea a lui Quenu. Un cancer, renal, de pildă, trebuie atacat pe cale transperitoneală, e o tehnică pe stînga și o alta pe dreapta, iar tu, care ai în mină o viață, n-ai voie să greșești. Trebuie să mergi totdeauna la sigur. Pe drumul cel mai drept. Poate că asta e și una din explicațiile reușitei : să fii profesor și să te consideri, pînă la sfîrșit, tot ucenic, învățăcel. Să ai sfiiciunea c-o iei mereu de la capăt, cu modestie, cu can-doare.
 — Atîta lipsă de orgoliu ?
 — De ce vă mirați ? Valorează ceva cit o viață ?
 — Dumneavoastră cum operați ? Repede ? Încet ?

nicii, care a invadat, chiar crotropit medicina de azi, am și unele rezerve. Poate că sint de modă veche, accept, dar rămîn la convingerea că, înaintea oricărui aparat, fie el cit de sofisticat, tot medicul e cel care decide. La el e cheia, în știința lui, în capacitatea lui de a discerne clinic. La noi, din păcate, cîștigă tot mai mult teren un obicei prost : e nevoie, nu e nevoie, îl trimiți pe bolnav la cele mai moderne explorări ! O asemenea atitudine denotă, să-mi fie cu iertare, o frică de răspundere, dar e încă mai păgubitoare, încercînd costurile. Grație partidului și statului, medicina noastră actuală deține o bază materială consistentă, dar e datorită corpului medical s-o folosească într-un mod cit mai eficient. Cînd trebuie, trebuie, dar cînd nu, irosești timp bani și, gîndiți-vă și la acest aspect, îl strezești pe bolnav inutil. Apărarea celor vinovați e mereu aceeași : a vrut familia ! De parcă în spital familia ar hotări !
 — Ca să vă cred, dați-mi un exemplu.
 — Văd negru înaintea ochilor cînd mi se prezintă o renoscintigramă perfectă. Curată ca lacrima.
 — De ce ? Înseamnă că omul e sănătos, mă rog, că n-are nimic la rinichi.
 — Firește, dar cel care l-a consultat nu putea realiza asta

congres, la Viena, și m-am bucurat să-l văd activ, interesat. Cînd îl privești, imi fac socoteala că, la ceasul pensiei, pot pleca liniștit, cu cugetul împăcat : am lăsat ceva în urmă. Ștăfeta e pe miini bune.
 — Toți aceștia au operat cînd au vrut și ce au vrut ?
 — Ferească sfîntul ! Scara chirurgiei nu se urcă în fugă, ci treaptă cu treaptă. Nu i-am ținut de mină, dar nici nu i-am scăpat din mină ! În meseria asta, cea mai frumoasă de pe pămînt, e ca la haltere : adaugi o greutate numai după ce-i fost în stare s-o ridici pe cea anterioară. Etapele sint necesare și obligatorii.
 — Tovarășe profesor Neagu, cum stați cu timpul liber ?
 — Acum mai bine, căci are cine mă înlocui în spital. Vreo 10 ani însă, n-am ieșit din București și n-am avut vreo zi de concediu. Veneam la 7 și plecam la 21. În prezent, imi mai iau, după prînz, 3-4 ore libere.
 — Dormiți ?
 — Fix 45 de minute, de poți potrivi ceasul după mine. Pe vremuri, așteptam și în tramvai, în 1 sau în 19, cu care mergeam de lingă Abator, unde locuiam, pe strada Foișor, pînă la „Fiantropia”. Acum nu mai pot, toată ziua la volan, treburi pînă peste cap, agitație.
 — Vă place să conduceți ?
 — Da, iar nevastă-mea susține că am chiar mania vitezei.
 — Așa exagerază femeile !
 — Știe ea ce știe : am adunat 3 ștampile de radar ! Cel mai mic dintre nepoți, pe care îl cheamă tot Valentin, aproape că ride de mine, zicînd că sint vitezist pentru că țin cu Steaua !
 — Și țineți ?
 — Da, cit e de aici, din „Panduri”, pînă la „Ghencea” ?
 — Din cite cunosc, sinteți născut în Moldova, lingă Vaslui !
 — Întimplarea a făcut să mă nasc acolo, unde părinții mei, amîndoi învățatori, se refugiaseră în timpul primului război mondial. La venerabila vîrstă de două luni, am plecat din Buhăești și nu m-am mai întors niciodată. Știu doar că acolo e o gară arătoasă ! De aceea mă și consider, după părinți, ialomițean.
 — Să nu uit : l-ați revăzut pe doctorul Bumbu la Viena, cu ce prilej vă găseați dumneavoastră acolo ?
 — Am prezentat, în premieră mondială, ecografia și limfografia în culori, pentru tumorile renale, lucrare întocmită împreună cu doctorul Tiberiu Pop, șeful unității noastre de medicină nucleară. Inutil să vă spun că prioritatea românească a suscitât o atenție deosebită.
 — Tovarășe profesor, am aflat, sper, cine sinteți, dar m-ar interesa să știu și cine ați vrut să fiți. Se poate ?
 — Mă mulțumesc cu mine însumi. Uneori, imi sint chiar prea mult !
 — Totuși...
 — Aș fi dorit să fiu defectiv, criminalist, ceva în acest sens.
 — Nu cumva citiți prea multe romane polițiste ?
 — Mi se par un lucru foarte serios, pentru că ele dezvoltă gîndirea, raționamentul. Cînd ajung la jumătatea unei cărți, o închid și caut să-mi imaginez ce va urma. Fac tot felul de conexiuni, de supoziții și așa mai departe. Scriu pe contracoperță numele vinovatului și reiau lectura.
 — Și nimeriți vreodată ?
 — Fără să mă laud, de cele mai multe ori.
 — Cu spiritul dumneavoastră de anticipație, ce întrebare urmează să vă pun ?
 — Cum de amîndoi băieții mei, Mihai și Ștefan, sint medici.
 — Nu. Mai aveți, și azi, emoții cînd intrați într-o operație ?
 — De fiecare dată. Pentru că, fiind, o agresiune asupra organismului, orice operație are și o doză de risc, cit de mică. E și motivul pentru care nu pun indicații operatorii decît cînd n-am altă soluție. Poate că asta e și cel mai important lucru pe care l-am învățat într-o viață de om petrecută cu bisturiul în mină : să-mi respect semenii. Să lupt pentru sănătatea lor, să nu dezarmez niciodată, să am răbdare. Cu toți și cu fiecare în parte. Cu cei bolnavi, cu familiile lor, cu mine însumi.
 — Cu asta am terminat : viața trebuie trăită sau explicată ?
 — Modul în care o trăiești, cit mai demn, cit mai pasionat pentru ce faci, e și cea dintîi explicație. Dacă nu chiar singura.

Valentin Neagu ; n. 2 noiembrie 1917, Buhăești, Vaslui ; profesor doctor docent, directorul Spitalului clinic „Panduri” ; membru în numeroase foruri științifice românești și străine, între care delegat național în Societatea internațională de urologie ; autor de cărți, manuale, tratate ; brevete de invenție ; ordine și medalii.

Fotografie de VICTOR RĂDULESCU

„Sînt supărat pe Beethoven că n-a scris decît un concert pentru vioară”

cat, în mod fundamental, formarea mea au fost 3 șefi de școală : Amza Jianu, Hortolomei și Burghel. Cel dintîi era chirurg, Hortolomei era și urolog, din stagiul lui de internat am trecut la urologie, iar Burghel era mai ales urolog.
 — Înainte de a intra în amănunt, ce e urologia ?
 — O supraspecializare a chirurgiei, mai pretențioasă chiar decît domeniul tutelat. O să mă întrebați de ce.
 — Da.
 — Pentru că rinichii sint organe vitale.
 — Adică ?
 — Fără ei se moare deși, fiți atent la ce urmează, omul are cam de 4 ori mai mult parenchim renal decît îi e necesar.
 — Ce spuneți !
 — Numai și o jumătate de rinichi normal poate asigura viața.
 — Se poate însă trăi, dacă nu greșesc, și fără nici un rinichi.
 — Numai în condițiile dializei extracorporeale. Se mai practică și transplantul, cu organe recoltate imediat după moartea biologică, numai că, la noi, nu există nici mentalitatea, nici legislația necesare unei astfel de intervenții. Încercările de pînă acum, cu rinichi așa-zis viu, mai degrabă au deziluzionat.
 — Poate cu altă ocazie vom discuta mai în detaliu despre transplant, acum v-aș întreba altceva : dintre maeștrii dumneavoastră, care v-a fost cel mai apropiat ?
 — Toți și nici unul. Burghel era mai deschis, pe cînd Amza Jianu și Hortolomei lăsu mai greu bisturiul altora. Nu-i vorba că nici nu se opera pe atunci cu frecvența de azi. Ei făceau, în mod obișnuit, 3-4 operații pe zi, noi ajungem, la „Panduri”, și la 14-15, firește în mai multe săli simultan.
 — Era lumea mai puțin bolnavă ?
 — Nu. Capitala avea, pe vremea tinereții mele, de 4-5 ori mai puțini locuitori decît azi. În plus, neexistînd actuala dotare

— În sală e ca la cursele de automobil pe circuit unde, ca să cîștigi, trebuie să ei o curbă cu 175 la oră. O iei cu 176, intri în parapeț, te sfărmi. O iei cu 174, pierzi. Am deprins de la Hortolomei că, în afara deschiderii și a închiderii plăgii, ritmul operației trebuie respectat cu sfințenie. Nici nu trebuie să te grăbești, dar nici să trenezi. Ideal e ca în sală să nu existe timp, să dispară. Rămîn echipa operatorie și bolnavul, pentru salvarea căruia se poartă o bătălie extraordinară. Înceșterea e fantastică pentru că miza e fantastică.
 — De ce fumați așa mult ?
 — Cînd mă vedea, profesorul Lupu, care era un înversunat dușman al țigării, mă izbea cu bastonul de mă învinetea ! Îi promiteam mereu că mă las. După atîta încordare, un cancer sau o plăstie țin și 5 ceasuri, credeam că, asta e greșeala pe care o facem atîția, o țigare mă eliberează, mă deconectează.
 — Cum se descarcă ceilalți ?
 — Depînde de temperament : unii înjură de mama focului, dar fără răutate, alții aruncă prin sală cu instrumentele. Amza Jianu i-a străpuns cu o pensă brațul unei asistente și a fost la un pas de proces. A împăcat-o avansînd-o, făcînd-o supravegheatoare. Numai Hortolomei și Făgărășanu erau, în sală, senini. Parcă nici nu operau, parcă oficiau.
 — E adevărat că profesorul Lupu nu apela decît rareori, în cazuri extreme, la analize ?
 — Mare anatomist, se baza mult pe simțul clinic. Punea mina pe ficat și, ca un prestidigitator, descria leziunile pe care, ulterior, le evidențiau probele de laborator ! Ca și el, păstrînd proporțiile, și eu termin cu analizele. Abia după ce am cercetat bolnavul, recurg la laborator și numai cînd e nevoie.
 — Nu-i totdeauna nevoie ?
 — Fără să fiu împotriva teh-

fără să-l mai plimbe pe bolnav pe la scintigraf ?
 — Vreau să capăt o imagine cit mai clară : se poate deveni chirurg de elită numai din cărți, numai citînd ?
 — Nu cred. Trebuie să aibă cine să-ți arate.
 — Și dacă maestrul însuși se fereste s-o facă ?
 — Il imiți. Dar posibilitatea la care vă referiți e mai mult teoretică. Pentru că eu nu știu să fi existat, să existe, un chirurg mare care să nu fi urmărit să creeze o echipă și, pe măsura scurgerii anilor, o școală.
 — Dumneavoastră ați creat ?
 — Aș fi tentat să răspund afirmativ, deși numai timpul poate legitima o școală. Sigur e că m-am gîndit mereu la ziua de miine și că n-am fost un egoist. Ce-am știut, am dat. Dar la fel de adevărat e că unii au luat mai mult și alții mai puțin.
 — De ce această diferențiere ?
 — Simplu : pentru că nu toți au vrut și au putut la fel. Calitatea pe care am apreciat-o cel mai mult a fost harnicia.
 — Nu talentul ?
 — L-am scotit subînțeleș. Cit am putut, am căutat să mă decotorosec de cei fără har. În chirurgie esti mereu pe front și mereu în linia întîia, de aceea nu-i loc nici pentru lași și nici pentru comozii. Trebuie să ai singe rece în sală, dar în rest trebuie să-ți clocotească.
 — Cu care dintre elevii dumneavoastră vă mindriți ?
 — Vreți să li se urce la cap ? Copilul, oricît l-ai iubi, trebuie sărutat numai în somn.
 — Așa e : cu care dintre elevii dumneavoastră vă mindriți ?
 — Cu Mihai Gălășanu, cu Nicolae Vasilescu, cu Bogdan Brătulevic, colaboratorii mei de fiecare zi, chirurgii de nădejde la 32-35 de ani. Pe un alt fost elev al meu, Gheorghe Bumbu, care lucrează acum la Oradea, l-am întîlnit nu demult la un

— Am prezentat, în premieră mondială, ecografia și limfografia în culori, pentru tumorile renale, lucrare întocmită împreună cu doctorul Tiberiu Pop, șeful unității noastre de medicină nucleară. Inutil să vă spun că prioritatea românească a suscitât o atenție deosebită.
 — Tovarășe profesor, am aflat, sper, cine sinteți, dar m-ar interesa să știu și cine ați vrut să fiți. Se poate ?
 — Mă mulțumesc cu mine însumi. Uneori, imi sint chiar prea mult !
 — Totuși...
 — Aș fi dorit să fiu defectiv, criminalist, ceva în acest sens.
 — Nu cumva citiți prea multe romane polițiste ?
 — Mi se par un lucru foarte serios, pentru că ele dezvoltă gîndirea, raționamentul. Cînd ajung la jumătatea unei cărți, o închid și caut să-mi imaginez ce va urma. Fac tot felul de conexiuni, de supoziții și așa mai departe. Scriu pe contracoperță numele vinovatului și reiau lectura.
 — Și nimeriți vreodată ?
 — Fără să mă laud, de cele mai multe ori.
 — Cu spiritul dumneavoastră de anticipație, ce întrebare urmează să vă pun ?
 — Cum de amîndoi băieții mei, Mihai și Ștefan, sint medici.
 — Nu. Mai aveți, și azi, emoții cînd intrați într-o operație ?
 — De fiecare dată. Pentru că, fiind, o agresiune asupra organismului, orice operație are și o doză de risc, cit de mică. E și motivul pentru care nu pun indicații operatorii decît cînd n-am altă soluție. Poate că asta e și cel mai important lucru pe care l-am învățat într-o viață de om petrecută cu bisturiul în mină : să-mi respect semenii. Să lupt pentru sănătatea lor, să nu dezarmez niciodată, să am răbdare. Cu toți și cu fiecare în parte. Cu cei bolnavi, cu familiile lor, cu mine însumi.
 — Cu asta am terminat : viața trebuie trăită sau explicată ?
 — Modul în care o trăiești, cit mai demn, cit mai pasionat pentru ce faci, e și cea dintîi explicație. Dacă nu chiar singura.

IVIDIU IOANIȚOIA

O zi într-o uzină agricolă

„Avem ședință, reveniți peste 15 minute!”

De cite ori am fost la Timișoara nu am putut să-l întâlnesc pe Florentin Cârpanu. Era la București sau la Beregsău, una din cele 75 de unități, care la un loc fac COMTIM; era într-o ședință de 15 minute (specifică locului) sau într-un schimb de experiență cu sute de specialiști (iarși specific locului).

Ține-te, dacă poți, după un om care e ca argintul viu!

Nici astăzi nu erau semne că voi avea mai mult noroc. La telefonul său, o voce, obișnuită cu ziaristii, îmi spune, fără nuanțe: „Oricine din combinat vă poate da relațiile dorite!”

Mulțumesc și închid. E ca și când căutându-l pe interpretul principal, dintr-o piesă, mi se oferă „șansa” să fac cunoștință cu dublura lui, care poate încă n-a debutat. Când mă socoteam un reporter începător, care se întoarce cu minile goale acasă, îmi apare în cale un om cărunț, cu fața și ochii tineri, cu privirea deschisă, care e îmbrățișat de un băiat frumos.

Urmăresc scena, ca pe un fapt divers, până aud:

— Tată, alerg după tine de dimineață!

— Ce vrei, tinere oftalmolog, cei din familia Cârpanu se caută unul pe altul.

— Li las să schimbe câteva vorbe de familie și intru direct în subiect. Li cer scuze, pe această cale, tinărului oftalmolog pentru avalanșa de cuvinte cu care l-am înconjurat pe tatăl său.

— De ce eu?, mă întreabă omul cărunț.

— Pentru că experiența Cârpanu nu e oarecare, pentru că aveți beneficii în fiecare zi de un milion, ceea ce nu este chiar o glumă, pentru că...

— Nici un alt pentru că, poftiți!

Este ora 12 și, la interfon, statul major al combinatului, de trei ori Erou al Muncii Socialiste, e într-una din obișnuitele ședințe de 15 minute. Toți șefii celor 75 de unități anunță ce nevoi sînt pentru ziua următoare: lucernă, benzină, trac-

de conducte pentru alimentarea cu apă potabilă.

Un singur mecanic zootehnist, formulă nouă obținută prin îmbinarea a două meserii, îngrijește 10 000 de animale, semn îndubitabil cit de adinc a pătruns aici industrializarea.

Nu pot să rețin tot ce aflu, ce aud, și transcriu aproape ca într-un proces-verbal... Oamenii care nu prețuiesc ordinea la ei acasă nu-i cunosc valoarea nici la locul de muncă... Primul lucru la noi e disciplina, cui nu i-a intrat în cap, și în singe, nu rezistă aici mai mult de o săptămână... Toți cei care lucrează la COMTIM (o citez pe Rodica Covăsăntean, șefa programului de selecție al animalelor pe combinat, are în jur de 30 de ani) ar putea fi numiți doctori în științe, fără să-și dea doctoratul... La fiecare jumătate de an, obligatoriu, fermentează ceva nou, se produce o schimbare, pentru că altfel „neastimpăratul”, dar maturul, director se supără...

— Ce, nu mai gândiți?

COMTIM-ul are o independență de mișcare cîștigată de pe urma sectorului mecano-energetic și a antreprizei de construcții. Totul se face în regie

frunte, în oricare profesie, este acoperit cu multă „sudaore” intelectuală, cu multe nopți albe, cu clipe cînd îți vine să lași baltă totul, apoi, mai încăpățînat, mai pus pe „fapte mari” jeii iar totul de unde a fost lăsat.

Părăsesc mica lor ședință operativă, într-adevăr de 15 minute. Nu se admit nici întârzieri de 1 minut, dar nici depășiri de timp. Plec impresionată de seriozitatea lucrului dar și de aspectul încăperii. Nu seamănă cu nimic din ceea ce am văzut eu pînă acum în agricultură, în zootehnie. Mobilă elegantă, nici un fir de praf, pe pereți tablouri, care au fost alese din galerii de pictură. În fața mea, pe pinză, în culori de un bleu pal, un țărăn ține în brațe o piine mare, albă, învelită într-un ștergar românesc. Alături o pușculiță pe care e scris COMTIM; embleme pentru un loc care dau lucrătorilor de aici într-adevăr o piine „albă”. Un zootehnist, cu nume și hărnicie, ajunge la 6 000 lei pe lună. Comparațiile nu mă părăsesc. Îmi vine în minte țărănul lui Băncilă, hăituit, pe un cîmp uscat. Însemnări nesentimentale? Așa aș vrea să rămînă aceste rînduri, dar nu indiferente. Oamenii de aici se scutură de indiferență ca de o molimă.

Eroul Muncii Socialiste, inginerul Florentin Cârpanu, este anunțat, prin stație, că toate vaccinurile și serurile sînt pregătite în cantitatea dorită.

— Le aduceți de la București?

— De mult ni le fabricăm singuri. Avem colectivul nostru de laborator, care asigură tot ce avem nevoie. Cercetarea științifică nu ne mai dă nici o bătaie de cap.

— Fără bătaie de cap, minunat!

— A fost destulă pînă s-a pus pe roate compartimentul respectiv, după aceea funcționează ireproșabil. Nici nu s-ar putea admite o greșală, este vorba de viață, sigur la o altă scară decît la om, dar e o pierdere economică.

— Toate cadrele de conducere au pînă la 35 de ani, cu excepția mea.

— Sînt într-adevăr buni, sau n-ați avut de ales?

— Buni, fără discuție. Mi se reproșează uneori, chiar de către tineri, că după vîrsta de 40 de ani sînt trecuți în „rezervă”. Nu este așa, dar găsesc o bucurie deosebită, și un răspuns pe măsură, acordînd încredere începătorilor. Absolvenții, oamenii care se formează, care se adaptează modului de gîndire și de acțiune COMTIM foarte rar m-au decepționat. Alegerea mea se oprește întotdeauna la virfurile cap de serie. Tinerii sînt viguroși în idei și nu se tem de consecințele, nedorite, ale unei fapte de muncă mai îndrăznețe. Cunosc destui specialiști care nu iau o măsură vitală pentru că se tem: „aoleu, dacă nu e bine, dacă sînt schimbat?” Cu teamă, fără a-ți asuma un risc calculat, nu poți fi un șef de colectiv care să fie urmat.

— Este mult mai greu, cred eu, de lucrat cu un specialist. Lui nu-i poți debita generalități, el prinde imediat orice fisură din cunoștințele superiorului ierarhic.

— Fără îndoială, dacă nu ești bine pregătit, dacă nu știi mai mult decît preținzi, aici se ajunge... Gradul de tehnicitate la noi este foarte ridicat, putem vorbi întii de industrie. De aceea am cerut și reușit o specializare îngustă. Să mă înțelegeți bine. De exemplu, avem nevoie de un mare specialist în producția vegetală, iar acel om nu trebuie să fie cunoscător și în furaje combinate. În ceea ce el profesază trebuie să stăpînească perfect totul. Nu admit evazivul, să vedem, să mai căutăm. Ceea ce știm... știm, ceea ce vrem să aflăm... căutăm. Cei care știu de toate nu știu aproape nimic profund.

— Strategia de ansamblu cine o asigură?

— Tinerii și cu mine. Este cel mai greu să pui, cap la cap, pe toate cele mari și pe toate cele

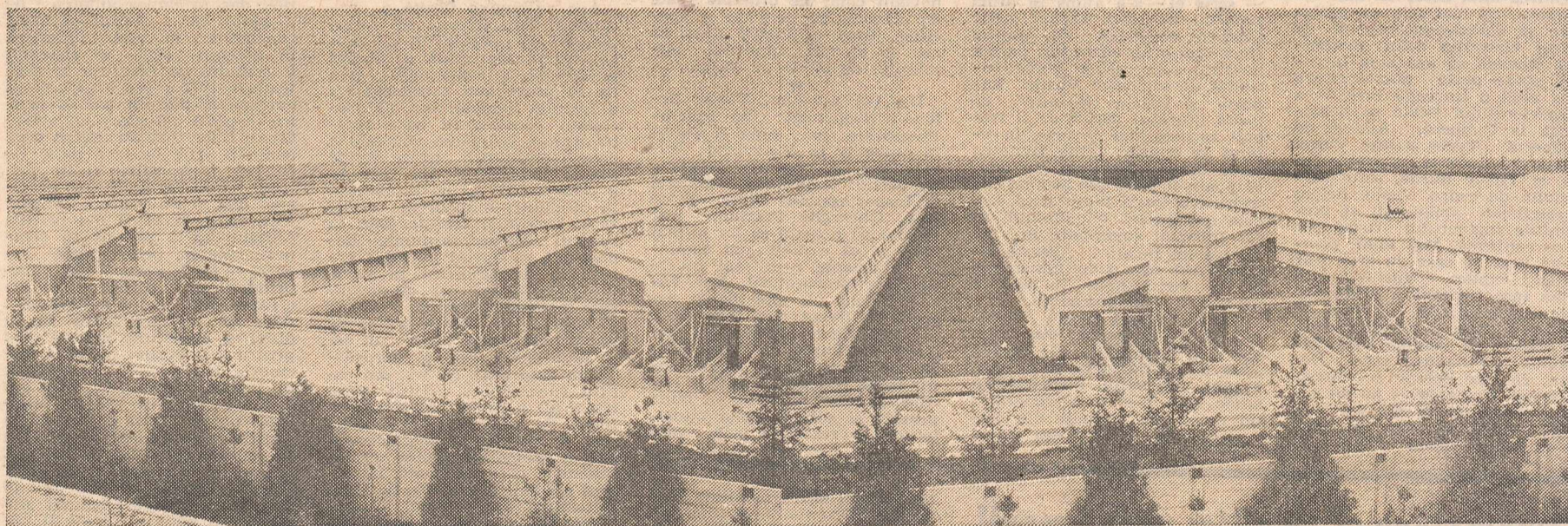
— Nu, nu, dar ei au fost la noi în schimb de experiență și noi la ei. La apropiatul Congres al țărănimii vom anunța că în cinci luni am realizat 50 la sută din planul anual.

— Veți încheia anul cu două luni înainte?

— Dacă vom fi în stare să ne păstrăm ritmul vom face cincinalul în patru ani și jumătate.

Cuprinderea COMTIM-ului nu ar fi fost posibilă decît dacă mi-aș fi programat citeva zile. Timpul și experiența sînt concentrate în 45 de minute, pentru că Florentin Cârpanu are întotdeauna pregătit un film documentar, semnat de Erich Nussbaum, de la studioul cinematografic „Alexandru Sahia”. Cu puterea peliculei, cu ochiul ei fără egal, în întunericul sălii de proiecție, am cu claritate semnificația uriașei averi a combinatului. Cîmpuri întinse de mii și mii de hectare, care se transformă în hrană pentru animale; silozuri, hambare; mii și mii de animale, grupate pe vîrste, pe destinații; abatoare și mari congelatoare, la vederea cărora simți că te apropii de Polul Nord; tehnica îngrijirii lor apare ca o artă. Nu mă mai miră să văd cum animalele fac duș. Cercetarea se efectuează ca în orice mare centru științific, specii noi și rare întregesc căutările. Veterinarii n-au o viață prea dulce, nu stau o secundă într-o zi de lucru. Secvență după secvență demonstrează că grija pentru munca omului este în prim plan, construcții impunătoare, condiții de lucru excelente. Halatul alb, purtat de toată lumea, e imaculat. Oamenii combinatului vin și pleacă la ore fixe, întotdeauna cu cursele lor, după programul de lucru din orice fabrică.

Momentele de neuitat, cînd COMTIM-ul a primit de trei ori înaltul titlu de Erou al Muncii Socialiste, sînt prezente în imagini, ca un corolar al muncii. Cîțesc în ochii oamenilor bucurie, mîndrie, o imensă sa-

Cîteva secții ale marii uzine — COMTIM

toare. Fiecare știe ce cere, cu discernămint și respect pentru proporții. Și-a făcut loc obiceiul ca, niciodată, să nu se răspundă: „nu avem, nu găsim, nu putem!”

Directorul combinatului, inginerul Florentin Cârpanu, intervine rar, cu cite o întrebare de fond, cu cite o soluție. Nu cere reduceri din pretențiile justificate, dar nu admite amînări. Totul este judecat cu gramul într-un loc care produce cu tona. Dar cîntărirea valorii și... valorică începe de la sporul de greutate al unui animal. Combinatul nu se „astimpără”, aruncă cineva în mica discuție de la prînz, pentru că seful e un „neastimpărat”...matur. Iată cum sînt definiți parametrii unei zile de muncă în combinat: se nasc 4 800 de porcei; se consumă peste 2 500 tone de furaje și 40 000 mc de apă; funcționează, pentru industrializarea cîrni, peste 8 000 de motoare electrice; se întretin 800 kilometri de canalizare, pentru ca animalele să trăiască în perfectă curățenie; funcționează, precum ceasul, 1 000 kilometri

proprie, de la proiecte, pînă la execuție.

Centrul de calcul de la Pădureni a devenit prin noutate creierul electronic, folosit mai ales în programele de selecție, pentru îmbogățirea materialului biologic. Dintr-o mie de capete de animale computerul de performanță trebuie să aleagă, operativ, primele 10. Zis și făcut! Se introduc cartelele, se scot informațiile.

Sînt inventariate animale, arbore genealogic, descendență, boli, comportament, dacă sînt prietenoase sau nervoase, cît mîncîncă și, mai ales, în cît timp atrînă greu la cîntar.

Viteza de creștere și de îngrijare este temă de gîndire economică.

V-am introdus, sumar, cred, în atmosferă și pentru dv. a dispărut, dacă a existat cumva, părerea că poate tovarășul Cârpanu are dreptate. De ce el? De ce ei?

Pentru că, oricît îi displace acest „pentru că” tovarășului director, succesul este muncit, ca oriunde în țară. Locul de

— În 1978 s-au pus bazele COMTIM-ului.

— Am avut marea onoare să-l avem oaspete la Beregsău pe președintele Nicolae Ceaușescu. Dînsul a analizat, la fața locului, ceea ce făcusem noi pînă atunci, și a avut inițiativa ca toate unitățile dispersate în județul Timiș să se unească, să-și schimbe concepția de lucru, să ne transformăm într-o unitate model, fără egal, în lume, ca organizare. A fost o zi mare, cu consecințe în timp.

I se aprind ochii, își trece mina prin părul cărunț, gest care văd că se repetă de cite ori „arde”.

— N-a fost ușor, an de an am cucerit cite ceva.

— Cu ce „redute” v-ați luptat?

— Cu mentalități învechite. Integrarea producției, de la furaje combinate, creșterea animalelor și industrializarea în totalitate a producției, care înțelegerea acestui mod nou de a munci. Și refractarii există mereu...

— Tinerii specialiști, de care v-ați înconjurat, nu sînt legați de idei perimate. E un cîștig...

mărunte, ca să iasă finalul, producția în gîndirea economică cea mai eficientă.

— Ziua și milionul!

— Trebuie foarte multă frămîntare și, revin, gîndire economică. Degeaba ne credem noi specialiști imbatabili, avem planuri mari, vorbim frumos, chiar convingător în ședințe dacă nu trăim economic. Noi am avut în permanență o foarte bună situație financiară. N-am investit un leu fără să avem un cîștig. Nici amatorii nu se mai apucă astăzi de o treabă dacă merg în pierdere. Și totuși sînt unii care pun un leu și pierd doi.

— N-ați cheltuit mai mult decît ați avut, n-ați trăit din împrumuturi?

— Totdeauna am avut bani în cont și am primit dobinzi importante pentru COMTIM.

— Producții continuu experiență. O adunați într-o carte și pentru alții?

— N-am avut timp decît să dobîndim experiență. Avem niște notițe de unde am pornit, sînt printr-un ștergar...

— Sînt consultate de colegii dv. din țară?

tisfacție. Simt, ceea ce nu văd direct acolo pe peliculă, dar am fost pregătită de toate cele 45 de minute pentru această stare sufletească, simt cite o lacrimă, bine ascunsă, care își face loc pe cite un obraz ars de soare, simt minile aspre, umezite de emoție. COMTIM-ul la ei acasă are multiple fațete...

...Telefonul sună prelung. Poate e un alt coleg de profesie și... stimate cititor, dacă vă obosește prea mult, recitiți începutul.

Dincolo „vocea” tace.

— Alo, aici Cârpanu...

Nu aud mai mult, vreau ca însemnările nesentimentale să rămînă așa. Mă urmărește, chiar și acum cînd văd șpaltul, chipul unui bărbat matur, cu multe fire albe, care a declarat război rutinei, care din șase în șase luni, fără nici o îngăduință, își întrebă colaboratorii „ce, nu mai gîndiți?”. Și atunci ei știu că iar se caută ceva nou, negînd ceea ce s-a învechit și păstrînd elementele de progres.

CARMEN DUMITRESCU ■

Vasile Beileu a cam uitat să zimeasca. Vasile Beileu, adică un tehnician cu probleme de pașiști la Ocolul silvic din Cîmpeni. Un om trecut de patruzeci de ani, ani în care i s-au întâmpiat multe și nu tocmai plăcute. În '66 a fost încadrat, ca pădurar, iar în '70 i s-a desfășurat contractul de muncă. S-a reînscris tot ca pădurar, tot în județul Alba după care s-a transferat la Inspectoratul silvic județean Cluj de unde a fost știt să plece tot prin desfacerea contractului de muncă și cu o condamnare de trei ani. În urma ștergerii cazierelor, în septembrie 1977, devine iar un om cu trecutul curat, se întoarce în Alba și, prin preluarea de către Inspectoratul silvic județean, la începutul anului 1984, a pășunilor, devine om al muncii la această unitate. În măsura în care trecutul poate vorbi cu oarecare limpezime despre felul de-a fi al cuiva, Vasile Beileu nu se poate lăuda cu referințe grozave. Mai curînd dimpotrivă. Dar, la fel, trecutul este, în fiecare din etapele sale, un prag ce poate fi depășit, ba chiar infirmat de viitor.

La controlul efectuat, în primăvara anului 1985, cu privire la activitatea depusă de către Vasile Beileu, nu au existat deficiențe demne de semnalat. Ceea ce era un început bun. Iată însă că nu totdeauna ziua bună se cunoaște de cu zori. În același an 1985, exact la 19 august, inginerul Eugen Tuzeș de la Inspectoratul silvic Alba semnează referatul înregistrat cu numărul 4666, în care spune, aproape fără putință de tăgadă, că Vasile Beileu este incorect, neglijent în problemele de serviciu, prejudiciind unitatea de însemnate sume de bani. Cum? Foarte simplu. Ingerul Tuzeș s-a deplasat pe citeva pășuni și a găsit sute de oi păscînd, fără ca stăpînii lor să fi achitat taxele legale. Aici, în chiar acest punct, se ivește prima din nenumăratele întrebări care pot fi puse în ceea ce se numește deja „cazul Beileu“. Întrebarea sună cam așa: de ce inginerul Tuzeș, sesizînd neregulile pe care le inventariază în raportul său, n-a luat pe loc, în calitatea sa de organ de îndrumare și control, măsurile care se impuneau — tăierea de chitanțe cu sumele pe care ciobanii le datorau și propunerea de sancționare a lui Vasile Beileu? Este, în acest început, ceva ce s-ar putea numi arta precauției, acoperirea cu hirtii, întocmirea unui dosar cit mai voluminos, cit mai plin cu probe, care să dovedească oricînd și oricui vinovăția celui incriminat. Dovada că așa stau lucrurile apare peste numai citeva zile, cînd o întreagă brigadă a Inspectoratului silvic se deplasează la Cîmpeni. Alături de inginerul Tuzeș sosesc Viorel Dragomir, juristul inspectoratului, și Victor Burde, șeful serviciului de cadre. Vasile Beileu e interogat amănunțit și prezumțiile inginerului Tuzeș par a se confirma. Mai mult, printr-un gest pe care cu greu l-ar putea explica, Vasile Beileu oferă încă o probă a vinovăției sale: promise că va veni, în cea de-a doua zi a cercetărilor, să discute cu trimișii Inspectoratului, dar nu mai vine. Declară că este bolnav și merge la spital. Urmarea — un alt referat, incopiat la dosarul care începe să ia proporții. Și, odată cu asta, a doua întrebare:

de ce, în urma constatărilor brigăzii, nu s-au luat măsurile care se impunau? Răspunsul — ce nu poate fi, în această etapă a anchetei, pe deplin întemeiat — conduce, totuși, către aceeași artă a precauției. În fine, se pare că lucrurile intră pe un făgaș mai normal, că acțiunile sînt mai decise. La 9 septembrie 1985 Inspectoratul silvic județean Alba solicită organelor de procuratură cercetarea faptelor comise de Vasile Beileu, căruia i se adaugă și trei pădurari, precum și un brigadier. Dar dosarul întocmit cu minuție la sediul Inspectoratului continuă să adune hirtii. Una dintre ele este de natură să provoace totala uimire a cititorului. Într-un referat întocmit la 14 septembrie de către inginerul Vasile Zaharie, economistul Teodor Neamțu și Viorel Jude, șeful Ocolului silvic Cîmpeni, se afirmă, negru pe alb, că nu există decît foarte mici diferențe între sumele care au fost încasate de la ciobani și acelea pe care aceștia ar fi trebuit să le plătească! Nici vorbă de mii de lei prejudiciu!

În toată această perioadă — de la 9 septembrie 1985, data începerii cercetărilor efectuate de procuratura locală Cîmpeni și de miliția orășenească, și pînă la 22 martie 1986, data la care Procuratura comunică în mod oficial că nu se poate începe urmărirea penală din

în „coadă de rîndunică“, fapt ce împiedică aflarea numelor celor cărora li s-au întocmit chitanțe, precum și suma încasată. Mai mult, deși chitanțierul respectiv a fost cercetat cu multă grijă de către multe perechi de ochi, abia noi am observat că mai conținea și niște vizibile modificări ale datelor la care au fost încasate banii. Bucuria celor de la Inspectorat poate fi anevoie descrisă. Deci, iată, fals în acte publice! Știăm noi că Beileu e vinovat! Cum se apără Vasile Beileu de aceste acuze? Cu privire la tăierea chitanțelor afirmă că, găsînd într-o zi o bătrînă care păstrea niște oi pentru care nu se plătesc taxe, dar care oi, zicea bătrîna, nu erau ale ei ci ale altor — trei cetățeni —, Vasile Beileu i-a întocmit chitanțe pe care bătrîna nu avea cu ce le plăti. Fapt pentru care el le-a anulat prin tăiere. Așa să fie? Greu de hotărît. Cert este că, pînă în clipa de față, Beileu n-a fost acuzat că ar fi luat bani fără să elibereze chitanțe și nici nu s-au găsit oile acelei bătrîne care a refuzat să plătească. În legătură cu modificarea datelor, Beileu se face a nu-și aminti. Dar logica faptului e clară: el a vrut să dovedească celor care-l anchetau că a încasat sumele de bani înainte de controlul efectuat de inginerul Tuzeș. Clar este însă faptul că sumele au fost încasate, ceea ce vorbește de la sine des-

se solicită Inspectoratului silvic județean reîncastrarea lui Vasile Beileu și plata retribuției pe lunile de suspendare. Se pare că totul a trecut cu bine, că dreptatea a triumfat, că incorectitudinile pe care se spunea că le-ar fi comis Beileu nu erau de natură să determine măsuri extreme împotriva lui. Dar, odată întors acasă, află cu stupeoare că, deși suspendat, i-a fost desfășurat contractul de muncă! În ce mod? Prin hotărîrea „Legii 5 din 1978, articolul 64, în care se precizează că un contract de muncă poate fi desfășurat la propunerea și în urma hotărîrii adunării generale a oamenilor muncii.

Acestea erau datele problemei în momentul în care am ajuns la Cîmpeni, după o documentare prealabilă la sediul Inspectoratului silvic din Alba Iulia. La Cîmpeni, primul om cu care am reușit să stăm de vorbă a fost contabilă șefă a Ocolului silvic, Otilia Horga. Am întrebato- despre Vasile Beileu. Ce fel de om este? Cel fel de greutăți a provocat? Aflăm că, în cursul anului 1985, Vasile Beileu a efectuat 120 de zile de teren pentru care nu a solicitat decontarea cheltuielilor, nici a celor de transport, nici a diurnei. Apoi, faptul că nu este în nici un fel debitor al Ocolului. În fine, că Otilia Horga nu-l cunoaște prea bine, întîlnindu-l la sediul

adunării generale. Citindu-l nu ne-a venit să credem. Toți vorbitorii — inginerii Ioan Coste, Ilie Moise și șeful ocolului, contabilă șefă Otilia Horga opiniază, după cum arată procesul verbal, cu privire la scoaterea din funcție a lui Vasile Beileu, necum la desfacerea contractului de muncă. Mai mult — procesul verbal nu cuprinde hotărîrea adunării generale și nici măcar nu e semnat de către participanți. Este, cu alte cuvinte, o dovadă nulă — dacă se poate spune astfel — a întemeierii deciziei 46 din 26 aprilie 1986 a Inspectoratului silvic județean Alba prin care lui Vasile Beileu i se desface contractul de muncă în urma hotărîrii adunării generale.

Profund nedumeriți, facem calca întoarsă la Alba Iulia și găsim, în scriptele de-acolo, un alt proces verbal, cu conținutul total modificat față de acela de la Ocolul Cîmpeni, proces verbal în care, dintr-o scăpare de condei a prudentilor întocmitori ai săi, se strecoară afirmatia că desfacerea contractului de muncă fusese deja hotărîtă (!) de către biroul executiv al consiliului oamenilor muncii din 29 martie 1985, deci la numai o săptămînă după ce procuratura infirmase poziția de vinovăție a lui Vasile Beileu. Mai mult, în acest al doilea proces verbal al adunării generale — repetăm, inexistent în caietul de procese verbale de la sediul Ocolului Cîmpeni — se specifică faptul că ar fi fost redactat în două exemplare, dintre care unul se află la sediul din Cîmpeni, ceea ce este intru totul neadevărat.

Să mai spunem că, în baza aceleiași arte a precauției, decizia de desfacere a contractului de muncă nu i-a fost transmisă nici pînă acum lui Vasile Beileu? Ar fi inutil, ar însemna că nu am înțeles nimic din studiul dosarului, din discuțiile cu cei care l-au întocmit, că n-am sesizat, după citeva zile de investigație, că Vasile Beileu este cu totul și cu totul indezirabil ca om al muncii în cadrul Inspectoratului. Altfel nu s-ar expuca de ce, în expunerea de motive prezentată, în cadrul adunării generale, de către Victor Burde, s-a accentuat cu precădere asupra faptului că Vasile Beileu a fost cîndva condamnat, aceasta fiind apoi principala acuza pe care participanții la adunare i-au adus-o celui supus discuției, dar în imposibilitatea de a apăra, de a dovedi că acele condamnări nu mai figurează în cazierul său, că Decretul Consiliului de Stat din 19 septembrie 1977 a prevăzut această omenească măsură tocmai pentru deplina integrare în societate a celor care au suferit condamnări pînă la acea dată. De ce este indezirabil Vasile Beileu? Greu de spus cu precizie. Așa, zvonurile circulă. Unii spun că ar fi din pricina faptului că a refuzat să semneze recepția pentru niște lucrări — neefectuate — ale întreprinderii de pașiști, unde lucrează, soția inginerului Tuzeș. Alții zic despre faptul că se urmărea eliberarea acestui loc pentru a fi ocupat de către altcineva, iar zvonul se sprijină pe temelia faptului că, deși am fost informați că se va organiza, pe 20 mai, un concurs pentru ocuparea lui, afișul care să anunțe acest lucru n-a fost apărut la Cîmpeni decît după sosirea noastră, în ziua de 16 mai și în incinta Ocolului silvic, acolo unde nu poate fi zărit de privirile celor care, poate, ar fi vrut să se prezinte la el.

S-ar cuveni, poate, discuta mai mult asupra mecanismului declanșat și întretinut în continuă stare de funcționare de șapte luni încoace. Dar — fiind vorba de soarta unui om tată de copii și întretinător de părinți vîrstnici, de soarta unui om care nu s-a făcut într-afit de vinovat incît să fie lăsat pe drumuri — a teoretiza excesiv, înseamnă, de fapt, a eluda fondul problemei. Acela că o hotărîre de asemenea gravitate nu trebuie luată decît după o exactă cîntărire a argumentelor, după atență chibzuală, cu atît mai mult cu cit este luată în numele unor oameni care n-au dorit acest lucru, nu l-au propus și se simt acum răspunzători moral de cele petrecute. Lucrurile pot și se cuvin a fi revăzute. Arbitrariul unei hotărîri care-l implică nu doar pe Vasile Beileu, ci și pe tovarășii săi de muncă, poate și trebuie să fie înlăturat. În spiritul democrației celei adevărate, al justiției și al tuturor normelor drepte ce ne guvernează viața.

DAN MUCENIC

Introducere în arta precauției

lipsa probelor și, deci, a vinovăției lui Vasile Beileu — acesta a fost, absolut legal, suspendat din funcție. Odată cu el au fost suspendați și cei trei pădurari împreună cu brigadierul, dar acestora le-a fost mult mai repede ridicată suspendarea, pădurarii fiind obligați la plata unor sume de bani pe care nu le-au încasat de la ciobani.

Dar, deși răspunsul Procuraturii era clar, impunînd reîncastrarea lui Vasile Beileu, Inspectoratul silvic nu este deloc de acord să procedeze astfel. De altfel, într-un referat semnat de juristul Dragomir, se spune că s-a ajuns greșit la părerea că prejudiciul s-ar cifra numai la 1260. „La aceste concluzii, — scrie el — s-a ajuns în urma predării de către Ocolul silvic Cîmpeni organelor de miliție (fără nici o aprobare din partea noastră) a procesului verbal încheiat de inginerul Vasile Zaharie și Teodor Neamțu“, de parcă procesul verbal ar fi trebuit ascuns. Mai departe, în referat se spune: „Obiectivitatea celor care cercetează se pare că poate fi pusă sub semnul întrebării datorită faptului că, așa cum am înțeles din discuții, se fac presiuni superioare în favoarea lui Beileu“. Această ultimă frază este o veritabilă probă de virtuoșitate în ceea ce am numit arta precauției.

Așadar, Vasile Beileu continuă să fie suspendat din funcție, asta însemnînd, mai simplu spus, că nu muncește și nu primește retribuție. Inspectoratul silvic face încă o descoperire: un număr de chitanțe din chitanțierul lui Beileu sînt tăiate

pre eficiența respectivului control. Întreprinderea, deci, a-a fost prejudiciată în vreun fel. Și mai e ceva. Procuratura, cînd să afle care sînt strictețele obligații de serviciu ale lui Vasile Beileu, a descoperit că nu intră în sarcina lui numărarea oilor, ci numai controlul exercitat asupra activității pădurarilor, cei care sînt, de fapt, gestionarii porțiunii de pădure sau pașiște ce le-a fost încredințată. Or, să mai notăm faptul că Vasile Beileu are de controlat o suprafață de 12660 de hectare, pe o rază de circa 70 de kilometri. Marile sale probleme au fost legate de urmărirea unor importante lucrări de investiții, necum de urmărirea ciobanilor. Acest lucru este dovedit chiar de ordinele sale de serviciu, în care nu se specifică, decît o singură dată, că are de efectuat controlul numărului de oi de pe pășuni.

Dar, să revenim. Vasile Beileu e suspendat din funcție. Povesteste cum, după ce a mers în audiență la Ministerul Silvicului, la organele județene de partid, inspectorul general al Inspectoratului silvic județean, Gheorghe Crăciun, i-ar fi spus că e cazul să nu se mai agite și că e mult mai cuminț să aștepte rezultatul investigațiilor procuraturii. Dar Vasile Beileu nu mai poate aștepta. A trecut mai bine de o jumătate de an de cînd nu primește retribuție. Se adresează iar Ministerului Silvicului, unde consilierul juridic șef Gheorghe Lefter scrie, cu mina proprie și sub ștampila ministerului, o rezoluție prin care

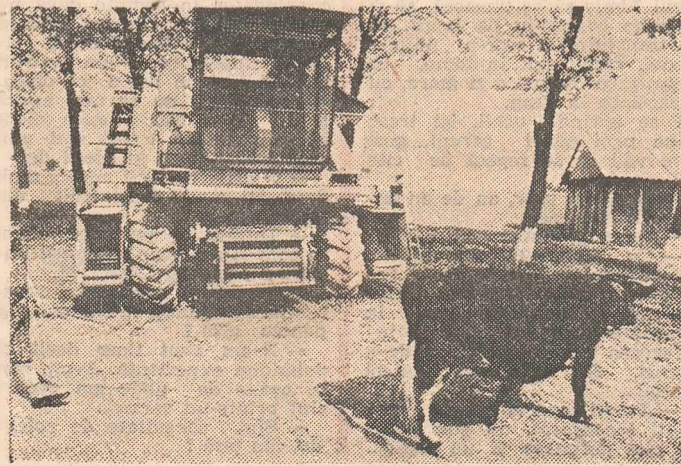
Căutăm stăpînul, să aflăm unde-i capul!

„Eu trec pe lingă ea și întorc capul spre partea ailaltă ca să nu zică lumea că am umblat să-i iau piesele“, zicea inginerul mecanic Gheorghe Iacob, șeful sectorului mecanic al I.A.S.-ului din Balaciu. Pe o uliță a satului Ion Roată, din județul Ialomița, prin noiembrie, anul trecut, a apărut o combină C6 P. De fapt a apărut pe șosea. Erau două și mergeau spre Constanța. Una s-a defectat și a rămas pe marginea drumului. Un tractorist, om de bine, a tractat-o pe uliță respectivă, pentru a o scoate din raza de bătaie a trecătorilor. Stăpînii combinei au luat bateriile, farurile, stopurile și le-au dus pe la oameni și au părăsit utilajul, cu promisiunea că se vor întoarce într-o bună zi ca să o repare și să o ducă la destinație. Dar iarna a trecut și combina cea nouă de cules porumbului a rămas tot în marginea drumului. Noroc cu un sătean, moș Petrică Tapu, pe numele său Marin A. Petre, a avut grijă de ea. „Nu mai cirmea de spate, taică, și-au adus-o aici. Piesele le-au adus la mine în curte și-au zis că vin. Au vrut s-o strice copiii dar

eu am păzit-o. M-am gîndit că e lucru nou de fabrică și-i păcat să o strice. Au tot venit unii de la Brașov s-o repare și ziceau că vin s-o ia peste o săptămînă, peste două. Și uite că a trecut vremea și a păcat de biata sculă că s-o dehăma singură“. Pînă una alta combina nu s-a dehămat. Dar își așteap-

tă stăpînii. Miine poimiine vine vremea porumbului și cine știe, poate că atunci vor trebui recoltate bălăriile pentru a găsi mașinăria abandonată pe o uliță a comunei Ion Roată. E ca un bolovan în calea tuturor și nimeni nu-și mai aduce aminte de povestea lui Moș Ion Roată și cu bolovanul cel mare. Atîta doar că bolovanul de acum e ceva mai scump și mai mare.

C. NISTORESCU

Serviciile
pentru populație:

Să zîmbească ei, dacă le dă mina!

...Flori, multe și multicolore flori, rochii frumoase și pălării, emoții și sentimente. Este tabloul suav al fiecărei zile, dar mai ales al simbetelor, în spațiul solemn și festiv al fiecărei Case de căsătorii. Din recuzita acestui peisaj nu lipsesc niciodată fotografia; parafrazănd proverbul străvechi „nu se face nuntă fără lăutari”, în mod egal, se poate spune „nu e cununie fără fotograf”. Îi vedem, agitați și aferați, concentrați asupra „clipei” încit ai senzația că ceremonia se pune în scenă mai mult pentru ei și, în fond, totul este atât de firesc. Nu clișeele lor de celuloid vor fi mine „madelain”-a fiecăruia dintre noi, dintre cei care azi, timizi și introspectivi, stau în fața ofiterului stării civile, a omului cu eșarfa cu tricolor pe piept? Nu vor fi ele amintirile și documentele unui crîmpei din viața noastră? Copiii și strănepoții și străstrănepoții vor descifra nu numai chipuri subiective dar și o atmosferă; cum era moda la 1986, cum se oficiau căsătoriile în veacul și mileniul trecut, care era ritualul întemeierii noii familii?

Deci, ei nu sînt doar scenografie, ei nu sînt, și ne vor fi, absolut necesari. Așa i-am văzut — și le-am simțit pulsul tensiunii profesionale —, simbată, 26 aprilie, în Piața Amzei, la Casa de căsătorii a sectorului 1 al Capitalei. Cînd s-a înregistrat și un record al numărului de cununii oficiate într-o zi și cînd șeful biroului de stare civilă al Consiliului popular, I. Toma, deși în situația să repete același text ritual, a știut să dea înălțimea unică fiecărui moment, pentru fiecare dintre cupluri. Zumzetul flash-urilor, zgomotul butoanelor încercuiau cadrul de și mai multă emoție. Stare însă rapid destrămată de chiar unii purtători ai flash-urilor, dovedindu-se „profitori de ocazie”, „profitori de sentimente”, „speculanți ai bunului simț și ai stării de jenă” a omului civilizat. Cînd încep felițările tinerilor declarați căsătoriți și încă n-ai ieșit din vraja momentului, te trezești în față — nointrebat, neavizat, și fără nici o prezentare —, de pildă, cu o fată în pantaloni bej reiați care îți viră în mină o chitanță. De pildă pe cea cu nr. 12518, pentru care ești invitat, și chiar obligat, să semnezi și să achiți suma de 130 de lei. Uluit și jenat, crezînd că trebuie să fie o taxă pentru oficierea căsătoriei, scoți banii și plătești, ca apoi, să te dumirești. Din prea mare zel, un fotograf nedorit, neașteptat, nechemat, necomandat te-a immortalizat. Auzi că după 10 zile poți să te prezinți — și te turuie rapid, „după cum o să citiți pe bon”, o altă cununie începe — la Cooperativa „Fotografia”, Unitatea 11, Șos. Mihai Bravu nr. 9 (Bucur Obor), bl. P 38 — să-ți privești chipul și să-ți alegi pozele. În zadar in-

cerci să explici, să ripostezi că ai avut destui fotografi din familie, că n-ai apelat la serviciile Unității 11, nu mai ai cui. Tînăra în pantaloni strîmți a și dispărut, așa cum a apărut.

Servicii fără voce, un mod de a face planul unității prin păcăleala clientului, iată o morală cu care nu poate fi nimeni de acord, drept pentru care ne-am adresat conducerei cooperativei. „Instrucțiunile privind reglementarea activității personalului muncitor repartizat în activitatea de fotoreportaj (achiziții imagini foto pe teren)” formulează limpede că cel investit cu o asemenea misiune „este obligat să stabilească cu clientul înainte de fotografiere dacă acesta dorește să comande și să stabilească numărul de imagini ce urmează a se executa”. Și că acesta este dator „să explice clientului anterior fotografierii (sublinierea aparține textului original — n.a.), sistemul de aconto, respectiv că suma de 5 lei încasată pentru fiecare imagine executată reprezintă aconto (și nu prețul integral) pentru imaginea respectivă și că la unitate clientul va achita diferența — conform tarifelor —”, ceea ce ar fi tebutit să aflăm și noi în Piața Amzei, în ziua de 26 aprilie, și nu în biroul președintelui, cu o săptămîna mai tîrziu.

Tovarășul președinte Ștefan Mitrofan ne asigură că Tania Barbu a fost sancționată cu „muștrare” și totuși inclină să-i acorde mai multe circumstanțe atenuante, pe motivul că „zeul” ei s-ar datora unor bune-intenții, căci „în jurul caselor de căsătorii și al altor ceremonii de familie, roiesc tot soiul de fotografi particulari, fără autorizație, care racolează cetățenii, oferindu-i insistent serviciile, în dauna veniturilor cooperativei și care se sustrag și de la plata impozitelor către consiliile populare”. Nu negăm, dar faptul că unii inspectori ai secțiilor financiare nu-și îndeplinesc atribuțiile, e o altă chestiune, întrebarea care se ridică privind interesele cooperativei, planul ei de încasări este aceasta: ar apela cetățeanul la un necunoscut, dacă prestațiile tuturor lucrătorilor „Fotografiei” ar fi ireproșabile calitativ și operativ? Iată, unitățile sale te cheamă peste 10 zile să vezi probele și să-ți comanzi pozele, pentru care mai trebuie să aștepti iarăși o vreme și să mai faci încă un drum la atelier, să mai pierzi încă un timp pentru a intra în posesia lor. „Particularul” îți vine el acasă și îți le arată în chiar aceeași zi. N-ar putea învăța din asta și fotoreporterii cooperativei? De cînd lumea, calitatea și promptitudinea serviciului asigură firma.

Se cuvine a reflecta și controla mai mult acest aspect, conducerea de la „Fotografia” avînd în față și un alt caz de abatere de la normele și reglementările prestărilor de servicii în cooperarea mesteșugărească, săvîrșit la o altă unitate a sa, la cea cu nr. 58 din Bd. 1 Mai 42—52, unde, zilele trecute, am întreprins următorul test. „Developați filme color?” „Developăm filme color”, ne răspunde o tînăra înaltă, amabilă și fără ecuson. „Vă rog, e Kodac-color”. „Și Kodac-color”. Ne interesăm de tarife atît pentru dezvoltare cit și pentru execuția fotografiilor. Scoatem apoi filmul dezvoltat cu cităvo

vreme în urmă și pentru care s-a perceput alt tarif, decît cel care ni se spune, fără să se elibereze o chitanță. Arătăm și fotografiile, toate inecate în albastru, deși reproduceau, în majoritate, imagini exterioare, luate într-un plin soare de vară. Fata de la teighea e ușor jenată, deși nu e fotograf, ci casier, dar lucrînd într-un atelier fotografic își dă seama că nu sînt cu grijă și corect executate. Cheamă din laborator pe autor. Tînărul solid, înalt, fără ecuson și el, nu recunoaște. E ofensiv și dur. „Nu s-au făcut aici, aveți bon?” (Deși el știa prea bine că nu s-a emis bon.) Ne legitimăm. Continuă negarea ca și ofensivă. Îi vine în ajutor — ieșind de după o perdea — responsabilă în persoană. Și mai ofensivă, și mai incisivă. „Clientul a insistat și pentru că am vrut să-l servim, face pe nebulun, umblă cu reclamații, n-are caracter. I l-am dat la un particular, din Piața Rosetti, noi nu dezvoltăm Kodac-color, n-avem substanțe”. „Iar tarifele?” „Cit ne-a cerut particularul atît i-am luat clientului” (?!?) „Și comisionul dumneavoastră? În regulamentul cooperativei se prevede că poate să fie intermediară între clienți și particulari?” Atîngem, se pare, un punct nevralgic, responsabilă nu se mai poate abține, declanșează tirul jignirilor și amenințărilor. Cînd am ajuns în str. Colței, la sediul cooperativei, conducerea era pusă „în temă”, cu un alt „adevăr”. (Telefoanele aleargă mai repede, firește, decît mijloacele transportului în comun.) Ni se pare prea clar că este vorba de un clan — Ștefania Neacsu — responsabilă. Și Jorj Dumitriu, fotograf — care folosește firma unității și firma cooperativei, ca și aparatul, hirtia și celelalte ustensile ale acestora pentru lucrări personale, cit se poate de particular.

Deci, se pare, nu neapărat „particularii fără autorizații” concurează și frustrează veniturile cooperativei. Pînă la ei să-i vedem pe cei dinăuntru. Despre calitate și profesionalism, să nu mai vorbim. (N.N. Fotografiile și filmul cu pricina au rămas spre analiză și control, ca și comportamentul celor doi, la sediul cooperativei. Așteptăm verdictul).

CICI IORDACHE-ADAM ■

la-ți mireasă ziua bună, că rochia e sub teighea!

Agglomerația de la Centrul de inchiriat îmbrăcăminte ocazională (unitate amplasată în spațiile modernului complex Luxor) din Tg. Mureș ne-a stîrnit curiozitatea asupra modului cum se asigură aici prestația de servicii. Una din membrele echipei de control al oamenilor muncii,

care ne-a însoțit, Maria Șuteu, își alege rolul soacrei mari. Celelalte două — Irma Kiss și Susana Szfarli — pe cel de rude apropiate ale miresei. Ilie Vlașiu (toți 4 de la Întreprinderea de piele și mînuși Tg. Mureș) era mirele prezumtiv. În aceeași veselă formație ne-am strecurat printre clientelă. Pe umerase, în fața teighelei, înghesuie și prăfuite, mult visatele rochii: cele de mireasă. Alături, în unghi drept, cele de ocazie sau, ca să fim în ton cu intrările și ieșirile din registrul completat de șefa unității, Anastasia Dan, „rochii de dame de onoare și rochii de domnișoare de onoare”. În spatele acestora, alcătuit și un fel de paravan, se probau, într-un spațiu cit palma (și o harababură cit lumea), viitoarele mirese. Ar fi vrut biete fete să arate în fastuoasa haină mai frumoasă — nimic mai firesc pentru o mireasă — și moderne. Numai că, spre disperarea lor, nu prea aveau ce alege. „Imaculatele” și „suavele” rochii erau zdravăn hărăzite, unele arse cu țigara, altele cu urme certe de cusături și desfăcături pentru ajustări de moment. În același ton se aflau și rochiile de ocazie; vai și amar de ele. Predominau cele demodate din tricouri supraelastice, pe care nimeni nu le mai poartă de ani și ani de zile. Tristă paradă a unor obiecte ce ar fi trebuit de multă vreme scoase din uz.

Soacra noastră mare, după ce parcursese cu mare atenție întreaga expoziție, își face loc spre teighea. „Aș vrea — zice — pentru mine, o rochie de ocazie. Dar una mai sobră, vă rog, ca pentru o soacră mare!” I se taie pe loc orice elan. „Nu avem, după cum vedeți, nici o rochie sobră pentru dv.!” Soacra mare nu se lasă. Ia din nou la verificat, rochie cu rochie. Lîngă intrare descoperă niște rafturi acoperite cu o perdea. Dă perdea la o parte și un spectacol splendid ni se înfățișează privitorilor: minunate rochii de mireasă, noi și cu linie modernă, alături de care stăteau și două din catifea colorată, absolut superbe. „Vai, tovarășico — i se adresează șefei unității — să aveți asemenea splendori și să nu le arătați clienților dv., cum se poate?” „De alea nu discut cu dv. Nu-s de inchiriat. Scoateți două mii de lei și vă alegeți una. Sînt noi, sînt de vinzare!” Tonul răspunsului semăna cu al unei patroane care, cînd vrea, își valorifică marfa, cînd nu, nu! „Dar poate vrem să cumpărăm una pentru mireasa noastră — nu se lasă mama soacrei — de ce nu le expuneți, de ce nu le afișați prețul? Și apoi mie mi-ați spus că nu aveți ce să-mi oferiți. Sînt aici două care sînt sigura că mi-ar veni bine, mai ales cea de catifea grenă”. Dă să o ia din cuier și să meargă cu ea spre teighea. Mina îi rămîne suspendată în aer din cauza admonestării ce urmează. „Să nu îndrăznești să pui mina pe ea! Aia e a mea, nu-i de inchiriat”. „O, deci în acest raion v-ați mutat și garderoba personală?” — nu se abține să-i răspundă „soacra mare”.

Era clar. Ne pierdusem orice șansă de a inchiria vreo rochie mai acătării — fie pentru mireasa noastră fictivă, fie pentru noi, celelalte. În schimb, am avut toate șansele să descoperim în această unitate numeroase ilegalități. Tarifele cu prețurile pentru inchirierea obiectelor nu numai că nu erau afișate, dar nici respectate. Doar două pre-

țuri rotunde încasa șefa de unitate (și doar tariful cuprinde peste 30 de poziții!): 280 lei pentru o rochie de mireasă — indiferent de faptul că era din mătase naturală, dantelă, mătase artificială sau năilon (și firește, nu specifica nici poziția la care apela pentru a se ajunge la acei 280 lei) și 170 lei pentru rochiile de ocazie (care trăiesc aceleași probleme!). Primim și explicația asupra raftului cu perdea. Acolo ținea, de obicei, mărfurile cu preț redus. Le-a înghesuit într-un colț, făcînd loc și celor 10 noi exemplare de rochii de mireasă primite de curînd de la Casa de modă. Le pusese acolo cu gîndul de a le vinde, de altfel, și dăduse două bucați. Dacă nu se vindeau, urma să le scoată la închiriere, de aceea nici nu le-ar fi afișat prețurile de vânzare (?!). Ne dă toate aceste explicații în vreme ce scoate la lumină, pentru închiriere, rochiile cu pricina. Într-o oră, le-a bătut vîntul! „Ne-ați spus să dăm două mii dacă vrem una din ele — îi reamintim, arătîndu-i prețul real înscris în acte — 1662 lei”. Se incurcă tot mai mult în explicații fără suport. Ce caută rochia personală în acel raft? Dar cea bleumarin de catifea de ce nu fusese scoasă la închiriere? (nu avea numărul de înregistrare cu care intrase în magazin, număr care se află imprimat pe toate obiectele prezente) — au fost întrebări la care n-am găsit răspuns.

Surprizele continuă să curgă. După „paravan”, într-o sacoașă, o splendidă rochie albă care nu avea nimic comun cu cele ale casei. „E a sorei mele — încercă o anemică scuză. A trimis-o să i-o dau la curățat!” „Dar ce-i aici, curățătorie chimică?!” — se aude replica uneia din membrele echipei. Nu cumva faceți și închirieri particulare sub oblăduirea unității dv.?” „Vai, cum puteți gîndi așa ceva?!”

Nici nu ai cum să gindești altfel. Tot șefa unității se ocupă și cu stoparea unor obiecte. Numeroase costume de haine, fuste, pantaloni erau aruncate una peste alta în așteptarea momentului reparării lor. Nici un bon, care să ateste apartenența la un client sau altul. Alături, 4 pulovere din lînă, mici roșături, primite, de asemenea, fără nici o formă legală de la magazinul „Adam” pentru repararea defecțiunilor...

A doua zi dimineața ne-am înființat la UJCM Mureș. În lipsa președintelui (plecat la București), prezentăm faptele șefului contabil, Emil Negovan, și tehnicianului cu probleme de prestări, Ovidiu Păun. Cu tarifele în mină încearcă și ei să descopere cum s-a ajuns la cele două prețuri „tabu” pentru inchiriat obiecte. Cum o dau, cum o întorc nu dau de capăt sumelor de 280 și 170 lei. Ni se promite că vor rezolva în curînd misterul printr-o serioasă verificare, după cum vor pune la punct toate cele sesizate de comisia de control al oamenilor muncii. Verificări financiare și depistări de nereguli ce, prin lege, ar fi trebuit să le efectueze și să le surprindă mai de mult tovarășii îndrituiți de la UJCM. Sistemul de inchiriere de obiecte pentru populație, capitol în rețeaua prestărilor de servicii, nu se poate niciunul susține reglementărilor legale ce îl statuează, normelor noastre de comerț.

GEORGETA ȘTEFANESCU ■

Completare

la o anchetă

Cui servește blindetea reporterului?

Urmare a articolului „O zi cu gospodării sectorului 5”, apărut în nr. 17 al revistei Flacăra, locatarii blocurilor M. 16—17 din str. Buzoeni nr. 11, sector 5, cititori ai acestei publicații, transmit calde mulțumiri pentru cele câteva rînduri elogiase, adresate gospodarilor din cele două blocuri, privind modul în care acționează pentru ca spațiul din jurul blocurilor să fie bine întreținut și să arate cit mai frumos.

În parte lucrurile stau așa

cum le relatează redactorul Dan Mucenic în articolul sus-amintit. Spunem în parte, fiindcă aici sînt multe lucruri de pus la punct atît de către locatarii dar în primul rînd de către unele organizații socialiste care au realizat imobilele, au sistematizat terenul din jur cit și de către ICRAL Cotroceni — proprietarul imobilelor.

Concret despre ce este vorba. 1. În subsolul blocului M-46, ca urmare a unor defecțiuni la instalația de apă menajeră, a neexecutării umpluturilor de pămînt și nerealizării pantei de scurgere s-a acumulat o mare cantitate de apă, inundînd conductele de termoficare și de alimentare cu apă potabilă. Ca urmare a acumulărilor de apă din subsolul blocului, apartamentele dispuse la parter sînt într-o avansată stare de degradare, insuportabil de locuit. Totodată, apa menajeră, acu-

mulată în subsolul blocului, constituie sursă de infectare a apei potabile și de infestare cu țînțari.

La ultima sesizare scrisă, înaintată atît la A.C.N.-5 cit și la ICRAL Cotroceni încă din luna martie nu am primit nici un răspuns. Prin intermediul d-voastră, dorim să întrebăm pe directorii celor două organizații socialiste și poate au amabilitatea să răspundă, dacă au cunoștință despre Legea nr. 1/1978 privind activitatea de rezolvare a cererilor, reclamațiilor și propunerilor oamenilor muncii, de obligațiile ce le revin în acest sens și cum au acționat în cazul de față.

2. La ambele blocuri, ca urmare a executării necorespunzătoare a lucrărilor de hidroizolație, apartamentele dispuse la ultimul nivel s-au degradat datorită infiltrației apelor pluviale. Locatarii acestor apartamente

au sesizat constructorul — A.C.M. 5 — încă din anul 1985, însă pînă la această dată constructorul nu a luat nici o măsură, recomandînd locatarilor în cauză să adune mîrgăritarul de pe terasă și să aștepte o ploaie puternică, după care să fie chemați pentru a face constatare la fața locului.

3. A.C.M. 5 nu a executat tro-tuarul de protecție inapoi blocului M-46 și M-47 scara 2.

4. Potrivit proiectului de amplasare a blocurilor inapoi acestora era prevăzută realizarea aleilor din beton și a unor parcuri auto.

Lucrările la aceste obiective au fost începute în vara anului 1985 însă nici pînă la această dată nu au fost finalizate.

Atît parcare auto cit și aleile nu au fost realizate la dimensiunile prevăzute în proiect, iar la suprafața realizată nu s-au montat bordurile de

protecție. De asemenea, nu s-au realizat suprafețele betonate din alei la ușile ghenelor de gunoi.

Pe spațiul de parcare betonat, ICRAL Cotroceni, S.G.L.-1 a amplasat două baracamente ocupînd în totalitate parcare. Pe lîngă faptul că cele două baracamente ocupă un spațiu care are o destinație bine stabilită, prin aspectul lor constituie sursă de degradare a zonei.

Ca urmare a lucrărilor de sistematizare executate inapoi celor două blocuri, a rezultat o mare cantitate de pămînt și moloz care nu a fost evacuat nici pînă în prezent.

Iată principalele stări de lucruri negative din zona celor două blocuri, care ne-au determinat să vă scriem. Cu mulțumiri!

IOAN ZĂPOR, președintele
asociației de locatari

Macaraua vie

— Bună ziua, Nicu Vlad, și felicitări! Cum se simte un proaspăt triplu campion european?

— Chiar așa, proaspăt (fostul campion, Dragomir Cioroslan, secretarul federal adjunct care a mijlocit acest dialog, ride).

— A fost greu?

— Să socotim: 187 la smuls și 230 la aruncat, cite kilograme fac?

— 417,5, deci numai ușor n-a fost!

— Putea fi și mai bine. Anul trecut, la finala Cupei mondiale de la Monte Carlo, am ridicat la total 420. La europene, la Karl Marx Stadt, am rămas dator la smuls, unde am realizat sub cele 190 de kilograme de la Monte Carlo. Am încercat la 192,5, dar am ratat cu puțin (Cioroslan: și din cauza podiumului, care nu era bine strins).

— Cum, necum, l-ai întrecut pe sovieticul Popov, care te bătuse acum două luni la Cupa „Drujba”, la Volgograd, cu 20 de kilograme! Mai complicat a fost, dacă am înțeles bine, la aruncat, da?

— Ridicasesm 222,5 din prima, asigurându-mi aurul la total, așa că am cerut, pentru încercarea a doua, 230. N-am izbutit, drept pentru care Popov, care mă aștepta, s-a înscris la 232,5, sperând că voi rata și ultima încercare. Mi-a venit deci tot mie rîndul, sovieticul urmînd să intre la sfîrșit. Cert e că am încercat timpul și am ridicat bara de la pămînt cînd ceasul de control arăta 1!

— Adică?

— Mai aveam o secundă și arbitrii ar fi declarat încercarea mea depășită! Mi-aduc aminte că, pe cînd îmi prindeam cen-

tura, Andrei Socaci a strigat din sală „Nicule, mai ai 4”, l-am auzit și nu știam ce să cred?! În picioare, publicul scanda „schnell, schnell”, iar eu, mai degrabă nedumerit, m-am opinit peste bară și... hopa sus!

— Cît timp trebuie ținută haltera deasupra capului, 3 secunde, 5?

— Nu există nici un barem. După ce ea e fixată, cu brațele întinse perfect, arbitrul face semnul de coborîre. O sirenă anunță reușita și se mai aprinde și o lampă.

— De ce e nevoie de atîtea avertizări?

— Pentru că, din cauza concentrării, uneori, băieții nici nu aud, nici nu văd.

— Dar tu?

— Eu, da (Cioroslan iar ride: lui nu i se rupe niciodată filmul).

— N-a urmat încercarea lui Popov?

— Ba da, dar sovieticul nici măcar n-a clintit bara. El mizase totul pe eșecul meu la 230 și nu i-a ieșit!

— Sportul acesta e, probabil că știi, teribil de telegrafic. Prim-planurile dezvăluie tot, fiecare crispă, fiecare suris. Unii, cînd se îndreaptă spre bară, vorbesc singuri. Ce-și spun?

— Probabil că se încurajează. Fiecare are metoda lui.

— Tu cum procedezi?

— Mă concentrez la maximum și, totuși, nu pierd legătura cu ce-i în jur.

— Ce înseamnă că te concentrezi?

— Îmi imaginez mișcarea care urmează. O desfac, smucitura, răsucirea brațelor, așezarea tălpilor și așa mai departe.

— Ce-i cu tăpile, ele ce rol mai joacă?!

— În finalul mișcării, corpul și haltera trebuie să se găsească în același plan, iar tăpile trebuie să fie alinate. Dacă un picior e cu 3-4 centimetri mai în față sau mai în spate, nu ți se validează încercarea.

— Dar cînd apuci bara, ce simți?

— Nimic special. Ba poate da, o eliberare. Nu știu cum să explic: ca o lumină. Nu dinafară, dinauntru.

— După ce te-a văzut la televizor, un prieten mi-a dat telefon și mi-a spus: scrie despre Nicu Vlad, e o forță, o macaraua vie, știi cit a ridicat? Nu știam, drept pentru care m-a lămurit: 12 canistre mari cu vin! Lăsînd gluma, asta a fost performanța, dar ce se ascunde în spatele ei?

— Muncă, multă muncă. Numai în cele 18 cicluri de antrenament dinaintea europenelor, am ridicat 3 600 tone.

— Cît? ! 3 600 000 de kilograme? ! Imens? !

— Altfel n-aș fi urcat pe cea mai înaltă treaptă a podiumului. (Cioroslan îmi soștește: întrebați-l de ce nu se află în vacanță?).

— Nicule, n-ar fi trebuit să te odihnești un pic după victoria de la Karl Marx Stadt?

— Așa mi-a zis și nea Fane. (Cioroslan: antrenorul Ștefan Achim, cu care se pregătește la Steaua și la lot), să mă duc cîteva zile acasă, la Piscu. Dar eu n-am vrut și am venit aici, la „23 August”.

— De ce?

— Mondialele bat la ușă, cît mai e pină în noiembrie? Vor fi cu atît mai dificile cu cît se vor ține la Sofia, iar bulgarii sînt, au arătat-o și în R.D.G., forța numărul 1 în haltere. Am obligația să mă prezint cît mai bine, de-aia l-am și refuzat pe nea Fane. Nu mă duc, i-am spus, de marți (n.n. discutăm duminică), încep treaba pentru mondiale.

— Nu ți-e dor de-acasă?

— Ba da, dar nu s-o mișca Piscu din loc?! O să le pară rău la toți, după Los Angeles au venit la Otopeni cu mic, cu mare, în frunte cu primărița, tovarășa Năstase, dar cel mai rău o să-i pară bunicului. El e primul meu suportor, cel mai infocat, stringe toate zărele unde se scrie. fie și un rînd, despre mine. Are simpatii printre halterofili, ba îmi mai dă cîteodată și sfaturi!

— Cîți ani are?

— 81, dar arată de 50. Merg pe jos de zici că fuge! Cînd mă duc pe acolo, adună jumătate de sat și se fâlește. Că Nicu a ridicat așa, că bulgarul a intrat la

atît, că una, că alta. Uneori îl contrazic, dar să nu credeți că nu mă pune la punct: taci mă, ce știi tu, tu ești tinăr?!

— Chiar așa, cît de tinăr?

— Voi implini 23 de ani la 1 noiembrie.

— Ce-i mai greu, Nicule, smulsul sau aruncatul?

— Tehnic, smulsul e mai pretențios. E probă de viteză, te încordează ca un arc. (Cioroslan nu se abține, completînd: azi, nici un halterofil din lume nu are ușurința lui. Mișcările pe care le face Nicu sînt naturale, firești). La aruncat, te mai ajută de piept, la smuls nu, n-ai decît brațele și, înaintea ta, bara. Care pe care.

— De regulă, nu prea porți centură, așa-i?

— Rareori și numai la aruncat. La smuls, porcă mă împiedică.

— Care e rostul ei?

— Se zice că unora le dă senzația de forță. Oricum, stringe, te face să te simți mai sigur.

— Nu și ție? Auzi ce spune profesorul Cioroslan, că tu și bulgarul Șalamanov ați fost „capetele de afiș” ale europenelor, ce zici?

— Profesorul e amabil, dar adevărul e altul.

— Care e adevărul, Nicu Vlad?

— Că noi, românii, cu 10 medalii, între care 4 de aur, punînd-o și pe cea obținută de Andrei Socaci, la 75 de kilograme, i-am pus pe toți pe gînduri. Bănuiau ei c-o să venim tare, dar nici chiar așa (n.n. obiectivul federației a fost 5 medalii).

— Cum explici acest succes, cel mai prestigios din istoria halterelor românești?

— Am muncit mult și ne-am văzut de treabă. Iar nea Fane, fost halterofil și dînsul, om care a mincat această piine, a știut cum să ne ia. A drămuț totu: efortul, dar și destinderea.

— Tu cum te distrezi?

— Ascult muzică și casc gura la video. Pină pe la 10 însă, apoi mă culc.

— O țigară mai merge?

— Dar o bere?

— Nici pomeneală. Stau în cameră cu Petre Becheru și se stie: la noi fumatul e interzis! Pe unii îi pofim afară, iar pe cei mai tineri îi luăm la goană! În alte sporturi, poate mai merge să calci alături, dar aici nu. Haltera nu poate fi mințită.

— Iartă-mi curiozitatea: ce simți cînd, neputînd s-o ridici, dai drumul halterei?

— Nu-i dau drumul, o scap. Uneori, încordarea e atît de mare încît nici nu te lămurești c-a scăpat. Abia zgomotul din podium, produs de căderea ba-

rei, te trezește la realitate.

— N-aș fi zis.

— Publicul n-are cum să vadă toate astea. (Cioroslan: tensiunea e în interior. Ca să câștigi, trebuie să stăpînești perfect regulile și autoreglajele organismului).

— Altfel, cum sînt halterofili?

— Băieți buni, prietenoși. Fără excepție, comunicativi. Deși, peste un ceas, două devin adversari, ei se încălzesc împreună, își pun unul altuia discurile, ba uneori mai ies și la o plimbare.

— Tu concurezi la categoria 100 de kilograme. Măninci mult?

— Normal și fără mofturi. Aici, la „23 August”, de pildă, mîncîc cot la cot, și la fel, cu Daniela Siliivas, care n-are nici jumătate din greutatea mea! Doar acasă cînd merg, cer fasole și, mai rar, mazare.

— E adevărat că și fratele tău Ștefan face haltere? Cîți ani are? Îți calcă pe urme?

— Are 18 ani și e la Rapid (a ocupat locul 3 la 75 kilograme, adaugă Cioroslan), iar părerea mea e să muncească. Dacă va munci, va ajunge.

— Ai terminat liceul, ce urmează?

— Examenul la I.E.F.S., pe care îl prepar în paralel cu mondialele. Pe Socaci și pe Urdaș, care vor da și ei, îi cam îngrijorează biologia, dar mie, nu e-ăs face pe deșteptul, nu mi se pare chiar de speriat. Să abia, să zic, 150 de kilograme, ori eu, am dovedit-o, pot mai mult!

— La nici 23 de ani, ai un palmares pe care l-ar invidia orice sportiv: campion olimpic, triplu campion mondial și cvintuplu campion european, socotînd că și în 1985, la Katowice, ai dobindit două titluri. Unde vrei să ajungi, zău așa, Nicu Vlad?

— Nu voi avea liniște pină cînd nu voi trece toate recordurile lumii pe numele meu! Sînt pe lîngă ele, le simt, poate că la Sofia le voi doborî.

— La cît se cifrează recordurile?

— La smuls 200, la aruncat 241,5 și la total 440 de kilograme. Primul și ultimul sînt ale lui Zaharevici, care a trecut la o categorie superioară, aruncatul îi aparține lui Kuznetov. Ele reprezintă, ca să spun așa, tînta mea imediată.

— După care?

— Jur să-mi iau 10 zile libere! Și-abia apoi, odihnă, voi arăta cu adevărat ce pot (Cioroslan ride de-a binelea)!

— OVIDIU IOANȚOIAIA ■

RAPID 1000

Una dintre cele mai populare echipe din fotbalul nostru, Rapid București, a trăit duminică un frumos jubileu: partida cu numărul 1000 în divizia A. Spre lauda lor, și spre satisfacția miilor, zecilor de mii de suporteri, jucătorii Rapidului (echipă înființată în vara lui 1923, sub denumirea de Asociația culturală și sportivă C.F.R.) au ținut să onoreze meciul 1000 printr-o victorie, ba încă printr-una deosebit de prețioasă, 3-1 cu Sportul studențesc. Indiferent de numele purtate de-a lungul timpului (C.F.R., Locomotiva), indiferent de poziția în clasamente, Rapid a însemnat, fără excepție, e „pată de culoare” în fotbalul românesc, fiind purtătoarea de cuvînt a dragostei și nădejzilor ceferiștilor din Giulești și de mai departe, scriind una dintre cele mai captivante povești ale balonului rotund, cînd veselă, cînd tristă, totdeauna emoționantă. Ne face plăcere ca, din acest colț de pagină, să urăm Rapidului La mulți ani și cît mai multe bucurii!

La peluză

Se naște legenda

Trecînd pe lîngă Băloani, care se apucase cu miinile de cap, Helmuth Ducadam i-ar fi spus: Lasă, nea Loți, nu fii supărat. Salvez eu meciul! În avion, și mai tîrziu pină în clipa începerii meciului, Lăcătuș ar fi susținut: Nu uitați, primul gol îl voi da eu!... A fost nevoie să se joace 120 de minute, să fie ratate două lovituri de la 11 metri ca să se împlinească profeția septarului stelist care, dacă ar fi fost schimbat cu Radu Il... Chestie de inspirație. Radu a fost pe bună dreptate supărat că experienței lui de joc i-a fost preferată schema prestabilită în executarea loviturilor. Emerich Jenel i-a răspuns: Tu, Iordănescu și Iovan sînteți artileria grea pentru momentele decisive de la urmă. Cel de-al cincilea penalty urma să fie executat de Bărbulescu. O personalitate de la tribuna oficială s-a mirat că se renunță la ultima lovitură. Cineva din anturajul apropiat ar fi observat: E mai bine așa. Ce-ați vrea? Să fie trei la zero? Înainte de executarea loviturilor decisive, Ducadam a promis că va apăra trei lovituri. Punct ochit, punct lovit și încă ceva pe deasupra. Se spune că cineva mai nimerit pentru a treia încercare, decisiva, în afara lui Lăcătuș nu exista. Se aduce ca argument faptul că după ce a înscris, Lăcătuș nu a folosit nici măcar obișnuita explozie de bucurie: i s-a părut firesc. În termeni eleganți, extrema Stelei e înzestrată cu focul sacru. Se afirmă, iar eu cred că este adevărat, că nici un jucător stelist nu s-a îndoit de victorie. Și se adaugă: O nebunie care a făcut ca în întreaga campanie totul să se îplinească, o nebunie frumoasă fără de care per-

formanța nu este posibilă. Imobilismul de sfînx al chipului lui Ducadam, emblematic pentru întreaga echipă, confirmă. Harul pogorit peste toți componenții ei nu s-a risipit pină în ultima secundă a meciului. Și așa mai departe.

Iată cum performanța echipei Steaua obligă fotbalul românesc la un efort colectiv care să nu lase nefructificată această șansă a instalării noastre în loja oficială a lumii fotbalistice. O izbîndă nepermanențată, neconfirmată, se întoarce împotriva ei. Făcîndu-ne fericiți, steliștii ne-au scos în vitrina cu trofee a Europei. Toți ochii sînt ațîniți asupra noastră. Fiîndcă Steaua, brava noastră campioană, n-a ieșit doar victorioasă într-o bătălie. Ea a impus un stil, o concepție, o mentalitate. Mentalitatea care a fost însoțită de cîrtoiri de-a lungul drumului său lung și anevoios dintre chiar vocile care astăzi o aclamă sincer. Cîți dintre ei vor ști să se identifice cu ceea ce se află dedesubtul strălucirii ei: putere de sacrificiu, știința de a disloca inerții și prejudecăți, tăria de a rezista aparențelor nefavorabile într-un moment sau altul? Steaua aparține avuției naționale nu prin victoria din finala de la Sevilla, ci prin tezaurul de experiență, de muncă, de credință, care poate fi asimilat la nivelul întregului fotbal. Sevilla, privită deci nu ca pe un pisc, ci ca pe un început de drum defrișat de toate succesele care i-au premers.

— NICOLAE CRISTACHE ■

P.S. Am fost duminică în sala Floresca să revăd echipele de baschet al căror joc m-au încîntat atîta în urmă cu cîteva săptămîni și am reținut pentru dumneavoastră un buchet de junioare ale căror nume, numă îndoiesc, vor circula miine pe continent, via Cluj-Napoca și București: Aurora Dragoș, Ildiko Manasses, Marica Vigh și Roxana Ștefan.

Simple note

Drumul de la Sevilla

Nu întodeauna reușesc, în spațiul ce-mi este rezervat în coloanele „Flăcării”, să spun în aceleași însemnări dedicate subiectului la care m-am oprit tot ce am a spune.

Și revin de aceea în completare — cum am mai făcut-o și în alte circumstanțe — la memorabila victorie de la Sevilla, extrăgînd din ea, ca să le notez aici, observații, concluzii, învățăminte. Pentru că ele mi se impun cu o stringență necesitate, dîncolo de stările de extaz și de euforiile trăite, peste emoții și peste laurii care au încununat finalmente pe eroicii componenți ai Stelei, recunoscuți unanim ca atare.

Două echipe din două țări latine practicînd incîntătorul, deschisul și spectaculosul fotbal latin, într-o alură ametoare debordantă, vijelioasă, disputîndu-și cu dăruiri absolute și cu o înverșunare îndrăcită — în lăuntru limitelor celei mai perfecte sportivități — ispititoare miză a întrecerii. Și nu știu dacă deliberat sau printr-o coincidență a sorților arbitrajul partidei a fost asigurat la cel mai ireproșabil nivel de trei francezi — deci tot latini — ca să avem pină la urmă și prin lupta infernală din teren și prin conducerea ei un festival integral al latinității.

Și după istovitoare și încheiatele două ore de joc, nici una din echipe, nici Steaua, nici F.C. Barcelona, nu izbutise să dea gol, ceea ce denotă că ambele înaintări au falimentat și că s-au lovit de zidul inexpugnabil al apărării, toate acțiunile lor fiind destrămate sau oprite în embrion și de o parte și de alta.

Că apărările s-au împotrivit cu brio să nu primească gol și că și-au atins țelul propus este incontestabil lăudabil. Un meci însă se câștigă marcind și rolul acesta aparține în principal atacanților care n-au avut o zi fastă, cum s-a putut vedea dealtfel foarte bine și în cîmpul de joc, unde au abundat și pasele eronate și șuturile anemice și fără adresă exactă, cele mai multe în afara spațiului porții. Iar cînd s-a recurs, pentru necesitatea departajării la cea din urmă soluție, adică la loviturile de la fatidicul, primejdiosul și neiertătorul punct de 11 m în care magistralul Ducadam a apărut legendar toate penalty-urile executate succesiv consfințînd triumful nostru succes, înseamnă fără puțință de tăgadă sau controversă că Steaua a recoltat marele trofeu și titlul de campioană a Europei, nu prin travaliu înaintașilor, cum ar fi fost normal, ci prin pivotul de bază și de ultimă instanță al apărării, cum e considerat în fotbal și cum rămîne efectiv portarul.

Nu cunosc impresiile și concluziile cu care s-au întors de la Sevilla antrenorii și tehnicienii Stelei. Cred însă cu fermitate că munca lor trebuie îndreptată cu toată grija și perseverența, cu toată seriozitatea și responsabilitățile ce le incumbă și pe care dealtminteri le-au dovedit și pină acuma, către linia ofensivă a echipei care-i va asigura alte strălucitoare biruinți de răsunset internațional și național și pe care o văd de pe acum realizînd marele și incandescentul event al anului: câștigarea campionatului, pe care după opinia mea nu-l mai amenință nimeni și nimic, precum și a Cupei României, ambele fi-rești după Cupa campionilor.

Îi fac urarea Stelei să izbîndească și-i doresc din inimă să meargă mai departe pe drumul de la Sevilla în toate întrecerile care-i stau și care îi vor mai sta în față.

— L. KALUSTIAN ■

Noii campioni

Divizia A a campionatului național pe echipe mixte a prilejuit în stațiunea Buzias o întrecere cu ușile închise. „Accesul interzis publicului” a fost afișul principal ce a întâmpinat pe doritorii de-a urmări spectacolul confruntărilor dintre cei mai buni sahisti ai țării. Divulgat acum din „secretele” acestei întreceri nu facem altceva decât a puncta anumite aspecte tehnice ale celei mai pasionante lupte sportive a anului, desfășurată în noul regim de concurs aprobat de F.I.D.E., cu timp accelerat de gândire. Pentru prima oară, într-o nouă „formulă” cu 12 echipe, finala celor mai bune formații de club a cunoscut o luptă încheiată pentru rămânerea în divizie. Opt echipe au trăit cu emoție și temere peripețiile și fluctuațiile de situații pe cele 10 mese de fiecare echipă (6 seniori, 2 seniori și 2 juniori) și, până în ultima rundă, au simțit lumina „lanternei roșii” fiind aproape de-a retrograda. Dacă la periferia clasamentului nimic nu era clar, în postura de lideră s-a detașat autoritar echipa „studentilor” de la „Politehnica București”. Niciodată nu am avut o astfel de formație, care să nu dea dreptul la ripostă. Meci de meci viitorii campioni au dovedit că sînt imbatabili și că lupta continuă, de fapt, doar pentru „golaveraj”. Bilanțul excelent al echipei „Poli” București este de 11 victorii din tot atâtea posibile. E adevărat, angrenate în lupta pentru titlul de campion au fost și echipele A.E.M. Timișoara și I.T. București, dar, în momentul „ciocnirilor” directe, ele au pierdut definitiv drumul spre medalia cea mai prețioasă. Fiecare dintre celelalte pretendente a punctat decisiv numai în 9 meciuri, pierzînd altele două. Departajarea pe podium s-a făcut la punctaj egal prin criteriul victoriei directe. Astfel, formația Asociației sportive a Întreprinderii de transporturi București a cucerit „argintul”, iar timișoreni s-au mulțumit cu „bronzul”.

În febrila derulare a rundelor s-a putut surprinde și o echipă fără griji. Cea mai liniștită soartă în campionat a avut-o formația Electromotor — „Medicina” Timișoara, care, după ce a ratat în două meciuri debut șansa spre medalii, s-a instalat pe locul IV aparținându-l cu strășnicie și ieșind din viltoria retrogradării sau a podiumului. La premiera finală ar fi meritat o mențiune specială echipa „Universitatea” București pentru modul exemplar în care și-a redresat situația nefericită din periferia clasamentului urcînd pe locul V. Avea de apărut bunul

nume al unei echipe multiplă campioană. Pentru a lămuri eventualele neclarități aducem la cunoștință cititorilor noștri că fosta campioană „U” București a rămas numai cu numele, jucătorii ei de altă dată fiind astăzi, în marea majoritate, componenții „Politehnicii”. Multă dirzenie au dovedit „Poli” Iași, „Metalul” București, „Petrolul” Ploiești și „Mecanică fină” București care și-au apărut cu succes dreptul la o nouă evoluție în divizia A. Deși s-au străduit să lupte numai pentru victorie (punctarea meciurilor cîștigate făcîndu-se cu 3 p, iar a „egalurilor” cu 1 p!) n-au avut șansa de mare izbîndă formațiile ce au retrogradat „Voința” Rîmnicul Vilcea, „Calculatorul” București (cu cîțiva ani în urmă campioană absolută!) și C.S.M. Electrometal Cluj. Alta ar fi fost ierarhia în clasament dacă locurile ar fi fost decise prin adăugarea de puncte și nu prin puncte de meci. Dar de cînd totalul punctelor înregistrate a trecut la... „golaveraj” și victoria are valoare mai mare decît două egaluri, combativitatea a crescut uimitor. Poate tocmai aceasta este și explicația că opt echipe aproximativ egale ca valoare s-au zbatut în zona retrogradării pînă în ultima clipă.

La masculin titlul de campioană a revenit formației „Politehnica” București cu 39, ea fiind secundată de A.E.M. Timișoara cu 34,5 p și de vechea campioană, formația I.T.B. realizatoarea a 32,5 p. La feminin lupta pentru medalii nu a cunoscut amploarea altor ani. Cea mai bună evoluție a avut-o campioana anului trecut, A.E.M. Timișoara ce a obținut 16,5 p (+9, =2, -0). Pe locul doi s-a chesat „Poli” București cu 15,5 p (+8, =1, -2), urmată de „Electromotor” — „Medicina” Timișoara cu 14 p (+6, =3, -2). La juniori culoarea medaliilor s-a

decis înainte de ultima confruntare. S-au remarcat din nou junioarele Cristina Bădulescu și Smaranda Boicu, autoare de drept a performanțelor echipelor lor. Clasamentul „speranțelor” a fost următorul: 1. I.T. București 18 p, 2. „Metalul” București 15 p, 3. A.E.M. Timișoara 13 p.

Clasamentul general al campionatului național rezervat echipelor mixte consemnat de o brigadă de arbitri (uneori cam neinspirată...) este următorul: 1. „Politehnica” București 33 p — campioană națională (în formație cu: M. Ghindă, V. Stoica, Th. Ghițescu, M. Marin, T. Stanciu, D. Dumitrache, D. Drimer, O. Berechet, G. Călinescu, D. Vlad, M. Pogorevici, E. Polihroniade, E. Ghinda, R. Stegăroiu, N. Mustătea), 2. Întreprinderea de transporturi București 27 p (cu lotul următor: Fl. Gheorghiu, D. Bărbulescu, M. Pavlov, Em. Reicher, I. Armaș, D. Savin, C-tin. Botez, P. Ștefanov, A. Birer, R. S. Milu, M. Teodorescu, V. Ionescu, R. Reicher, C. Bădulescu, L. Chiș), 3. echipa Întreprinderii de aparate electrice de măsurat Timișoara 27 p (M. Șubă, S. Grünberg, E. Mozeș, I. Biriescu, I. Mărășescu, I. Cosma, D. Moise, M. Chiricuță, C. Zetochia, M. Grünberg, D. Nuțu, L. Jicman, I. Chiricuță, L. Caplar, T. Ivan), 4. Electromotor — „Medicina” Timișoara 17 p, 5. „U” București 16 p, 6. „Politehnica” Iași 14 p, 7. „Metalul” București 14 p (punctaj general: 53, 5 p), 8. „Petrolul” Ploiești 14 p (49,5 p), 9. „Mecanică fină” București 12 p (50,5 p), 10. „Voința” Rîmnicul Vilcea 9 p (39 p), 11. „Calculatorul” București 7 p (51,5 p) și 12. C.S.M. — Electrometal Cluj 4 p (41,5 p). Ultimele trei formații retrogradează în divizia B.

MARGARETA MUREȘAN ■

Deși paharul se umpluse

Ceea ce nici un răuvoitor n-ar fi crezut că se poate întîmpla, s-a întîmplat! Îndrumată de o federație ezitantă și îngăduitoare, cu un vicepreședinte (Viorel Moraru) care e și antrenor de club, cu un antrenor (Valeriu Irimescu) care, deși n-a pregătit niciodată o formație divizionară, nu acceptă nici o povăț, activînd (impotriva unei hotăriri a C.N.E.F.S.) și la F.R.R. și la națională, reprezentativa noastră de rugby a pierdut și meciul cu Tunisia: 15-17!! Au mai existat infringeri, vor mai exista, asta e sportul, dar un eșec ca acesta de la Tunisia, în fața unei formații care se găsea la abecedarul jocului cu balonul oval la o vreme la care tricourii își adjudecau (și încă de două ori) titlul continental, e inadmisibil, rușinos și fără precedent. În raport cu el, nici o scuză nu e acceptată, meciul a fost oficial, lotul valid etc, această nouă infingere venind să sublinieze, dacă mai era nevoie, gravul impas în care se află rugbyul nostru, coborînd vertiginos către coada ierarhiilor internaționale.

Nu o dată ne-am exprimat, chiar în această pagină, uimirea și nedumerirea față de maniera plezistă, discreționară în care, sub ochii impasibili ai C.N.E.F.S., așa-zisa federație de specialitate conduce treburile rugbyului. Noi am spus, noi am auzit, C.N.E.F.S. pîrînd surd la critici și sugestii, incapabil să ia vreo măsură, să reintroducă în aria respectivei discipline atmosfera de muncă, de ordine și disciplină în stare, singura în stare, să readucă rugbyul românesc la ținuta de altădată. Oare de cite partide pierdute, ne întrebăm și întrebăm, mai are nevoie C.N.E.F.S. pentru a înțelege, în sfîrșit, că a venit timpul să analizeze în mod lucid, responsabil realitățile din rugby, luînd măsurile care se impun și arătînd ușa celor vinovați?!

ODVIDIU IOANIȚOIA ■

Cînd, cum, în ce condiții se îmbolnăvise Tase de boala aceea teribilă, nimeni nu știa. Bineînțeles că maladia respectivă îl făcea extrem de vulnerabil la destulele pericole care și așa îl pîndesc pe om. Crizele se în-deseră în ultimii doi ani, poate și ca urmare a consumului deloc măsurat de alcool. În timpul trecerii șoselei, de la depozitul de care răspundea la sediul unității, aflat vizavi, omul se prăbușise pe asfalt și începuse să se zbată inconștient la tot ce se întîmplă în jurul său. Vehiculele îl fereau, iar trecătorii, care cunoșteau formele de manifestare a bolii, știa că nu pot face nimic pentru a-l ajuta și plecau mai departe. Li se citea pe față un sentiment de tristețe, de milă, de neputință. Femeile își trăgeau odraslele de mină, nelăsînd copiii să privească omul căzut. „Hai mamă, asta nu-i de văzut pentru un copil”. Bărbatul care se zvîrcolea jos, reprezentă pentru copii un mister, cu atât mai mare, cu cit, peste scurt timp se întîneau cu omul respectiv, perfect normal, vorbind și rîzînd cu prietenii și cunoscuții lui. Boala lui” nea Tase, cu manifestări tot mai dese, era un subiect de discuție și pentru șefii acestuia. „Are o gestiune de milioane. Închii-puieți-l căzut, inconștient, în timp ce în depozit poate pătrunde oricine. Ori, altă ipostază! Nu-i voie de fumat în depozit, dar nea Tase mai trage cite o pipă. În timp ce e

prăbușit la pămînt și se întîmplă să fie singur, mai are el controlul țigării, cu care criza l-a surprins în mină?” „Analizînd lucrurile la rece, spuse cineva, un asemenea om ar trebui pensionat medical”. „Tase are însă patru copii destul de mărunt, știți doar că prima soție l-a părăsit, și mai are doar un an pînă la pensionare. Niciodată, la nici o revizie n-a ieșit lipsă mîncăr un singur leu. Situația nu e deloc simplă. Să

Cronica șoselei

o lase mai încet cu băutura, da, asta îi putem însă spune”, conchise șeful unității, un om care arăta cam de 40-45 de ani, dar în realitate avea 53. „În plus, Marine (contabilul șef al unității), te rog să treci mai des pe la depozit, lucru care de fapt e valabil și pentru noi toți ceilalți, ținu dînsul să sublinieze, așa ca o măsură suplimentară de prevenire”.

Se întînea aproape zilnic cu vărul său, șofer pe o autobasculantă dintre acelea gigant, dimineața cînd amîndoi se îndreptau spre serviciu. Aveau loc între ei, de regulă, convorbiri scurte, ca între oameni conștiențioși care se grăbesc să nu întîrzie la muncă.

„Nene Tase, de mult vreau să-ți vorbesc. N-am îndrăznit pînă acum. Subiectul e delicat, eu is mai mic ca mîta cu 10 ani și... ce să mai lungesc vorba, mi-a fost jenă. Fiînd însă o problemă care te interesează, ar fi o lașitate din partea mea să nu dovedesc franchețe. Măa ești bolnav, nu?” „Da, vere, din păcate. Chiar azi dimineață am avut o criză. Nu mi s-a întîmplat asta niciodată de față cu cei mici. S-au speriat, au in-

Ce să le spunem celor mici?

ceput să plîngă în hohote. Nevastă-mea se străduia să-i îndepărteze și nu reușea. „Tata moare și tu nu ne dai voie să-l ajutăm”, strigau ei. M-am ridicat de jos sleit de puteri, stors parcă. Ei încă mai plîngeau înăbușit, iar Mădița încerca să-i calmeze. Ce explicații să le dau copiilor în asemenea situație? Mi-am luat haina și am plecat spre serviciu. Pe fețele copiilor se citea nedumerire, mirare, amestecate cu mîhnire. Nu înțelegeau probabil cum tatăl lor, care gîndea că e pe moarte, să se ridice de jos și apoi bine mersi să plece la muncă”. „Îmi pare rău pentru tine, Tase, tocmai de aceea aș vrea nu să te previn, ci să te

rog. Ai mai multă grijă de tine și indirect de ai tăi!” „Nu înțeleg ce vrei să spui cu asta, zise omul puțin contrariat. Ce fac eu rău? Gestiunea, lucrul cel mai important, e în perfectă ordine!” „Bea mai puțin, Tăscică, evită mersul pe bicicletă, arată-te doctorului mai des. Știu, boala ta e incurabilă, dar pentru ameliorare tot se mai poate face cite ceva”. Tase puse capul în pămînt și nu răspunde la început nimic. „Ai dreptate,

de mărgăritar. Biciclistul nici nu s-a sinchisit de sunetul strident al claxonului. Și-a continuat mersul șerpuitor, mărînd chiar razele bucelor. Cînd a început să se observe bine îmbăcămîntea omului de pe bicicletă, șoferul și-a dat seama cu precizie că cel în cauză e Tase. „În drum spre casă, a trecut în mod sigur pe la bufet, e crîiș, se vede clar”. Șoferul gigantului micșorase mult viteza și sporise la maximum distanța laterală. Mergea aproape lipit de trotuarul din stînga. Auzînd zgomotul puternic al mașinii, biciclistul s-a întors pentru o clipă spre ea, recunoscîndu-l la volan pe vărul său. „Noroc Sandule, noroc”. În timp ce agita mina stîngă în semn de salut, bicicleta necontrolată a intrat într-un viraj larg care s-a terminat în roata dreaptă spate a autobasculantei. Tase, ca urmare a șocului, a fost literalmente catapultat cu capul sub roata imensă care într-o clipă i-a zdrobit.

„Nu, dumneavoastră, tovarășe Sandu, n-aveți nici o vină. Dimpotrivă, ați făcut totul pentru a evita acest sfîrșit nefericit. În momentul coliziunii mașina dv. era aproape oprită”, a fost concluzia cercetărilor.

„Îmi pare nespuse de rău, că tocmai eu, cu mașina mea, i-am adus moartea vărului meu. Ce-o să le spunem Mădiței, celor mici?”

VICTOR BEDA ■

Comentariul
săptămânii

Pace și dezarmare (XII)

Problemă a tuturor statelor

Amplasarea de noi arme nucleare, în primul rând în Europa, dar și în alte părți ale lumii, a fost prezentată totdeauna de cei care o efectuau ca o acțiune menită să ducă la creșterea securității statelor pe teritoriul cărora are loc instalarea, ca o garanție în plus a independenței acestor state (reamintim că și „războiul stelelor” este prezentat tot ca o garanție de securitate). O examinare atentă a faptelor duce însă la încheierea că o asemenea motivație nu stă în picioare. În prezent în Europa se găsesc aproximativ 13.000 de mijloace de atac nuclear, în stare să lanseze într-o primă lovitură circa 28.000 de focoaie cu o forță care poate să distrugă de câteva ori omenirea. Având în vedere această situație, războiul nuclear este imposibil ca act politic rațional, întrucât el ar duce la distrugerea întregului glob pământesc. Pornind de aici, ce mai poate aduce instalarea de noi arme nucleare, a „eurorachetelor”, de pildă? După cum arăta președintele României, atunci când există arme nucleare în stare să distrugă de mai multe ori întreaga planetă, nu se mai poate susține că un număr de câteva rachete în plus sau în minus ar afecta raportul de forțe între cele două părți. Dimpotrivă, orice noi arme nucleare fac să crească și mai mult pericolul declanșării războiului mondial, a războiului nuclear. Și totuși, în mod paradoxal, în loc ca teribila amenințare a armelor nucleare să fie redusă și, treptat, înlăturată, ea este conștient amplificată, cu imense eforturi financiare, materiale, științifice, umane.

Efectul este invers față de ceea ce se susține de către cei interesați. Căci dacă sporirea arsenalului militar nu duce la creșterea securității, nu oferă garanții în plus în această privință, nu influențează echilibrul de forțe (și așa fiecare parte dispune de cantități uriașe de armament atomic), în schimb această sporire mărește pericolul izbucnirii unui război distru-

gător, mărește deci insecuritatea. Imensa acumulare de rachete nucleare de diferite tipuri, amplasarea lor în diferite zone de acțiuni militare, în special în Europa, continuă lor modernizare și perfecționare tehnologică au dus la creșterea fără precedent a stării de neîncredere în relațiile internaționale, accentuând pericolul declanșării unei catastrofe nucleare. În aceste condiții, instalarea de noi arme de distrugere în masă în Europa nu este doar o afacere a puterilor nucleare sau a țării care acceptă asemenea arme pe teritoriul lor, ci o problemă a tuturor statelor europene, o problemă, pe un plan mai larg, a întregii omeniri.

Lată de ce toate statele continentului au dreptul și datoria de a acționa pentru securitatea lor, care se poate realiza nu prin menținerea și dezvoltarea armelor nucleare, ci prin distrugerea lor, prin trecerea la o politică reală de dezarmare, de pace, de colaborare egală între toate națiunile lumii. Sunt cunoscute și larg apreciate poziția și inițiativele României în această privință. Țara noastră susține — după cum s-a subliniat și cu prilejul întâlnirii româno-sovietice la nivel înalt, care a avut loc recent la Moscova — programul sovietic privind lichidarea pe etape, până la sfârșitul secolului, a armelor nucleare și a celorlalte mijloace de distrugere în masă. Și pentru a izbăvi Europa, ca și întregul Pământ, de pericolul nuclear, este mai actuală ca oricând chemarea președintelui Nicolae Ceaușescu: „Acum, până nu este prea târziu, până nu au început să cadă primele bombe atomo-nucleare, până nu s-a dat drumul rachetelor cu diferite raze de acțiune cu încărcătură nucleară, în numele popoarelor noastre, al viitorului planetei, să trecem peste orice alte considerente, să acționăm pentru distrugerea armelor nucleare, pentru înlăturarea primejdiei unui război mondial, a unei catastrofe nucleare, să facem totul pentru a răspunde așteptărilor tuturor națiunilor lumii”.

ION CODRU ■

În îndepărtatul Vancouver funcționează din începutul acestui mai o ambițioasă cutie de rezonanță a bătațiilor duse pe frontul tehnologic. „Expo '86” și-a îngăduit meritul de a propune meditației chestiuni arzătoare la ordinea zilei în lumea de întâmplări a tehnicii, convocând la fața locului floreaștii de marcă ai genului și lăsându-i să constate singuri cum devine cazul cu o sumedenie de subiecte încinse ale vieții noastre de ieri și de azi și de mine. Preț de câteva luni în cosmosul special creat pentru a stimula concluzii și declanșarea neliniștii, își trimite priviri pe sub sprincene pentru a-și putea mai ușor recunoaște defectele — ca la orice țig de fete frumoase, nu-i așa? — realizări de vîrf ale anilor noștri, căutînd să deducă potecile de urmat în imediatul timp apropiat. Cum în orice aventură un rol esențial îl au reperele „Expo '86” nu s-a sfiit să pedaleze pe această miză, ilustrînd și astfel dorința de a depăși funcția de vitrină pur și simplu, de ghiozdan unde stau alături caietele cu teme la zi perfect rezolvate. Am putut vedea, de curînd, pe casele, imagini din spațiile expoziționale de pe coasta Pacificului și nu mi-a fost greu să înțeleg că o anume undă de romanță nu lipsește din împletitura de pavilioane super sofisticate amplasate în decoruri tratate cosmetic până la pedanterie.

E bine, s-au gândit organizații, să nu fugim de trecutul nostru romantic, dimpotrivă, înarmați cu seturi confortabile de batiste să privim cortegiul

Bătrînul nostru automobil, prieten de nădejde, aducător de multe griji și bătaii de cap, dar și de bucurii pe care numai automobilistul le trăiește din plin, împlinește anul acesta 100 de ani. Despre această luminoasă aniversare am scris cu ceva timp în urmă. Cum însă veacul XXI bate la ușă, ne punem vrînd-nevrînd unele întrebări: Care va fi automobilul secolului viitor? Cum va arăta el, ce fel de energie îl va pune în mișcare? Specialiștii au început deja să se pronunțe, unele din păreri lor fiind înfățișate în cele ce urmează.

În prima sută de ani a existenței sale, automobilul a fost dotat în principal cu motor cu ardere internă, folosind drept carburant benzina, deși din cele mai timpurii stadii ale existenței lui s-au făcut experiențe cu motoare electrice și cu motoare cu aburi. După declanșarea la începutul anilor '70 a crizei petrolului, interesul pentru surse de energie care să constituie o alternativă a benzinei a crescut simțitor. Chiar dacă rezervele de țitei nu se vor epuiza în tot secolul următor, cum spun astăzi, după spectaculos reviriment în ceea ce privește prețul petrolului, specialiștii, există toate motivele să ne luăm, cu timpul, rămas bun de la motorul cu benzină. Acest motor este

zgomotos, otrăvește mediul înconjurător și rămîne în pană cînd ți-i lumea mai dragă. Și cînd de repede ar porni, în diminețile umede și friguroase, o mașină care nu are carburator și bujii! Dar cu ce să înlocuim benzina? N-ar fi imposibil ca răspunsul să-l dea o minuscule capsulă cu combustibil atomic, care să

tehnicilor aceste minusuri ale bateriilor electrice vor fi înlăturate. În loc de a ocupa cca mai mare parte a spațiului sub capotă sau în portbagaj, cum se întâmplă astăzi la automobilele electrice experimentale, acumulatorii vor fi amplasați pe podeaua mașinii. Ei vor fi plați și compacți. În condițiile folo-

tolii, pe care se vor putea așeza opt oameni. În ceea ce privește bagajul, el va fi amplasat în despărțiturile din față și din spate.

Mutații se vor produce și în legătură cu estetica, cu aspectul exterior. Vor dispărea ștergătoarele de parbriz, întrucît toate geamurile mașinii vor fi făcute din sticlă neaderentă, de pe care apa se va scurge fără s-o ude, ca boabele de mercur. Nu vor fi necesare nici toba, nici țeava de eșapament. Ca urmare, se vor îmbunătăți și caracteristicile aerodinamice, iar consumul de energie va scădea. Forma ideală pare a fi cea de picătură. În ceea ce privește conducerea, ea va fi cu mult mai ușoară, întrucît automobilul va fi înzestrat cu radare care vor acționa automat frîna în cazul micșorării distanței față de vehiculul din față. Se speră că în felul acesta șoselele vor fi izbăvite de flagelul „ciocnirilor în lanț”, cînd se accidentează simultan mai multe mașini. Senzori speciali vor preveni pe șofer și asupra pericolului de ciocnire în cazul deplasării în marșarier. Caroseria va fi mai curînd din plastic, iar sasiul din aluminiu.

ION D. GOIA ■

Automobilul secolului XXI

ajungă timp de un an și chiar mai mult (cu condiția să n-o ia razna cu radiațiile). Sau va trebui, poate, să ne întoarcem la motorul cu aburi? Ziarul londonez „Times” scrie că mai realist este să presupunem că automobilul viitorului va fi electric. În prezent, crearea și folosirea lui este temporizată din cauză că acumulatorii sînt foarte grei, foarte voluminoși și trebuie încărcăți sau schimbați cam la fiecare 60 de kilometri. Dacă asemenea condiții sînt satisfăcătoare pentru autocare și pentru autocamioanele grele, ele sînt stînjitoare pentru automobile. Se poate și spera că o dată cu progresul științei și al

sirii motorului electric, vor dispărea, se-nțelege, și benzinarile, în locul cărora vor funcționa stații de încărcare. Această operațiune nu va dura mai mult decît durează astăzi umplerea rezervorului cu benzină. Este posibil, de asemenea, ca viitorii acumulatori, în loc de a fi încărcăți, să fie schimbați rapid. Nu va fi necesar nici un sistem de forță unic: fiecare roată va avea propriul ei electrotor, care nu va ocupa mai mult loc decît frînele de disc. Frește, nu vor mai fi necesare nici ambreiajul, nici cutia de viteze. Automobilul va deveni mai spațios, avînd probabil, în loc de două, trei rînduri de fe-

Figură marcantă a feminismului vest-european, scriitoarea militantă, admirabilă memorialistă, Simone de Beauvoir a strălucit în oricare dintre faptele vieții ei de excepție, care rămîne un exemplu pentru orice om de cultură, pentru orice intelectual al acestui secol XX. „Castorul” — cum era supranumită printr-un joc de cuvinte bazat pe similitudinea dintre pronunția cuvintelor Beauvoir și beaver (castor, în limba engleză) — a fost, alături de filozoful existențialist Jean-Paul Sartre, „implicată în toate luptele stîngii, un scriitor revoltat împotriva ideilor de-a gata și nedreptăților, tradițiilor burgheze și ordinii sociale prestatibile”, se relevă într-un comentariu al agenției France Presse, consacrat recentei ei încetări din viață, la vîrsta de 78 de ani.

Nimic nu predispucea pe tinăra fată provenind dintr-o fami-

lie burgheză, să participe îndeeaproape la luptele și frămîntările secolului. Războiul a fost marea revelator. Jean-Paul Sartre și ea, uniți printr-un ferm antinazism, au avut în 1943 ideea de a crea o revistă „Les Temps

capital” al existenței ei, una din marile povești de dragoste ale veacului, formînd împreună cu Sartre un „cuplu-far”, unit pînă la sfîrșit, timp de 51 de ani, atît în viața cotidiană, cît și în luptă. „Dacă mi-ar fi spus într-o zi:

Acest cuplu a fost excepțional nu numai prin durată și comunitate de idei, ci și prin mod de viață. De la întîlnirea lor pe băncile Sorbonei — el avea 23 de ani, ea — 20, și amîndoi își pregăteau lucrarea de diplomă în filozofie — Sartre și Beauvoir si-au vorbit cu „dumneavoastră”. Și în afară de o scurtă perioadă după război cînd au împărțit aceeași cameră de hotel, ei nu au locuit împreună. „De ce să stai sub același acoperiș cînd lumea era proprietatea noastră comună?”, spunea Simone. Dorînd să-și păstreze spiritul critic pînă la sfîrșit, Simone de Beauvoir rezuma astfel militanșmul ei: „Mă pronunț pentru sprijinirea din toate forțele a stîngii atunci cînd ea este amenințată. Este ceea ce marea scriitoare a făcut pînă la sfîrșitul vieții ei.

ROMEO NĂDAȘAN ■

„Castorul” nu mai este!

Modernes”, care va populariza o nouă manieră de a gîndi și a acționa.

„Cea mai mare reușită din viața mea este Sartre”, spunea ea. Simone de Beauvoir a trăit, de la întîlnirea sa în 1929 cu cel care a constituit „evenimentul

ne întîlnim peste 22 de luni și 17 ore pe Acropolis, aș fi fost sigură că îl găsesc acolo exact cînd a spus. Nu concep vreun rău care să-mi vină din partea lui, în afară, poate de a muri înaintea mea”, afirma ea în cartea de memorii „Forța vîrstei”.

NEAGU UDROIU ■

ACCENTE
IN LUMEFațetele
apartheidului

Realitatea, așa cum este ea, nemăsluită, din lumea apartheidului a stat în atenția a doi realizatori de film francezi — Martine Laroche Joubert și Maria Louville. Înșelînd vigilența poliției rasiste aflată la vînașoare după străinii ce ar înregistra aspecte din țara în care se moare zilnic sub

gloanțele organelor de reprimare, curajoșii cinești au dat la iveală un film, în mai multe episoade, ce prezintă scene de revoltă a negrilor, familia liderului negru Nelson Mandela.

„Orașul filmului”

În curînd va apărea în China un oraș cu totul și cu totul nou. Este vorba de „Orașul filmului”, prima

așezare de acest fel din țară, amplasată în zona centrală a Changchun-ului și care se întinde pe o suprafață de 24 ha. În incinta noului oraș se vor ridica platouri de filmare, săli de efecte speciale, de prelucrare a peliculelor, de proiecție și expuneri, construcții și amenajări ce reprezintă replici ale vechilor orașe și străzi. Costul construcției, care va fi terminată peste trei

ani, se va ridica la 40 milioane de yuani.

Poveste
„îmbunătățită”

Se pare că aproape tot ce atinge Hollywoodul se transformă în poleială, surrogat. Așa s-a întîmplat și cu povestea „Vrăjitorul din Oz” a scriitorului american Frank Baum, apărută în anul 1900. Cartea care a încîntat generații de co-

pii, de toate vîrstele tocmai datorită veridicității cu care este zugrăvită viața reală a fermierilor americani din sec. al XIX-lea este radical schimbată de transpunerea cinematografică a Hollywoodului. Revista „The Sunday Times Magazine”, care a publicat informații inedite despre viața și opera scriitorului a arătat că „mica fermă sărăcăcioasă, pierdută în preeriile nesfîrșite,

a fost transformată într-un ranch luxos, cu cowboys galopînd și mari cirezi de vite”.

Pictură murală

Zece ani de muncă au fost necesari pentru un strop de frumusețe. Un grup de cercetători francezi a scos la lumină în apropiere de localitatea Soissons, un perete întreg de pictură murală romană. ELENA GRECESCU ■

● Sesizări, propuneri, soluții — un dialog fructuos între cetățeni și autorități ●

■ Sint om al muncii la Combinatul metalurgic din Cimpia Turzii, în calitate de lăcătuș, ne scrie Petru Berna din satul Bolduț, comuna Ceanu Mare, județul Cluj. De ce mă adresez revistei? Familia noastră numără 5 membri; copilul cel mare are 14 ani, iar cel mic doar 4 ani. Soția este casnică, iar eu sint suferind. Din luna decembrie 1985 copiii mei nu mai primesc unele drepturi legale de la cooperativa locală de consum. Asa stind lucrurile, m-am adresat I.C.S. Mixtă Cimpia Turzii, de unde am fost retrimis — a cita oară? — la comuna, pretextându-se că de ei aparțin teritorial. Și, uite așa sint purtat de 6 luni.

■ Consiliul popular al județului Olț răspunde scrisorii lui Constantin Cristescu din satul Rusciori, comuna Scornicești: Cercetându-se cele sesizate, s-a constatat că petiționara prezintă realitatea în ceea ce privește condițiile în care locuiește. Cazul a fost analizat de către Consiliul popular comunal Scornicești și de către conducerea unității de prestări servicii I.P.P.S., stabilindu-se că în cursul lunii mai a.c., să-i fie repartizat un apartament cu 3 camere.

■ Cazul lui Gheorghe Tudose din Aleca Baraj Rovinari nr. 3, bl. Y-3, etaj I, se. 4, ap. 66, Sectorul 4, București a mai apărut în coloanele acestei rubrici. Asociația de locatari răspunde că s-a dispus verificarea chitanțelor C.E.C. cu care sus-numitul își plătește, de altfel, cu regularitate taxele pentru cotele de întreținere. În același context, însăși asociația de locatari solicită acum desființarea conductei de apă potabilă pe care o folosea fostul administrator la udarea propriei grădini. Din partea aceleiași asociații se solicită conducerea IDEB a Sectorului 4 să fie puse în funcțiune automatele de scară cu toate componentele, pentru iluminatul scării cu pricina.

■ Alexandru Silvestru din București, Florea Barbu din comuna Amărăștii de Jos (Dolj), Elena Iordănescu din orașul Tulcea, Steluța Negru din Boldușeni — Grădiștea (Prahova), Eugenia Blasciuc din București, Ioana Olteanu din Balș (Olț) Constantin Talapan din Pitești, Olimpia Negulici din București și mulți alții ne solicită să intervenim la cei în drept pentru a fi programați și consultați la Cabinetul Experimental M.S., Policlinica județeană Brăila, la farmacistul Alexandru Torjescu, în tratarea unor afecțiuni ale pielii. Policlinica județeană Brăila, precum și farmacistul Alexandru Torjescu personal ne răspund că sint primiți toți pacienții, indiferent de planificarea. Pentru o mai bună consultare și tratare a bolilor epidermei sint necesare — sintem incunoscințați — de efectuat unele examene în prealabil, printre care: glicemia, V.S.H.-ul, timolul, hemoglobina, electroforeza, filmogen și sediment urinar.

■ Adresându-se redacției în vederea rezolvării situației lor locative, iată, lui Petru Poperin, om al muncii la revizia de vagoane C.F.R. Timișoara, îi răspunde Consiliul popular municipal Timișoara, care ne anunță că i s-a repartizat un apartament cu două camere în str. Micescu nr. 8, urmînd a perfectarea formalitățile de rigoare cu I.C.R.A.L. Timișoara. De asemenea, Consiliul popular orășenesc Moinești răspunde prompt și favorabil doleanței Elenei Spătaru, în sensul că i-a fost înmînată repartiția pentru un apartament cu două camere în blocul M-2, din str. Vasile Alecsandri din orașul Moinești.

■ În anul 1983 i-am angajat pe Gabor și Ianoș Gherebenos să-mi facă acoperiș din tablă zincată pentru casa părintească din Tăuții Măgheraș nr. 347, județul Maramureș. Pe bază de contract, sub semnătura ambelor părți, am dat avans 15.000 lei pentru procurarea de material necesar începerii lucrării. De îndată ce au primit banii, meșterii nu au lucrat nimic la casă și, cum se vede, au trecut mai bine de 2 ani și nu vor să-mi restituie banii. Prin sentința civilă nr. 2835 a Tribunalului județean Maramureș, Gabor și Ianoș Gherebenos din Tăuții Măgheraș nr. 472, sint obligați de lege să-mi restituie suma de 15.000 lei, dar nici pînă astăzi

acești oameni nu mi-au returnat banii arvuțiți. (Ileana Kătuna, str. Al. Odobescu 4/21 Baia Mare, județul Maramureș). Executorii judecătorești și procuratura județeană trebuic să transpună în fapt această sentință rămasă definitivă.

■ Adresându-se revistei noastre pentru sprijin în vederea obținerii unor locuri de muncă, am primit răspuns favorabil de la Direcția pentru probleme de muncă și ocrotiri sociale a județului Bacău, pentru Georgeta Vandra din comuna Magiștea, care a fost repartizată și încadrată la Întreprinderea de mașini-unelte Bacău; iar Inspectoratul silvic județean Vlcea încadrează pe Ilie I. Ghinea — absolvent al școlii de pădurar silvic — ca pădurar la Ocolul silvic Brezoi.

■ Ilie Pop din comuna Braniște nr. 82, județul Bistrița Năsăud ne scrie că U.J.C.M. Bistrița-Năsăud, mai exact Casa de asigurări sociale și pensii din cadrul cooperativei meșteșugărești, îi trimite somația nr. 3582/1986, prin care este avertizat că este „asigurat obligatoriu”, adică, din oficiu, începînd cu data de 1 ianuarie 1984. Pentru intervalul de timp din 1 ianuarie 1984 — 30 aprilie 1986, este înștiințat că trebuie să plătească suma de 4.900 lei. Intrigat, omul ne scrie că nu a făcut absolut nici un fel de cerere pentru a fi asigurat al cooperativei meșteșugărești și nici nu s-a angajat în vreun fel să fie cotizant al mai sus-numitei instituții bistrițene. Atunci, de unde pînă unde somația scrisă și parafată?

■ Deși s-a mai scris în chiar coloanele rubricii de față, redăm în cele ce urmează punctul de vedere al lui Ion Sorohan din Orăștie, str. Unirii nr. 10, județul Hunedoara, cu privire la proasta calitate a unor chibrituri fabricate de către Fabrica de chibrituri din București. Cetățeanul din Orăștie ne trimite un set serios de chibrituri care nu se dovedesc a fi bune în nici un fel. Din 10—15 bețe abia dacă se aprinde unul. Controlul C.T.C. de la mai sus numita unitate bucuresteană o fi plecat, se pare, la plimbare!

■ Consiliul popular județean Călărași răspunde scrisorii lui Gheorghe N. Stanciu: Este adevărat că la Asociația economică intercooperatistă de prestări industriale Gălbinași au fost angajate două persoane la contabilitate, cum este adevărat că a fost angajat băiatul contabilului șef, Gheorghe Cucu, pe o perioadă de două săptămîni, în probă de lucru, după care s-a transferat la întreprinderea de încălziminte „Progresul” București. Referitor la Tudorache Dumitru, este adevărat că a fost condamnat la doi ani închisoare, în anul 1982, dar în luna decembrie a aceluiași an pedepsa a fost grațiată, fapt pentru care T.D. a revenit în unitate și a fost încadrat pe post de contabil, apoi în martie 1985 a fost numit șef birou A.D.T.

N.N. Iar este adevărat că autorul scrisorii către redacție, Gheorghe Stanciu, a fost nevoit să se transfere, cu data de 7 octombrie 1985, la cooperativa de producție, achiziție și desfacere mărfurilor Frumusea. Să reținem și aspectul deloc neglijabil: Gheorghe Cucu, contabilul șef al mai sus-amintitei asociații, nu a primit nici măcar un avertisment verbal. Nu ni se pare a fi un procedeu prea corect.

■ Mă numesc Gheorghe Lecea, domiciliu în comuna Vladimirescu, str. Progresului nr. 43, județul Arad. Sint om al muncii la I.J.P.I.P.S. Arad. În noiembrie 1985 în ziarul „Flacăra roșie” din Arad se anunța un concurs organizat de către întreprinderea „Arădeana”, pentru ocuparea unui post de tehnician. Ne-am prezentat trei concurenți. După dictarea subiectelor de către un anume Militaru, unul dintre concurenți a scos, pur și simplu, 2 carnete și un caiet și a început să copieze virtos. Tovarășul Militaru a ieșit puțin afară și dus a fost. După 45 de minute a venit un altul să ne strîngă lucrările. Acest nou venit s-a întreținut amabil cu acela care a copiat și din febra conversației am înțeles că discută tocmai formalitățile

de transfer. Atunci mi-am dat seama că totul a fost o mascadă, un examen ca în Caragiule. Sint convins că într-un climat de cinste și corectitudine acel examen nu ne-ar fi lăsat gustul amar al unui relaționism de paradă. Dacă vă stă în puțință, interveniți pe lingă factorii de decizie pentru programarea unui nou examen, de data asta corect.

■ Ion N. Tieu din comuna Vlădești, județul Argeș, ne scrie că cetățeanul Ion B. Bulac din aceeași comună deține ilegal 60 ari de pămînt. Mai mult chiar, dat fiind faptul că nu execută minimum de norme cerut de către Statutul C.A.P. și de către adunarea generală a cooperativei agricole din comuna Vlădești, el nu poate beneficia nici măcar de lotul în folosință. Și totuși, scrie Ion N. Tieu, atît conducerea unității agricole, cit și a comunei, a închis ochii, iar oamenii cirtesc pe seama acestui slab exemplu de gospodărie.

■ Primit de la Direcția județeană sanitară Bacău răspuns la scrisoarea Didinei Fodor: Neregulile semnalate la spitalul municipal din orașul Gheorghe Gheorghiu-Dej au fost analizate cu multă atenție și se confirmă, vinovați făcîndu-se de starea precară de lucru cadrele cu studii medii Ilie Clinciu, Virginia Dăringă și Didina Fodor, cit și medicul șef al laboratorului epidemiologic, dr. Valeriu Filip. S-a propus schimbarea din funcție a medicului Valeriu Filip, iar cadrele sanitare medii au fost sancționate cu mustrare.

N.N. S-a procedat și la transferarea Didinei Fodor la Dispensarul II urban, deși asistența nu solicitase așa ceva. Acesta este procedeu Direcției județene Bacău atunci cînd un cadru medical sesizează unele nereguli dovedite reale? Să vedem ce ne răspunde ministerul de resort.

■ În zilele din urmă multe scrisori sosite la redacție aduc mulțumiri și felicitări echipei STEAUA București, pentru prestația deosebită în finala „Cupei campionilor europeni”, aducînd mult rîvnitul trofeu la București. Este, într-adevăr, admirabil că STEAUA a apărut strălucitoare, în toată marea sa, pe cerul fotbalului european, aducîndu-și o contribuție deosebită la creșterea prestigiului fotbalului și a sportului românesc în general. Să-i urăm deplin succes și în viitoarea cupă intercontinentală.

■ Locatarii blocurilor C din Alea Păstrăvului, cartier Balta Albă, sectorul 3, București, ne informează că, pînă mai ieri, curtea interioară a blocurilor dispusă în formă de „U” era frumos amenajată, ba avea chiar și un spațiu admirabil de joacă pentru cei 45—50 de copii. Acest spațiu a primit însă o cu totul altă destinație. Peste noapte s-a înălțat aici un garaj cu un solid gard protector. Prichindeii din zonă stau acum și privesc gardul semeț, ridicat ca o amenințare, în chiar spațiul lor de joacă. Oare cine a putut da o astfel de nejustă aprobare?, întreabă locatarii și întrebăm și noi, la rîndu-ne, pe cei îndrîțuiți.

■ La intervenția revistei noastre Consiliul popular municipal Dej (județul Cluj), încadrează, cu data de 8 aprilie 1986, pe Florica Grosan, la Secția de planificare Dej: cit privește situația profesională a lui Francisc Kiss, din Cluj-Napoca, într-un ultim efort ne sprijină Consiliul popular județean Cluj: A fost repartizat la mai multe unități, ca de exemplu: Fabrica de mașini de rectificat, Exploatarea minieră Băișor, Combinatul metalurgic Cimpia Turzii, secția Apahida. În data de 29 aprilie 1986 a fost repartizat la Combinatul de utilaj greu Cluj, ca lăcătuș. Mulțumind factorilor de resort pentru sprijinul acordat, sperăm că măcar acum

Fr. Kiss, tatăl a 4 copii, să-și vadă serios de treburi.

■ În nr. 32 (1573) al revistei Flacăra publicăm, în chiar coloanele unei pagini similare acesteia de față, trista poveste a fratilor Ioan Anitan și Dragoș Anitan din Pojorita, județul Suceava. Plîngerile și sesizările lui Dragoș Anitan împotriva fratelui său, Ioan Anitan, s-au dovedit doar în parte întemeiate, ba, mai mult, se vede cit de colo că frații Anitan își poartă simbelele unul altuia. Din documentele existente la ora de față la redacție rezultă că relațiile dintre frați au fost viciate de o brumă de moștenire. Mai rezultă, cit se poate de limpede, că atît un frate, cit și celălalt s-au preocupat sporadic de soarta părinților lor bolnavi și bătrîni, din Pojorita. Acum experimentează proverbul cu paiul și birna din ochiul unuia sau al celuilalt. O poveste tristă și nedorită, ne dăm mai bine seama acum, din care sperăm că frații Anitan să tragă învățămintele cuvenite.

■ Fiul meu se cheamă Mircea Simion și este lucrător la I.R.M.A. Băneasa, aparținînd de Ministerul Transporturilor. Am 57 de ani și sint suferindă, îngrijită fiind din veniturile modeste de cooperatoare agricolă, de către sora mea. De ce mă adresez dv.? Cu stringere de inimă vă scriu (scrisoarea este semnată de Elena Gherghisoară din Videle, str. Progresului nr. 140, județul Telcorman) că Mircea a uitat de mine și numai dorul meu de mamă m-a zorit să vă scriu. Rămăsu sufleteste singură, aștept măcar un gest de omenie din partea aceluia căruia i-am dat viață.

■ La scrisoarea Violetei Văcaru primită răspuns de la Consiliul popular al județului Mehedinți: I.E.L.I.F. Mehedinți a efectuat un canal de evacuare pe un traseu limitrof vetrei satului Gemeni, comuna Dirvari, astfel că apa rezultată din bălțiri va putea fi evacuată la 2,5 km de vatra satului. De asemenea, pentru preîntîmpinarea unor inundații și bălțiri în teritoriul comunei Dirvari unitatea mehedințeană a trecut și la executarea unui canal magistral de evacuare a apei din zonă, după terminarea căruia inundații ca acelea semnalate nu vor mai apărea.

■ Dorința locuitorilor din satele Călinești — Oaș, Lechința, Coca, Pășunea Mare, Gherța Mică, din județul Satu Mare, — între care și numeroși navetiști —, e aceea ca Regionala C.F.R. Cluj să nu construiască halta Muzdeni în apropierea comunei Orașu Nou, ci în locul unde este plasată momentan, la Muzdeni. Aceasta deoarece, pînă la locul preconizat, mai sint de parcurs, pe jos, circa 4 km de drum. În eventualitatea că nu se renunță la ultima variantă — în numele cetățenilor solicită Dumitru Mic, din satul Pășunea Mare nr. 1, comuna Călinești — Oaș — este necesară cuprinderea unei opriri în linie curentă și la Muzdeni, intrucît numărul abonaților și, deci, al navetiștilor din satele oșenești apropiate depășește cifra de 150—200.

■ Din cererile efectuate cu privire la cele relatate de către Ana Usturoi — ne răspunde Consiliul popular al municipiului Drobeta T. Severin —, după cum urmează: Petenta solicită încadrarea ca gestionară la o tonetă de lapte din cadrul I.C.S. Alimentara, unde de altfel a lucrat cu vreme în urmă. Intrucît sus-numita are trei copii și a lucrat, într-adevăr, în urmă cu trei ani la toneta respectivă, într-un timp fiind într-un concediu pentru creșterea și îngrijirea copiilor, s-a dovedit că este îndreptățită pentru ocuparea postului solicitat. Prin urmare, conducerea I.C.L. Alimentara a hotărît reincadrarea Anei Usturoi pe vechiul post.

■ Nicolae Ciutari, str. Mincior nr. 82, Moldova Nouă, județul

Caras-Severin, a cumpărat o pereche de pantofi. După cîteva ore de purtat, pantofii s-au scilciat. De la magazin a fost sfătuit să expedieze pantofii, în colet, unității producătoare: Fabrica de încălziminte „Hușana” din Huși, județul Vaslui. Zis și făcut. Dumitru Mihăilescu, șef birou desfacere, confirmă primirea pantofilor, ba chiar ajută să-i fie expediați alți pantofi păgubașului, însă noii pantofi au rezistat nici mai mult, nici mai puțin, decît cîteva ore, defectîndu-se la fel și ei. Ce să mai credem?

■ Ioan Baias, poet tînăr deosebit de înzestrat din municipiul Satu Mare, ne relatează, într-o misivă pîrînd aerul proaspăt și incisiv al nordului ardelean, despre Eudochia și Ioan Milea, lucrători în cadrul sectorului zootehnic al I.A.S. Dorolț, județul Satu Mare. Familie harnică și la locul ei. Familie cu 14 copii. De la Ștefan Milea, flăcăul cel mare, actualmente instalator de apă la Șantierul nr. 3 izolații București, și pînă la Radu, picul prichindel, care mai trebăluiește, probabil, printre jucăriile grădiniței din Dorolț, familia Milea din Dorolț are, paradoxal, în toate lunile anului născut cite un copil, numai în lunile mai și iunie — nu! Două surori sint gemene. Mama eroină spune tînărului poet și reporter Ioan Baias, că la ea, acasă, spre marea-i satisfacție, ușa se deschide foarte des! Să le urăm tuturor membrilor familiei Milea un viitor fericit, pentru că, realmente, îl merită cu prisosință.

■ Nicodin Gogoasă din Simeria (Hunedoara), Maria Tătaru din Pașcani Ilarie Nichitoiu din Craiova, Lucia Gherman din Carei (Satu Mare), ingenera Cornelia Matei din Ciofringari (Argeș), Ștefira Kecki din Petrosani (Hunedoara), Maria Tătaru din Pașcani (Iasi), familia lui Gabriel Aprotsoaie din Piatra Neamț, medicul Radu Ispravnicu din Lugoj (Timis), s.a. ne scriu că au folosit, cu bune rezultate, extractul de plante CATUROVIN, aparținînd profesorului Călin N. Tureu din Vălenii de Munte (Prahova), în afecțiuni de otită, în eliminarea durerilor și ameliorarea afecțiunilor auriculare.

■ În numele cetățenilor din Lonea, județul Hunedoara, propunem celor în drept, printre care și C.L.D.C.-ului Deva, să revină la măsura nejustificată a desființării librăriei nr. 39 din Lonea. Motivul principal este că o altă librărie se află la 3—4 km distanță — ne informează Gheorghe Scheff, str. 6 August, bl. B, ap. 2 Lonea, județul Hunedoara. Ar mai fi, totuși, și alte motive: în localitate funcționează 4 școli, tar elevii cumpără cărți și rechizite indesebi de la această librărie. Graba cu care se înființează un nou restaurant și ușurința cu care se dezafectează o librărie trebuie, într-adevăr, să dea de gîndit.

■ Dumitru Jiboc, șeful cabanei din Călinești (Tara Oasului), ne înștiință că, în 13 mai a.c., pe la amiază, un cine vagabond nu și-a găsit altceva de făcut decît să prigonească o căprioară din pădurile apropiate cabanei. Rănită cum era, după ce a fost hăituită mai mulți km, căprioara s-a aruncat în oglinda lacului ce străluie intrarea în comuna oșenească. Lacul lung și lat de vreo 4—5 km, practic nu ar fi putut fi străbătut de către vietatea încolțită. Văzînd pericolul, Ioan Borca, Vasile Micu și Vasile Balog au ridicat de îndată ancora vaporului de agrement „Oșanul” și astfel au salvat căprioara și au adus-o la mal. După ce i-au făcut „respirație artificială”, au transportat-o de urgență la medicul veterinar Cornel Gavris, care a suturat-o și tratat-o. Acum căprioara a fost redată pădurii, iar cei trei bravi mateloți au fost felicitati pentru că nu este singura faptă de omenie pe care au semnat-o în vremea din urmă.

Pageină realizată de: DORIN SALAJAN

● „Flacăra” nu ia în considerare scrisorile anonime și nu primește acte originale. Scrieți-ne cit mai concis. Și nu uitați să vă iscăliți. Precizați eventual telefonul unde vă putem găsi. Audiențele se țin zilnic între orele 11 — 14.

NICU VLAD, triplu campion al Europei

Noi, din partea dumneavoastră, i-am oferit o floare. El, cu tandrețe, vă oferă, în pagina 20, un interviu

Fotografie de VICTOR RĂDULESCU ■

Dicționar

Timp de mai mulți ani, un colectiv de cercetători al Sectorului de etnologie și sociologie din cadrul Centrului de științe sociale al Universității din Cluj-Napoca a lucrat la realizarea unui dicționar al proverbelor și zicătorilor populare. Au fost fisate peste 150 000 de texte din volume, publicații periodice, arhive de specialitate, colecții, manuscrise din biblioteci etc. Finalizat recent, dicționarul însumează peste 2 000 de pagini. În cadrul lui

fiecare proverb este reprezentat de o variantă principală, urmată de bibliografia celorlalte cu marcarea răspîndirii geografice a acestora. Lucrarea cercetătorilor clujeni, contribuție importantă la îmbogățirea colecției naționale de folclor, se adresează atât specialiștilor cit și publicului larg.

Enigmă

Automobilistilor amatori de enigme le recomandăm traseul Toplița — Lunca Cernii de Jos județul Hunedoara. La o bifurcație, nu departe de comuna

Capitala a dobîndit în ultimii ani un nou pol al atracției estivale: Complexul cultural-sportiv studentesc Tei. Susținute eforturi materiale și organizatorice, desfășurate cu înțelepciune și consecvență de organizația studenților, au transformat o modestă bază sportivă într-un modern și multifuncțional complex, în care virtuțile peisajului natural au fost benefic amplificate și completate de amenajări dintre cele mai diverse și ingenioase, pe deplin adecvate destinațiilor multiple ale acestui spațiu al tinerilor și stării de tinerțe. Pentru că departe de a fi un teritoriu pasiv de odihnă și recreere, Teiul de astăzi reprezintă o instituție activă, cu un ritm de viață propriu, care cuprinde toate ipostazele complementare ale vieții de student — de la odihnă și destindere pînă la sport și discotecă, de la elevate acte de cultură pînă la importante manifestări naționale sau chiar internaționale. Pentru a face doar cinci minute din fiecare lucru care se poate face aici, interesant și cu folos, ar fi necesare, probabil, cîteva zile încheiate. Această diversitate, mereu proaspătă și la îndemîna oricui se află în complex, este creată și întreținută cu discreție, dar fermitate, astfel încît în orice zi complexul să arate și să pulzeze ca la o

„deschidere festivă“ perpetuată, indiferent de anotimp și sezon, de-a lungul întregului an. Prin această continuitate, „Costines-tiul“ din Tei este nu numai o replică citadină a cunoscutului fiel studentesc de pe litoral, ci și o variantă mai bogată și mai densă în conținut a vieții acestuia.

Recent, Complexul Tei a cunoscut unul din primele sale virtuți ale acestei veri, cu oca-

Sărbătoare în Tei

zia festivităților de închidere a anului sportiv universitar. Dincolo de ce spune „litera“ acestei manifestări, acțiunea găzduită de Tei a fost o veritabilă sărbătoare a tineretii, o expresie comprimată la timpul unei zile a stării de spirit proprii studențimii noastre. Sportul și arta și-au dat întâlnire într-o efuziune de tinerțe și bună dispoziție, încheierea festivă a întrecerilor sportive interstudențești din acest an universitar fiind un excelent pretext pentru ctalarea autenticelor virtuți spirituale pe care le conține frumoasa vîrstă a studenției. Gene-ricul acestor manifestări care

Toplița, vor întîlni o tăblită „indicatoare“ care... nu indică nimic. La dreapta sau la stînga? Aceasta-i întrebarea.

Scriitori de la Dunăre

Dunărea. Nici nu se putea un titlu mai frumos pentru suplimentul pe care membrii Cenaclului „Panait Istrati“ din Brăila, cenaclu care, ca atitea altele în țară, își desfășoară activitatea sub egida Uniunii Scriitorilor, l-au realizat în ultimul număr al revistei **Luceafărul. Dunărea**. Nu numai la Brăila, ci, de la Drobeta-Turnu Severin și pînă la Sulina, în cîteva mari orașe dunărene, un impresionant număr de scriitori — mai tineri sau mai vîrstnici, mai mult sau mai puțin cunoscuți marelui public — hrănesc cu însăși ființa lor marea pasăre a poeziei, adăugîndu-i o frumusețe în plus, un anume ceva pe care doar ei, oameni ai drumului fără pulbere, îl cunosc și-l trăiesc în alcătuirea de taină preschimbată în cuvînt de aur. Nu știu dacă e vorba numai de utopie, dar ce-ar fi, cum ar arăta, ce ne-ai pomenită culoare ar avea o revistă scrisă de la cap la coadă de toți scriitorii orașelor dunărene?! O revistă ce s-ar putea numi, de exemplu, **Dunărea literară**. Dar să lăsăm, cum zice un prieten de-al meu, chiar de pe malul Dunării, utopia. Să revenim, adică, asupra suplimentului **Dunărea** al scriitorilor din Brăila, supliment în care, pe patru pagini întîlnim semnăturile lui Panait Istrati, Miha Dragomir, marii fiu ai Brăilei, dar și ale unor scriitori precum F.N. (inițiale ce nu pot să aparțină decît vrăjitorului de limbă română Fănuș Neagu), N. Grigore Mărășanu, Gheorghe Lupășcu, Mihai Vișoiu, Ioan Stoianescu, Mihail Crama, Aurel M. Buricea, Vasile Ruscescu, Nicolae Arieșescu, Constantin Menagache, Adriana Sitaru, Mih. Lupășcu, Ion M. Dincă și mulți alții. Patru pagini care au măsura depînă a unei grupări literare ce se ambiționează, în sensul frumos al cuvîntului, să continue o glorioasă tradiție cultural-artistică. (Victor Niță)

Cocoșul de Hurez

Între 30 mai și 1 iunie, la câmpingul „Stejarii“ din orașul Horezu, județul Vâlcea, se va desfășura cea de-a XVI-a ediție a Sărbătorii ceramicii populare românești „Cocoșul de Hurez“, manifestare organizată sub auspiciile Festivalului național „Cîntarea României“, și la care vor participa, ca de fiecare dată, mesteri ceramisti din toate centrele de olărit din țară.

au cuprins, practic, fiecare metru pătrat de pe întinderea complexului — „Anii luminoși ai studenției noastre“ — a sintezăi elocvent conținutul lor, marcat, în fiecare din „momentele zilei“, de sentimentele de dragoste și recunoștință față de patrie și partid, cărora, toți cei prezenți le-au dat glas și cu acest sărbătoresc prilej. Imaginea strălucitoare pe care Teiul a avut-o în această zi de mai a repetat „în mic“ strălucirea de gânduri și sentimente pe care tinăra generație universitară a țării le nutrește față de glorioșul nostru partid, față de secretarul său general, tovarășul Nicolae Ceaușescu, astfel încît manifestarea a fost, în întregime ea, un ales omagiu al studenților dedicat mărețelor aniversări ale acestui mai fierbinte. Felicitărilor adresate organizatorilor — Consiliului U.A.S.C. din Centrul Universitar București, în colaborare cu C.M.E.F.S. — le asociem pe cele cuvenite gazdelor acestei manifestări, harnicului și neobositului colectiv de la Tei care a fost și acum, ca în altele rînduri, un amfitrion discret dar omniprezent, asigurînd impecabil tensiunea necesară pe circuitele vizibile și invizibile ale acestei grandioase manifestări studențești.

OCTAVIAN ȘTIREANU ■

Ultima oră

● A fost pus în vânzare noul „Mers al trenurilor“ care va intra în vigoare începînd cu data de 1 iunie.

Dulce — acru

Amatori de dulciuri! Înainte de a intra în cofetăria „Ghiocel“ din Focșani, amînțiți-vă o înțeleaptă vorbă: „prevederea este mama înțelepciunii“. Altfel riscați să vă întoarceți acasă fără prăjituri, vînzătorii de la cofetărie „servindu-vă“ doar întrebarea „Ambalaj aveți?“

● O nouă linie de tramvai în București: 49. Traseul este următorul: Întreprinderea 23 August (poarta 4) — B-dul 1 Decembrie 1918 — strada Liviu Rebreanu — B-dul Iosip Broz Tito — șoseaua Mihai Bravu — șoseaua Ștefan cel Mare — Calea Floreasca — șoseaua Pipera.

● Cu cîteva zile în urmă, la Brăila s-a deschis Expoziția colecțiilor de artă aparținînd muzeului județean.

„Ultima oră“ pe litoral

O veste bună pentru turiștii-automobilisti care se pregătesc să pornească spre mare. În drumul lor spre stațiunile din sudul litoralului vor putea evita centrul aglomerat al Constantei, utilizînd noul pasaj rutier dat recent în folosință în partea de vest a orașului. Pasajul are o lungime de 485 de metri și traversează liniile de cale ferată ale magistralei feroviare București—Constanța din zona Depoului C.F.R. Palas, precum și margie bulevard Filimon Sirbu.

● O știre recentă ne informează că pe litoral au sosit deja peste 30 000 de turiști români și străini. Dacă într-un număr trecut am făcut un scurt popas în stațiunea Eforie-Nord, astăzi vom prezenta cîteva din noutățile cu care Eforie-Sud își întîmpină oaspeții. Au fost întimizezate recepțiile hotelurilor „Capitol“, „Excelsior“ și „Aurora“, hotelul „Riviera“ a fost do-

Vă mai amintiți, cam pe aici era Hanul Galben!

Cine a călătorit mai des pe bulevardul 1 Mai își mai aduce aminte de o clădire scundă, cu un fel de etaj mansardat, ale cărei ferestre ajungeau aproape de pămînt. Situată la întretaiera străzii Dr. Felix cu bd. Banu Manta și cu fața spre bd. 1 Mai, Hanul Galben a fost construit în secolul al XIX-lea de către clucerul Preda, fiind locul de popas al fărânilor veniți de pe marele drum al Tîrgoviștei la București, să-și vîndă produsele.

Hanul avea, după cum scria ziarul „Vestitorul Românesc“ în anul 1850, patru camere și o cuhnie la etaj, în partea de jos cinci încăperi, o circumă, iar în curte, un grajd mare, două șoproane, o grădină întinsă și o vie de 13 pogoane.

După moartea clucerului Preda, hanul a trecut succesiv în proprietatea mai multor persoane. În ziarul „Adevărul de dimineață“ din 1904 aflăm că hanul, „o clădire joasă cu pereții galbeni și acoperămînt de tablă roșie închisă, prelungit cu o

streașină lungă, ce dă clădirii o înfașurare misterioasă“, cuprinde o bacanie, o circumă și o cafenea. Mahalaua Drăcului, care se întindea în spatele hanului, azi nu mai există, cum nu mai există nici Hanul Galben.

Pe locul lor se înalță acum construcțiile moderne ale unui ansamblu de locuințe ridicate aici în ultimele luni în perioada pe care cu firească mindrie o numim „Epoca Nicolae Ceaușescu“. Numarul mare de apartamente, multitudinea și diversitatea spațiilor comerciale aflate la parterul blocurilor oglindesc grija partidului pentru continua creștere a nivelului de trai al populației.

Se inscriu, astfel, și aceste noi construcții, dintr-o veche zonă a Bucureștiului, în suma celor aproximativ 700 000 locuințe construite în întreaga țară în cincinalul 1981—1985, încadrîndu-se armonios în frumosul peisaj edilitar al mereu mai frumoșii noastre Capitale.

OANA DANIELA DINULESCU ■

Al 1 000-lea, la Rîmnicu Vîlcea

Cel mai tînăr locuitor al municipiului Rîmnicu Vîlcea este (cel puțin pînă în clipa cînd redactăm această pagină) un băiețel și se numește Ionuț-Nicolae Iancu. Ionuț este al 1 000-lea nou născut înregistrat la Oficiul stării civile din localitate, de la începutul anului.

Cactuși în floare

Dacă vă aflați în trecere prin Brăila, nu ucați strada Grăției. La numărul 113, în curtea lui Petre Dobrotă, veți avea surpriza să vedeți peste 4 000 de specii și varietăți de cactuși din întreaga lume. Și încă un amănunt. Cactușii au început acum să înflorească.

tat cu mobilier nou, a fost reamenajată într-un stil modern terasa restaurantului „Flamingo“, piscinele de la „Gloria“ și „Riviera“ vor avea apa încălzită cu ajutorul unor panouri solare.

● La Mamaia se modernizează mai multe parcuri, umbrare care se montează acum fiind de fapt niște panouri solare care, pe lîngă faptul că feresc autoturismele de razele soarelui, asigură și energia pentru încălzirea unei mari cantități de apă necesară unităților turistice.

● În portul maritim-fluvial Basarabi, de pe Canalul Dunăre-Maree Neagră, au început lucrările la calea de lansare a navelor pentru viitoarea uzină de reparatii nave și utilaj portuar care se va înalța aici.

Pagină realizată de ALEXANDRU ȘERBAN ■

Flacăra, Redacția: București, Piața Șcintei 1, căsuța poștală 3 312, cod 71 341. Telefoane: 17 60 10, 17 60 20. Tiparul executat la Combinatul poligrafic „Casa Șcintei“. Cititorii din străinătate se pot abona prin „ROMPRESILA TELIA“ — sectorul export-import presă P.O. Box 12-201, telex 10876, prsfir București, Calea Griviței nr. 64—66.